

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

Jeudi

28-05-2020

Après-midi

Donderdag

28-05-2020

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

QUESTIONS	1
Questions jointes de	1
- François De Smet à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La manne européenne annoncée" (55000749P)	1
- Georges Gilkinet à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de redéploiement européen" (55000751P)	1
- Peter Mertens à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les propositions des organisations patronales visant à relancer l'économie" (55000753P)	1
- Jean-Marie Dedecker à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les mesures prises dans le cadre de la crise du coronavirus" (55000756P)	1
- Vincent Van Quickenborne à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de relance européen" (55000757P)	1
- Christophe Lacroix à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de relance de l'UE" (55000758P)	1
- Els Van Hoof à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de relance européen" (55000760P)	1
- Kristof Calvo à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de relance européen" (55000770P)	1
- Anneleen Van Bossuyt à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La proposition de budget de la Commission européenne" (55000769P)	1
<i>Orateurs:</i> François De Smet, Georges Gilkinet, Peter Mertens, Jean-Marie Dedecker, Vincent Van Quickenborne , président du groupe Open Vld, Christophe Lacroix, Els Van Hoof, Kristof Calvo , président du groupe Ecolo-Groen, Anneleen Van Bossuyt, Sophie Wilmès , première ministre, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales, Ahmed Laaouej , président du groupe PS	
Questions jointes de	15
- Catherine Fonck à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La situation financière des hôpitaux" (55000755P)	15
- Sofie Merckx à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La situation financière des hôpitaux" (55000772P)	15
<i>Orateurs:</i> Catherine Fonck , présidente du groupe cdH, Sofie Merckx, Sophie Wilmès , première ministre, chargée de Beliris et des Institutions culturelles fédérales	
Questions jointes de	19
- Ortwin Depoortere à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les violences persistantes à l'égard des agents de police" (55000748P)	19
- Franky Demon à Pieter De Crem (Sécurité et	19

INHOUD

VRAGEN	1
Samengevoegde vragen van	2
- François De Smet aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese herstellfonds" (55000749P)	2
- Georges Gilkinet aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese herstelplan" (55000751P)	2
- Peter Mertens aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De voorstellen van de werkgeversorganisaties voor de economische relance" (55000753P)	2
- Jean-Marie Dedecker aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De maatregelen naar aanleiding van de coronacrisis" (55000756P)	2
- Vincent Van Quickenborne aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese relanceplan" (55000757P)	2
- Christophe Lacroix aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het relanceplan van de EU" (55000758P)	2
- Els Van Hoof aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese herstelplan" (55000760P)	2
- Kristof Calvo aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese relanceplan" (55000770P)	2
- Anneleen Van Bossuyt aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het begrotingsvoorstel van de Europese Commissie" (55000769P)	2
<i>Sprekers:</i> François De Smet, Georges Gilkinet, Peter Mertens, Jean-Marie Dedecker, Vincent Van Quickenborne , voorzitter van de Open Vld-fractie, Christophe Lacroix, Els Van Hoof, Kristof Calvo , voorzitter van de Ecolo-Groen-fractie, Anneleen Van Bossuyt, Sophie Wilmès , eerste minister, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen, Ahmed Laaouej , voorzitter van de PS-fractie	
Samengevoegde vragen van	15
- Catherine Fonck aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De financiële situatie van de ziekenhuizen" (55000755P)	15
- Sofie Merckx aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De financiële situatie van de ziekenhuizen" (55000772P)	15
<i>Sprekers:</i> Catherine Fonck , voorzitter van de cdH-fractie, Sofie Merckx, Sophie Wilmès , eerste minister, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen	
Samengevoegde vragen van	19
- Ortwin Depoortere aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het aanhoudende geweld tegen politieagenten" (55000748P)	19
- Franky Demon aan Pieter De Crem (Veiligheid	19

Intérieur) sur "Les violences commises contre des policiers à Anderlecht" (55000759P)		en Binnenlandse Zaken) over "Het geweld tegen politieagenten in Anderlecht" (55000759P)	
- Katja Gabriëls à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La lutte contre l'impunité dans le cadre des violences commises contre la police de Bruxelles" (55000761P)	19	- Katja Gabriëls aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De aanpak van de straffeloosheid bij geweld tegen de Brusselse politie" (55000761P)	19
- Caroline Taquin à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les violences à l'égard des policiers" (55000766P)	19	- Caroline Taquin aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het geweld tegen politieagenten" (55000766P)	19
- Eric Thiébaud à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les violences à l'égard de la police" (55000771P)	19	- Eric Thiébaud aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het geweld tegen de politie" (55000771P)	19
- Kristien Van Vaerenbergh à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "La réaction de la Justice face aux violences commises contre des policiers" (55000773P)	19	- Kristien Van Vaerenbergh aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De aanpak van het geweld tegen politieagenten door de justitie" (55000773P)	19
<i>Orateurs:</i> Ortwin Depoortere, Franky Demon, Katja Gabriëls, Caroline Taquin, Éric Thiébaud, Kristien Van Vaerenbergh, Koen Geens , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		<i>Sprekers:</i> Ortwin Depoortere, Franky Demon, Katja Gabriëls, Caroline Taquin, Éric Thiébaud, Kristien Van Vaerenbergh, Koen Geens , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Question de Joris Vandenbroucke à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les nombreuses erreurs dans les déclarations fiscales précomplétées" (55000754P)	26	Vraag van Joris Vandenbroucke aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De vele fouten in de vooraf ingevulde belastingaangiften" (55000754P)	26
<i>Orateurs:</i> Joris Vandenbroucke, Alexander De Croo , vice-premier ministre et ministre des Finances - Lutte contre la fraude fiscale - Coopération au développement		<i>Sprekers:</i> Joris Vandenbroucke, Alexander De Croo , vice-eersteminister en minister van Financiën - Bestrijding van de fiscale fraude - Ontwikkelingssamenwerking	
Question de Vanessa Matz à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les faits de harcèlement au sein de la police" (55000752P)	28	Vraag van Vanessa Matz aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Pestgedrag bij de politie" (55000752P)	28
<i>Orateurs:</i> Vanessa Matz, Pieter De Crem , ministre de la Sécurité et de l'Intérieur, chargé du Commerce extérieur		<i>Sprekers:</i> Vanessa Matz, Pieter De Crem , minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, belast met Buitenlandse Handel	
Question de Christoph D'Haese à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Les différences de décisions en matière de droit d'asile en fonction du rôle linguistique" (55000767P)	29	Vraag van Christoph D'Haese aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "De afhankelijk van de taalrol verschillende rechtspraak in het asielrecht" (55000767P)	29
<i>Orateurs:</i> Christoph D'Haese, Maggie De Block , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique, et de l'Asile et la Migration		<i>Sprekers:</i> Christoph D'Haese, Maggie De Block , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie	
Question de Frieda Gijbels à Philippe De Backer (Agenda numérique, Télécommunications et Poste) sur "Le recours insuffisant aux tests de dépistage du coronavirus" (55000762P)	31	Vraag van Frieda Gijbels aan Philippe De Backer (Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post) over "Het ontoereikende gebruik van coronatests" (55000762P)	31
<i>Orateurs:</i> Frieda Gijbels, Philippe De Backer , ministre de l'Agenda numérique - Télécommunications - Poste - Simplification administrative - Lutte contre la fraude sociale - Protection de la vie privée - Mer du Nord		<i>Sprekers:</i> Frieda Gijbels, Philippe De Backer , minister van Digitale Agenda - Telecommunicatie - Post - Administratieve Vereenvoudiging - Bestrijding van de sociale fraude - Privacy - Noordzee	
Questions jointes de	33	Samengevoegde vragen van	33
- Steven Creyelman à Philippe Goffin (Affaires	33	- Steven Creyelman aan Philippe Goffin	33

étrangères et Défense) sur "Les maladroites dans le dossier des masques" (55000750P)		(Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het geblunder met de mondmaskers" (55000750P)	
- Kris Verduyckt à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La livraison de masques" (55000763P)	33	- Kris Verduyckt aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De levering van mondmaskers" (55000763P)	33
- Christophe Bombled à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le marché public de la Défense pour la livraison de masques" (55000768P)	33	- Christophe Bombled aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De overheidsopdracht van Defensie voor de levering van mondmaskers" (55000768P)	33
- Michael Freilich à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les retards dans la livraison de masques" (55000764P)	33	- Michael Freilich aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De vertragingen bij de leveringen van mondmaskers" (55000764P)	33
<i>Orateurs:</i> Steven Creyelman, Kris Verduyckt, Christophe Bombled, Michael Freilich, Philippe Goffin , ministre des Affaires étrangères et de la Défense		<i>Sprekers:</i> Steven Creyelman, Kris Verduyckt, Christophe Bombled, Michael Freilich, Philippe Goffin , minister van Buitenlandse Zaken en van Defensie	
Changement président de groupe	39	Wissel fractievoorzitter	39
Ordre du jour	39	Agenda	39
PROJETS DE LOI ET PROPOSITIONS	39	WETSONTWERPEN EN VOORSTELLEN	39
Projet de loi portant diverses dispositions concernant le détachement de travailleurs (1173/1-5)	39	Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake de detachering van werknemers (1173/1-5)	39
<i>Discussion générale</i>	39	<i>Algemene bespreking</i>	39
<i>Orateurs:</i> Anja Vanrobaeys , rapporteur, Björn Anseeuw, Hans Verreyt, Nawal Farih, Nadia Moscufo, Nathalie Muylle , ministre de l'Emploi - Économie et Consommateurs - Lutte contre la pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées		<i>Sprekers:</i> Anja Vanrobaeys , rapporteur, Björn Anseeuw, Hans Verreyt, Nawal Farih, Nadia Moscufo, Nathalie Muylle , minister van Werk - Economie en Consumenten - Armoedebestrijding - Gelijke Kansen - Personen met een beperking	
<i>Discussion des articles</i>	48	<i>Bespreking van de artikelen</i>	48
<i>Orateur:</i> Hans Verreyt		<i>Spreker:</i> Hans Verreyt	
Projet de loi relatif au travail dans la pêche (1176/1-3)	48	Wetsontwerp betreffende werk in de visserijsector (1176/1-3)	49
<i>Discussion générale</i>	49	<i>Algemene bespreking</i>	49
<i>Orateurs:</i> Björn Anseeuw, Ellen Samyn, Nathalie Muylle , ministre de l'Emploi - Économie et Consommateurs - Lutte contre la pauvreté - Égalité des chances - Personnes handicapées		<i>Sprekers:</i> Björn Anseeuw, Ellen Samyn, Nathalie Muylle , minister van Werk - Economie en Consumenten - Armoedebestrijding - Gelijke Kansen - Personen met een beperking	
<i>Discussion des articles</i>	50	<i>Bespreking van de artikelen</i>	50
Proposition de loi visant à introduire un droit à des allocations de chômage temporaires pour les pensionnés de 65 ans et plus en raison du virus COVID-19 (1228/1-5)	50	Wetsvoorstel tot invoering van een recht op uitkeringen bij tijdelijke werkloosheid van gepensioneerden van 65 jaar omwille van het COVID-19-virus (1228/1-5)	50
<i>Discussion générale</i>	50	<i>Algemene bespreking</i>	50
<i>Orateur:</i> Evita Willaert		<i>Spreker:</i> Evita Willaert	
<i>Discussion des articles</i>	51	<i>Bespreking van de artikelen</i>	51
Proposition de loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations, en vue de mieux protéger les PME (703/1-6)	51	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen met het oog op een betere bescherming van kmo's (703/1-6)	52
<i>Discussion générale</i>	52	<i>Algemene bespreking</i>	52

<i>Orateurs:</i> Bert Wollants, Tinne Van der Straeten, Reccino Van Lommel, Michel De Maegd, Thierry Warmoes, Bram Delvaux, Kris Verduyckt		<i>Sprekers:</i> Bert Wollants, Tinne Van der Straeten, Reccino Van Lommel, Michel De Maegd, Thierry Warmoes, Bram Delvaux, Kris Verduyckt	
<i>Discussion des articles</i>	57	<i>Bespreking van de artikelen</i>	57
Proposition de loi portant des dispositions diverses concernant la cotisation fédérale destinée au financement du Fonds social gaz et électricité (978/1-7)	58	Wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake de federale bijdrage tot financiering van de sociale fondsen gas en elektriciteit (978/1-7)	58
<i>Discussion générale</i>	58	<i>Algemene bespreking</i>	58
<i>Orateurs:</i> Bert Wollants, Tinne Van der Straeten, Albert Vicaire, Kurt Ravyts, Michel De Maegd, Thierry Warmoes, Bram Delvaux, Kris Verduyckt, Sophie Rohonyi		<i>Sprekers:</i> Bert Wollants, Tinne Van der Straeten, Albert Vicaire, Kurt Ravyts, Michel De Maegd, Thierry Warmoes, Bram Delvaux, Kris Verduyckt, Sophie Rohonyi	
<i>Discussion des articles</i>	66	<i>Bespreking van de artikelen</i>	66
Proposition de résolution visant à suspendre la consultation publique de l'Ondraf sur la gestion à long terme des déchets radioactifs conditionnés de haute activité et/ou de longue durée de vie durant la période de confinement face au Covid-19 (1164/1-3)	66	Voorstel van resolutie met het oog op het opschorten van de door NIRAS georganiseerde publieksraadpleging over het langetermijnbeheer van geconditioneerd hoogradioactief en/of langlevend afval tijdens de lockdownmaatregelen door het COVID-19- virus (1164/1-3)	67
<i>Orateurs:</i> Michel De Maegd , rapporteur, Samuel Cogolati		<i>Sprekers:</i> Michel De Maegd , rapporteur, Samuel Cogolati	
Proposition de loi portant certaines mesures d'urgence en matière de contrôle des prix dans le cadre de la crise du COVID-19 (1153/1-5)	68	Wetsvoorstel houdende bepaalde noodmaatregelen inzake prijzencontrole in het raam van de COVID-19-crisis (1153/1-5)	69
<i>Orateur:</i> Christophe Lacroix		<i>Spreker:</i> Christophe Lacroix	
Prise en considération de propositions	70	Inoverwegingneming van voorstellen	70
Demandes d'urgence	71	Urgentieverzoeken	71
<i>Orateurs:</i> Ahmed Laaouej , président du groupe PS, Servais Verherstraeten , président du groupe CD&V, François De Smet, Annick Ponthier, Peter De Roover , président du groupe N-VA, Meryame Kitir , présidente du groupe sp.a, Vincent Van Quickenborne , président du groupe Open Vld, Benoît Piedboeuf , président du groupe MR, Kurt Ravyts, Barbara Pas , présidente du groupe VB		<i>Sprekers:</i> Ahmed Laaouej , voorzitter van de PS-fractie, Servais Verherstraeten , voorzitter van de CD&V-fractie, François De Smet, Annick Ponthier, Peter De Roover , voorzitter van de N-VA-fractie, Meryame Kitir , voorzitter van de sp.a-fractie, Vincent Van Quickenborne , voorzitter van de Open Vld-fractie, Benoît Piedboeuf , voorzitter van de MR-fractie, Kurt Ravyts, Barbara Pas , voorzitter van de VB-fractie	
VOTES NOMINATIFS	79	NAAMSTEMMINGEN	79
Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Annick Ponthier sur "les relations futures avec la Chine vu sa responsabilité dans la crise du COVID-19" (n° 12)	79	Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Annick Ponthier over "de toekomstige verhoudingen met China ten gevolge van zijn aandeel in de COVID-19-crisis" (nr. 12)	79
<i>Orateur:</i> Annick Ponthier		<i>Spreker:</i> Annick Ponthier	
Amendement et article réservés du projet de loi portant diverses dispositions concernant le détachement de travailleurs (1173/1-5)	81	Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake de detachering van werknemers (1173/1-5)	81
Ensemble du projet de loi portant diverses dispositions concernant le détachement de travailleurs (1173/1)	81	Geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake de detachering van werknemers (1173/1)	81
Projet de loi relatif au travail dans la pêche	81	Wetsontwerp betreffende werk in de visserijsector	81

(1176/3)		(1176/3)	
Proposition de loi visant à introduire un droit à des allocations de chômage temporaires pour les pensionnés de 65 ans et plus en raison du virus COVID-19 (1228/5) <i>Orateur: Steven De Vuyst</i>	82	Wetsvoorstel tot invoering van een recht op uitkeringen bij tijdelijke werkloosheid van gepensioneerden van 65 jaar omwille van het COVID-19-virus (1228/5) <i>Spreker: Steven De Vuyst</i>	82
Proposition de loi modifiant la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations et la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, en vue de mieux protéger les PME (nouvel intitulé) (703/6)	83	Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen en van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, met het oog op een betere bescherming van kmo's (nieuw opschrift) (703/6)	83
Proposition de loi portant des dispositions diverses concernant la cotisation fédérale destinée au financement du Fonds social gaz et électricité (978/7)	83	Wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake de federale bijdrage tot financiering van het sociaal fonds gas en elektriciteit (nieuw opschrift) (978/7)	83
Proposition de rejet faite par la commission de l'Énergie, de l'Environnement et du Climat de la proposition de résolution visant à suspendre la consultation publique de l'Ondraf sur la gestion à long terme des déchets radioactifs conditionnés de haute activité et/ou de longue durée de vie durant la période de confinement face au Covid-19 (1164/1-3) <i>Orateurs: Thierry Warmoes, Kris Verduyckt, François De Smet, Michel De Maegd, Kurt Ravyts, Catherine Fonck, présidente du groupe cdH</i>	84	Voorstel tot verwerping door de commissie voor Energie, Leefmilieu en Klimaat van het voorstel van resolutie met het oog op het opschorten van de door NIRAS georganiseerde publieksraadpleging over het langetermijnbeheer van geconditioneerd hoogradioactief en/of langlevend afval tijdens de lockdownmaatregelen door het Covid-19 virus (1164/1-3) <i>Sprekers: Thierry Warmoes, Kris Verduyckt, François De Smet, Michel De Maegd, Kurt Ravyts, Catherine Fonck, voorzitter van de cdH-fractie</i>	84
Proposition de rejet faite par la commission de l'Économie, de la Protection des consommateurs et de l'Agenda numérique de la proposition de loi portant certaines mesures d'urgence en matière de contrôle des prix dans le cadre de la crise du COVID-19 (1153/1-5) <i>Orateur: Christophe Lacroix</i>	86	Voorstel tot verwerping door de commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda van het wetsvoorstel houdende bepaalde noodmaatregelen inzake prijzencontrole in het raam van de COVID-19-crisis (1153/1-5) <i>Spreker: Christophe Lacroix</i>	86
Adoption de l'ordre du jour	87	Goedkeuring van de agenda	87
DÉTAIL DES VOTES NOMINATIFS	88	DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN	88
<i>L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 042 annexe.</i>		<i>De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 042 bijlage.</i>	

SÉANCE PLÉNIÈRE**PLENUMVERGADERING**

du

van

JEUDI 28 MAI 2020

DONDERDAG 28 MEI 2020

Après-midi

Namiddag

La séance est ouverte à 14 h 18 et présidée par M. Patrick Dewael.
De vergadering wordt geopend om 14.18 uur en voorgezeten door de heer Patrick Dewael.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises sur le site web de la Chambre et insérées dans le Compte Rendu Intégral de cette séance ou son annexe.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. U kan deze terugvinden op de webstek van de Kamer en in het Integraal Verslag van deze vergadering of in de bijlage ervan.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Aanwezig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Sophie Wilmès, Philippe De Backer.

Questions**Vragen**

Collega's, we beginnen met het vragenuurtje. We hebben in de Conferentie van voorzitters afgesproken dat de leden die vragen stellen, voortaan ook vooraan aan een van de twee pupiters plaats mogen nemen.

Meerdere fracties hadden immers opgemerkt dat ministers vooraan antwoordden, terwijl de Parlementsleden op hun plaats bleven zitten. Men mag dat blijven doen, maar wie het verkiest, mag ook naar voren komen om zijn vraag te stellen.

Er zal voor gezorgd worden dat alles *clean* verloopt.

01 Questions jointes de

- François De Smet à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La manne européenne annoncée" (55000749P)
- Georges Gilkinet à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de redéploiement européen" (55000751P)
- Peter Mertens à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les propositions des organisations patronales visant à relancer l'économie" (55000753P)
- Jean-Marie Dedecker à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Les mesures prises dans le cadre de la crise du coronavirus" (55000756P)
- Vincent Van Quickenborne à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de relance européen" (55000757P)
- Christophe Lacroix à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de relance de l'UE" (55000758P)
- Els Van Hoof à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de relance européen" (55000760P)
- Kristof Calvo à Sophie Wilmès (première ministre) sur "Le plan de relance européen" (55000770P)
- Anneleen Van Bossuyt à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La proposition de budget de la Commission européenne" (55000769P)

01 Samengevoegde vragen van

- François De Smet aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese herstelfonds" (55000749P)
- Georges Gilkinet aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese herstelplan" (55000751P)
- Peter Mertens aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De voorstellen van de werkgeversorganisaties voor de economische relance" (55000753P)
- Jean-Marie Dedecker aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De maatregelen naar aanleiding van de coronacrisis" (55000756P)
- Vincent Van Quickenborne aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese relanceplan" (55000757P)
- Christophe Lacroix aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het relanceplan van de EU" (55000758P)
- Els Van Hoof aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese herstelplan" (55000760P)
- Kristof Calvo aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het Europese relanceplan" (55000770P)
- Anneleen Van Bossuyt aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "Het begrotingsvoorstel van de Europese Commissie" (55000769P)

01.01 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, madame la première ministre, chers collègues, ce mercredi, la présidente de la Commission européenne a présenté un plan de relance d'un effort sans précédent de 750 milliards d'euros, plan qui doit encore être approuvé par les 27 États membres lors du sommet du 19 juin prochain. La logique de ce plan est révolutionnaire: elle dépasse enfin les égoïsmes nationaux, puisqu'il s'agit bel et bien d'aider les pays dont l'économie a le plus souffert durant cette crise de plusieurs mois, et d'éviter à tout prix la récession. Une solidarité européenne pleine et entière qui a presque des accents fédéraux qui font du bien aujourd'hui.

Il faut en convenir, l'Europe est cette fois au rendez-vous que l'histoire lui donne. Mais la Belgique le sera-t-elle? Au moment où l'Europe connaît sa plus grave crise économique depuis plus de 50 ans, chacun le mesure: il n'y a pas d'autre solution que de sauver nos entreprises, nos indépendants, notre secteur non marchand pour éviter un drame social qui, de toute façon, impactera aussi durement nos finances. De gauche à droite, j'ai entendu ces derniers jours, comme tout le monde, divers plans de relance fleurir et tous ont un point commun: ils préconisent l'afflux massif de liquidités dans notre économie, le plus rapidement possible.

Madame la première ministre, on a évoqué pour la Belgique l'obtention d'un montant de 5,48 milliards d'euros. Avez-vous des précisions? Trouvez-vous que ce montant soit juste et équitable? Pouvez-vous nous faire part des secteurs d'investissement qui seraient concernés? S'agit-il de toutes les entreprises touchées par la crise ou y a-t-il des exigences – l'horeca, la culture, les milieux proches de la transition économique ou écologique et numérique?

Comment les autres niveaux de pouvoir – Régions, Communautés, mais aussi communes – seront-ils concernés? Allez-vous les concerter? Enfin, cette manne financière européenne ne nous oblige-t-elle pas, ne nous engage-t-elle pas à, le plus rapidement possible, former enfin un gouvernement majoritaire de plein exercice pour gérer cette relance de la manière la plus démocratique et efficace possible?

01.01 François De Smet (DéFI): De voorzitter van de Europese Commissie heeft een relanceplan van 750 miljard euro voorgesteld, dat op 19 juni nog moet worden goedgekeurd. Het is een revolutionair plan, want het overstijgt het nationale eigenbelang om de hardst getroffen landen te helpen en een recessie te voorkomen. Het creëert voor een soort Europese solidariteit met nagenoeg federale accenten.

Nu doet Europa duidelijk wat het moet doen op dit historische moment, maar geldt dat ook voor België? Om deze crisis te overwinnen moeten we onze ondernemingen, onze zelfstandigen, de non-profitsector redden om een sociaal drama te vermijden dat funest zou zijn voor de overheidsfinanciën. Alle plannen, zowel die van links als die van rechts, schrijven voor dat er snel en massaal geld in de economie gepompt wordt.

Vindt u een bedrag van 5,48 miljard euro voor België billijk? Is het bestemd voor alle door de crisis getroffen bedrijven of geldt het enkel voor de horeca, de cultuursector, voor bedrijven die zich bezighouden met de economische, ecologische of digitale transitie? Zult u overleggen met de andere beleidsniveaus? Is het nu geen tijd om een volwaardige regering te vormen nu dat Europese manna over ons zal neerdalen?

01.02 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Madame la première ministre, c'est parfois dans les moments difficiles que se prennent les décisions politiques les plus importantes et les plus marquantes – celles qui font l'histoire. Nous, écologistes, considérons que la proposition formulée hier par la Commission européenne d'un plan de relance post-coronavirus de 750 milliards d'euros constitue un jalon remarquable de la construction européenne et, ce, pour plusieurs raisons.

Tout d'abord, ce plan répond aux besoins d'un investissement public massif dans l'économie. Il sera majoritairement financé dans une logique de mutualisation des dettes – c'est-à-dire de solidarité des États les plus forts envers les États les plus fragiles –, ainsi que de développement de fonds propres à l'Union européenne, au moyen d'une contribution annoncée des entreprises numériques et des industries les plus polluantes. Il préserve aussi les moyens de la transition écologique inscrits dans le Green Deal de la Commission européenne.

Certes, tout doit encore être concrétisé. Il nous reste évidemment des questions relatives aux montants engagés – seront-ils suffisants? –, à la conditionnalité des aides, à la tentation qui persistera chez certains de poursuivre comme avant, au lieu de préparer demain. Au moins, cependant, la Commission européenne a exprimé un choix clair: celui de tourner le dos aux radins, aux frugaux, à ces pays égoïstes guidés par une vision étroite et qui freinent les choix indispensables à l'avenir européen en termes de solidarité et de transition écologique.

Nous attendons de notre pays et de votre gouvernement, madame Wilmès, un signal clair de soutien à cette proposition de la Commission, un signal d'engagement en faveur d'une Union européenne plus solidaire dans la gestion de l'après pandémie et également plus verte, agissant plus fermement en vue d'un redéploiement de notre économie qui se montre plus résilient et respectueux des accords climatiques de Paris.

Madame la première ministre, que répondra la Belgique à la proposition de la Commission européenne? Au lieu de suivre la logique étriquée des pays radins, le nôtre fera-t-il partie des États généreux, solidaires et visionnaires qui construiront l'Europe de demain?

01.03 Peter Mertens (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de eerste minister, Voka wil dat wij deze zomer geen vakantie nemen en dat de grote vakantie wordt uitgesteld. Minister-president Jan Jambon had al geprobeerd om Moederdag uit te stellen. Nu probeert Voka meteen de hele grote vakantie uit te stellen.

Dat is revolterend om drie redenen.

01.02 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Het voorstel van de Europese Commissie voor een herstelplan van 750 miljard euro om de gevolgen van de coronacrisis te bestrijden is een opmerkelijke mijlpaal in de opbouw van Europa.

Het komt tegemoet aan de behoeften aan overheidsinvesteringen in de economie. Het zal worden gefinancierd volgens de logica van de onderlinge schuldverdeling en de ontwikkeling van eigen Europese middelen via een bijdrage van de digitale ondernemingen en de vervuilende industrieën. Het stelt ook de middelen voor de ecologische transitie veilig.

Er rijzen ook vragen over de voorwaarden waaraan de hulp eventueel gekoppeld zal worden, de verleiding waaraan sommigen misschien niet kunnen weerstaan om zich niet op de toekomst voor te bereiden en de vastgelegde bedragen. De Commissie heeft er echter voor gekozen de gierige en egoïstische landen die een enge visie hebben en die een solidaire en ecologische Europese toekomst in de weg staan, de rug toe te keren!

We verwachten van ons land dat het zich zal inzetten voor een Europese Unie die blijk geeft van een grotere solidariteit in het beheer van het postcoronatijdperk en groenere accenten in het economisch herstelplan legt, in overeenstemming met de akkoorden van Parijs.

Wat zal België aan de Europese Commissie antwoorden? Zal het de kant van de gulle, solidaire en visionaire landen kiezen?

01.03 Peter Mertens (PVDA-PTB): L'organisation patronale Voka souhaite que nous ne prenions pas de vacances cet été et que les grandes vacances soient tout simplement reportées. C'est révoltant! Ce fut une période difficile pour

Ten eerste, de mensen hebben echt vakantie nodig. Het is een zware tijd geweest voor iedereen: voor de mensen die door COVID-19 zijn getroffen of dergelijke gevallen in hun familie hebben meegemaakt, voor de mensen die zijn blijven doorwerken in die moeilijke periode, zijnde nog altijd twee derde van de werknemers, maar ook voor de mensen die gedwongen in lockdown zijn moeten gaan, vaak met twee of drie koters extra in huis, een lading extra thuis- en schooltaken om op toe te zien, met minder inkomsten en meer spanningen.

Ten tweede, heel wat mensen hebben uiteraard ook al een vakantie geboekt op het moment waarop de scholen dicht zullen zijn, op het moment waarop zij met hun partner op vakantie kunnen gaan en niet op een ander moment.

Ten derde, ook voor de horeca en de toeristische sector is het belangrijk dat de zomervakantie kan doorgaan. Tienduizenden banen hangen daarvan af.

Mevrouw de eerste minister, voorts is het bijzonder ongepast dat Voka de huidige crisis misbruikt, om oude en versleten ideeën op te warmen. Collega's, COVID-19 is geen microgolfoven voor oude en slechte voorstellen. Werkdagen van tien of elf uur, nachtarbeid en minder bijdragen aan de sociale zekerheid in het midden van de huidige crisis zijn oude voorstellen. COVID-19 is geen microgolfoven.

Daarom is mijn vraag aan u heel eenvoudig. Mevrouw de eerste minister, kan u garanderen dat het uitstellen van de vakantie de komende weken niet op de agenda van de superkern zal komen? Kan u garanderen dat de coronacrisis niet zal worden misbruikt om de verlenging van arbeidstijden door te duwen?

01.04 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de eerste minister, ik zal u een vraag stellen die ik vorige week ook al heb gesteld en ik hoop er dit keer wel een antwoord op te krijgen. Het gaat over de horeca. U weet dat de sector op zijn tandvlees zit. Mijn vraag is eenvoudig. Wanneer mogen de cafés de deuren openen? Wanneer mogen we op een terrasje gaan zitten?

Het globale verlies bedraagt ongeveer 47 miljoen euro per dag. In totaal zitten we al aan 4 miljard euro schade en staan er 55.000 jobs op de helling. Eerlijkheidshalve moet ik echter zeggen dat het omgekeerde ook waar is. Het omgekeerde zou de belastingbetaler zelfs ten goede komen, want er zijn immers heel wat zaken die profiteren van de ruime hinderpremie en de bijkomende premie van 160 euro per dag.

Wij zijn nog het enige land in heel Europa dat geen datum heeft vastgelegd. Nederland gaat open op 1 juni, Frankrijk op 2 juni, Duitsland op 3 juni en wij blijven maar rond de pot draaien. Ik heb de minister van Binnenlandse Zaken deze week gehoord die zei dat het vóór 8 juni zou zijn. Ik had gehoord dat de GEES gisterenavond een beslissing zou nemen. Blijkbaar is dat niet gebeurd, want er staat niets in de pers. Ook onze virologen spreken met een gespleten tong.

Als er vandaag 50 mensen op jeugdkamp mogen en als we 30 mensen toelaten op een huwelijksreceptie, dan is het toch heel normaal dat men met 10, 15 of 20 mensen op een terrasje mag zitten? Ik hoop dat ik een antwoord krijg en dat u een datum geeft

tout le monde: pour les patients atteints du coronavirus et leur famille, pour ceux qui ont continué à travailler, pour ceux qui n'ont pas pu continuer à travailler, pour les ménages qui ont moins de revenus et plus de stress en raison des tâches supplémentaires à assurer. En outre, de nombreuses personnes ont prévu de partir en voyage au moment où elles le pourront, lorsque les écoles seront fermées ou que leur conjoint sera libre.

Vacances d'été ou pas, ce sont également des dizaines de milliers d'emplois des secteurs de l'horeca et du tourisme qui sont dans la balance. Il est donc tout à fait indécent de la part de Voka d'exploiter cette crise pour ranimer de vieilles idées complètement dépassées. La première ministre peut-elle garantir que les vacances ne seront pas reportées ou qu'on n'allongera pas la durée du travail?

01.04 Jean-Marie Dedecker (INDEP): L'horeca est au bout du rouleau. La perte globale s'élève à environ 47 millions d'euros par jour. Le préjudice total atteint d'ores et déjà 4 milliards d'euros et 55 000 emplois sont menacés. Quand les cafés pourront-ils enfin rouvrir? Cette mesure profiterait d'ailleurs également au contribuable, car de nombreux établissements font actuellement appel à des primes du gouvernement. Alors que la plupart de nos voisins ont déjà fixé une date de réouverture de l'horeca, nous continuons à tergiverser et les virologues tiennent un double langage. Si nous acceptons que 50 personnes participent à un camp de jeunesse et que 30 personnes assistent à une réception de mariage, il me semble logique de permettre également à 10 ou 20 personnes de s'asseoir à une terrasse. Quand le secteur pourra-t-il reprendre espoir?

waarop de horecazaken al dan niet mogen heropenen. Wij moeten die mensen hoop geven, want de sector zit volledig op zijn tandvlees en de zomer komt eraan.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de nieuwe fractieleider van Open Vld, mijnheer Van Quickenborne. Mag ik u feliciteren met uw aanduiding in een van de mooiste functies in dit halfroond?

01.05 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, bedankt voor de felicitaties.

Mevrouw de premier, het heeft te lang geduurd, maar eindelijk staat Europa er weer. Na maanden gearzel en getreuzel beleven we vandaag een heus Delors-moment op ons continent. We bevinden ons in de grootste crisis sinds de Tweede Wereldoorlog en onze economie en welvaart staan op het spel. We hebben echter een eenvoudige keuze, namelijk elk voor zich of allen samen. We kunnen het ons niet veroorloven dat landen als Spanje en Italië ten onder gaan en zo andere landen met zich meesleuren, want onze economieën zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het pakket dat de Commissie nu op tafel legt is een gamechanger, ook onze partij is daarvan overtuigd. Deze bazooka zal de economie kunnen herstellen.

Mevrouw de premier, ons land mag niet aarzelen, we moeten vol achter dit plan gaan staan. We moeten dat doen uit principe, omdat we tot de *founding fathers* van Europa behoren, maar ook uit eigenbelang omdat ons land leeft van de export. Onze bedrijven verdienen aan Europa en een sterke Europese economie betekent ook veel Belgische jobs.

Ik wil de collega's van de linkerzijde echter ook waarschuwen. Mijnheer Gilkinet, dit pakket is geen blanco cheque, er zijn voorwaarden aan verbonden. Men verwijst uitdrukkelijk naar het Europese semester en naar de hervormingen die nodig zijn op het vlak van productiviteit, arbeidsmarkt en pensioenen. Landen die steun willen krijgen zullen dus moeten bewijzen dat ze hun economie productiever, slimmer en ook groener maken.

Mevrouw de premier, mijn vraag is zeer eenvoudig. Staat ons land voor honderd procent achter dit plan? Welke stappen moeten er nu worden genomen?

01.06 Christophe Lacroix (PS): Madame la première ministre, l'Europe des citoyens est-elle en train de se réveiller? L'Europe est-elle en train de sortir de ce cauchemar de l'austérité et des égoïsmes? La Commission européenne a-t-elle enfin décidé de se porter au chevet des femmes et des hommes qui ont été et sont toujours meurtris par les ravages du COVID-19?

N'en déplaise aux frugaux, aux eurosceptiques et aux autres fanas de l'austérité, l'Europe semble enfin aller de l'avant et surtout tirer les leçons de la récession qui a suivi la crise de 2008-2009. Il était temps! Il était temps, alors que l'Europe fait face à la plus grande crise sanitaire et économique de son histoire. Il était temps de redonner un espoir aux citoyens et de l'air à nos États. Il était temps de venir en aide à notre tissu socioéconomique. Il était temps de soutenir les services publics et notre sécurité sociale, qui ont une nouvelle fois

Le **président**: Je félicite M. Van Quickenborne pour sa désignation comme chef de groupe de l'Open Vld.

01.05 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Après plusieurs mois d'atermoiements, l'Europe refait – enfin – surface. La crise actuelle, qui est la pire que nous ayons eu à connaître depuis la Seconde Guerre mondiale, nous place devant un choix simple: chacun pour soi ou tous ensemble? Les économies des pays européens sont étroitement liées les unes aux autres. Le plan d'aide de la Commission européenne change complètement la donne et la Belgique doit s'y rallier avec enthousiasme. Il ne s'agit pas, toutefois, d'un chèque en blanc. Il est soumis à des conditions: songeons au semestre européen et aux réformes en matière de productivité, de marché de l'emploi et de pensions. Notre pays adhère-t-il à ce plan? Quelles initiatives doivent-elles être prises à cet égard?

01.06 Christophe Lacroix (PS): Laat Europa eindelijk die nachtmerrie van besparingen en egoïsme achter zich? Met alle respect voor de 'zuinige' lidstaten, de eurosceptici en de andere adepten van de bezuinigingspolitiek, maar Europa lijkt eindelijk stappen vooruit te zetten en lessen te trekken uit de recessie van 2009. Het werd tijd om de mensen opnieuw hoop te geven en het socio-economische weefsel, de overheden en de sociale zekerheid te ondersteunen.

démontré leur caractère indispensable en dépit des coups assésés par la droite.

Hier, la présidente de la Commission européenne a présenté son plan de relance, une enveloppe de 750 milliards d'euros. Ce plan s'adosserait au futur budget européen 2021-2027. Cela fait des années que mon groupe demande une modification des logiciels européens mais on nous a toujours dit que c'était impossible. Il semble que cela aurait changé aujourd'hui.

Mais tout n'est pas gagné. On vient encore de l'entendre, l'unanimité est requise. Les tenants de l'égoïsme et du "moins d'Europe" sont déjà vent debout, en ce compris dans cette assemblée.

Madame la première ministre, quelle est la position belge face à ce plan de relance proposé par la Commission? Plus précisément, quelles sont nos lignes rouges vis-à-vis du cadre financier pluriannuel? En savez-vous plus sur l'agenda des négociations alors que le temps presse? Quelles seraient les conséquences de ce plan pour notre pays? Quels seraient les montants envisagés et quelles formes prendraient-ils?

01.07 Els Van Hoof (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de eerste minister, het herstelplan van de Europese Commissie gaat over de toekomst en de eenheid van de Europese Unie. Het onzichtbare virus heeft honderdduizenden levens gekost, over alle grenzen heen, het heeft onze economieën geïnfecteerd en dreigde de Europese Unie onderuit te halen.

Het plan van de Europese Commissie is de broodnodige injectie die wij, als lidstaat, maar ook als Europese Unie, nodig hebben om weer economisch levensvatbaar te zijn. Wij bevinden ons op een kruispunt in de Europese geschiedenis. Aan ons is de keuze: gaan wij aan de kant van de populisten en de vrekken staan of kiezen wij voor verantwoordelijkheid en solidariteit? Wij kiezen voor het laatste.

Het herstellfonds van de Europese Commissie is solidair, verantwoordelijk en gedurfd: solidair, omdat de lusten en de lasten worden gedeeld met een mix van subsidies en giften, verantwoordelijk, omdat het de giften en leningen koppelt aan het Europees semester en de productiviteit, maar ook aan de belangrijke Green Deal, waar onze partij enorm veel belang aan hecht, en gedurfd, omdat de Europese Commissie de leningen wil terugbetalen met nieuwe, Europese belastingen. Heel belangrijk is dat die belastingen rechtvaardig zullen zijn: de vervuilers zullen betalen, maar ook belastingontduikende ondernemingen zullen betalen via een digitaks, waar onze partij ook al voorstander van was.

Het is dus verdorie in ons eigen belang dat er geen ongelijkheid ontstaat op het Europees continent, waarbij enkele landen achterblijven. Een open economie als die van België heeft een sterke interne markt nodig. Als iedereen zijn eigen boontjes blijft doppen, zullen er binnenkort geen boontjes meer zijn, en daarom heb ik de volgende vragen, mevrouw de eerste minister.

Hoe staat u tegenover het Europese herstellfonds? Hoe zullen de middelen worden verdeeld? Hebt u al zicht op de criteria? Hoe staat u ten aanzien van de nieuwe Europese belastingen, de omzet-

De 750 miljard euro van het herstelplan dat gisteren door de voorzitter van de Europese Commissie voorgesteld werd, zou gebruikt worden om de toekomstige Europese meerjarenbegroting 2021-2027 aan te vullen. Om die paradigmashift eindelijk door te voeren is unanimité vereist, maar de aanhangers van het egoïsme en van een zo klein mogelijk Europa zijn er nu al mordicus tegen, ook in deze Assemblée.

Wat is het standpunt van ons land over het herstelplan? Welke gevolgen zou het plan hebben voor ons land, in welke bedragen is er voorzien en in welke vorm zouden die bedragen toegekend worden?

01.07 Els Van Hoof (CD&V): L'avenir et l'unité de l'Union européenne sont au cœur du plan de relance de la Commission européenne. Ce plan propose l'indispensable injection de moyens pour assurer la survie de l'économie. À la croisée des chemins de l'histoire européenne, il faut à présent choisir: basculerons-nous dans le camp des populistes ou opterons-nous pour la responsabilité et la solidarité? Mon parti choisit sans hésitation la deuxième option. Le fonds de relance de l'UE est solidaire dans la mesure où il répartit les avantages et les inconvénients. Il est responsable car il est lié au semestre européen et au Pacte vert. Il est audacieux car les emprunts seront remboursés grâce à l'instauration de nouvelles taxes équitables – et c'est leur mérite essentiel. De plus une économie ouverte comme la nôtre ne peut se passer d'un marché intérieur fort. Si chacun continue à faire cavalier seul, il n'y aura bientôt plus rien à sauver.

Que pense la première ministre du fonds de relance de l'Union européenne? Comment les moyens seront-ils répartis? Quelle est son opinion à propos des nouvelles taxes européennes: la taxe sur le

belastingen op multinationals, de digitaks en de koolstoftaks?

chiffre d'affaires des multinationales, la taxe sur le numérique et la taxe carbone?

01.08 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de eerste minister, collega's, ik ben blij dat ik vandaag op het Europese continent woon en niet in de Verenigde Staten. In de Verenigde Staten moet Twitter worden ingeschakeld om het nationalisme en het populisme van de heer Trump te counteren en te factchecken. Op ons Europees continent is er hoopvol nieuws, met hopelijk een nieuw hoofdstuk voor de Europese Unie: 750 miljard euro hoop en perspectief, niet alleen voor onze economie, maar ook voor onze burgers en dus ook voor onze landgenoten.

01.08 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): L'Europe propose 750 milliards d'espoir et de perspectives pour notre économie, mais également pour nos concitoyens. Nous les écologistes, nous aimons l'Europe, mais nous avons aussi souvent été critiques, par exemple à l'égard des décisions prises après la crise financière. J'espère que nous verrons à présent advenir une Europe qui défend non seulement le marché et la monnaie, mais également l'homme et l'environnement. Je me rallie au soutien large et résolu en faveur de ce plan de la Commission européenne. Notre pays se positionne parfois trop en retrait et de façon ambiguë. D'où ma question: la Belgique soutiendra-t-elle ce plan? Et j'irai un cran plus loin: la première ministre montera-t-elle aux barricades pour ce faire?

Collega's, als ecologen zien wij Europa graag. De voorbije jaren was dat vaak een haat-liefderelatie: geloven in samenwerking, geloven in de kracht van solidariteit, maar vaak ook kritisch voor de inhoudelijke keuzes die bijvoorbeeld na 2008, na de financiële crisis, in Brussel en Straatsburg werden gemaakt. Ik hoop dat er nu eindelijk een echt nieuw hoofdstuk is aangebroken, een Europa dat er niet alleen is voor markt en munt, maar ook voor mens en milieu. Ik wil mij voor honderd procent aansluiten bij de quasi consensus in dit halfroond om het plan van de Europese Commissie hartstochtelijk, assertief en openlijk te steunen. België heeft Europa nodig, maar Europa heeft ook België nodig.

Ik heb het u vorige week al gezegd, mevrouw de eerste minister: ik vind ons soms te terughoudend, te veel "mitsen" en "maren", en te weinig duidelijkheid. Ik begrijp dat de complexiteit van ons land, met de houding van de Vlaamse regering, u soms daarin hindert. Ik wil u echt vragen, net als collega Van Quickenborne, net als collega Van Hoof, net als de socialistische collega's, op dit punt honderd procent duidelijk te zijn. Mijn vraag is relatief eenvoudig. Ja, we hebben een volwaardige regering nodig om bijvoorbeeld een eigen, nationaal investeringsplan op te maken, om een eigen Belgische *green deal* te maken, maar vandaag en de komende uren, dagen en weken wordt beslist of het plan van de Commissie groen licht krijgt of niet. Mijn enige vraag aan u, mevrouw de eerste minister: zal België een bondgenoot zijn voor dat plan? Zult u daarvoor op de barricade gaan staan? Zult u daarvoor uw stem durven verheffen?

01.09 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de premier, gisteren heeft de Europese Commissie inderdaad haar plan voorgesteld voor een nieuw meerjarig financieel kader en het herstelfonds, wat al lang verwacht was. Door de coronacrisis staat Europa voor heel wat uitdagingen, niet het minst op economisch vlak, en het herstelfonds moet er mee een antwoord op bieden. De Commissie stelt een plan voor met een fonds van 750 miljard euro, dat voor twee derde uit subsidies zal bestaan en voor een derde uit leningen. Om dat allemaal terug te betalen, stelt de Commissie een hele reeks middelen voor, zoals een digitale taks, een plastic taks, een CO₂-grensbelasting en nog enkele andere.

01.09 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): En raison de la crise du coronavirus, l'Europe est confrontée à toute une série de défis – notamment économiques – auxquels le nouveau plan de relance doit contribuer à apporter une réponse. La Commission européenne propose un fonds de 750 milliards d'euros, qui consisterait pour deux tiers en subventions et pour un tiers en prêts. Divers nouveaux impôts sont proposés pour le remboursement. Sur la base d'une clé de répartition, la Belgique, qui a pourtant été durement touchée par la crise, recevrait 5,48 milliards

Het geld zal via een bepaalde verdeelsleutel onder de lidstaten verdeeld worden. Volgens de eerste berichten die we daarover gehoord hebben, zal België, dat toch wel zwaar getroffen is door de coronacrisis, daaruit 5,48 miljard euro ontvangen. Landen als Tsjechië, Polen en Slowakije, die heel wat minder getroffen zijn,

zouden daar een veelvoud van krijgen, echt soms drie tot vier keer zoveel.

Mevrouw de premier, welk standpunt zal België innemen over de verhouding tussen de leningen en de subsidies? Als er al subsidies worden toegekend, zal België er dan voor pleiten om daar ook voorwaarden aan te koppelen?

Zal België de nieuwe middelen ondersteunen die de Europese Commissie voorstelt? Zo ja, zal België ervoor pleiten dat die geïnd worden door de lidstaten en niet door de Europese Unie?

Ten slotte, welke verdeelsleutel zal België verdedigen?

d'euros, alors que des pays moins durement touchés se verraient attribuer un multiple de ce montant.

Quelle position la Belgique va-t-elle adopter concernant le rapport entre prêts et subventions? Allons-nous plaider pour que les subventions éventuelles soient subordonnées à des conditions? La Belgique soutient-elle les nouveaux moyens proposés et notre pays va-t-il demander qu'ils soient perçus par les États membres eux-mêmes? Quelle clé de répartition la Belgique va-t-elle concrètement défendre?

De **voorzitter**: Het woord is aan de eerste minister.

01.10 Eerste minister **Sophie Wilmès**: De economische gevolgen van deze crisis zijn inderdaad aanzienlijk. Zoals ik vorige week al zei, voorzagen het Planbureau en de Nationale Bank van België begin april een mogelijke recessie van -8 % voor dit jaar. Waarschijnlijk zal de recessie in 2020 nog ongunstiger uitvallen, en in 2021 zal de opleving ook traag gebeuren.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen, enerzijds, de dringende versterking van de steunmaatregelen om de bedrijven deze crisis te helpen overleven en, anderzijds, de relance. Zoals ik al heb aangegeven, gaat de relance over structurele beslissingen voor onze economie op lange termijn. Dit moet idealiter de basis zijn van de hervormingen die een volgende regering zal moeten waarmaken, en dit zo snel mogelijk vermits ook de relance niet kan worden uitgesteld.

In amper twee maanden tijd hebben wij in totaal al 13 miljard euro aan steunmaatregelen in onze economie geïnjecteerd. Wij hebben bovendien 53 miljard euro aan bankgaranties afgesproken en wij werken aan een tweede schijf steunmaatregelen. Inderdaad, sommige van de reeds genomen maatregelen zullen wij moeten verlengen. Andere kunnen inhoudelijk worden uitgebreid, en wij zullen ook nieuwe maatregelen moeten nemen, zeker voor de hardst getroffen sectoren. Wij werken daaraan. Het is de bedoeling brede politieke steun voor deze maatregelen te krijgen. Het is evident dat de maatregelen inzake de organisatie van het werk zullen moeten overlegd worden met de sociale partners. Uitsstel van vakantie behoort daar niet bij.

Ik ben mij ervan bewust dat de horecasector, net zoals de cultuur- en evenementensector en vele andere waarvan de herneming op zich laat wachten, concrete antwoorden verwachten. Een vergadering van de Nationale Veiligheidsraad is gepland voor 3 juni met het oog op fase 3 van de afbouw.

Er wordt grondig overleg gepleegd tussen de horecasector en de deskundigen om de voorwaarden voor de heropening zo snel mogelijk te definiëren. De federale regering, de Gewesten, de sectorfederatie,

01.10 **Sophie Wilmès**, première ministre: Cette crise a des conséquences économiques considérables. La récession dépassera probablement encore les -8 % prévus précédemment et la relance sera lente.

Il convient de distinguer les mesures de soutien aux entreprises, qui doivent être renforcées, de la relance, qui repose sur des mesures structurelles à long terme. Un montant de 13 milliards d'euros a déjà été injecté dans notre économie en plus des 53 milliards d'euros de garanties bancaires. Certaines mesures doivent être prorogées, d'autres élargies et de nouvelles initiatives seront nécessaires pour les secteurs les plus durement touchés. Nous cherchons à obtenir un large soutien politique pour ces mesures. Celles relatives à l'organisation du travail feront l'objet d'une concertation avec les partenaires sociaux.

L'horeca, le secteur de l'événementiel et le secteur de la culture attendent des réponses concrètes. À l'approche du Conseil national de sécurité du 3 juin, des concertations intenses sont organisées avec le secteur de l'horeca, les experts et toutes les parties concernées. Eu égard à la grande

de GEES en de ERMG zijn volledig gemobiliseerd voor dit onderwerp.

De horecasector is heel divers. Het is belangrijk om alle aspecten ervan te behandelen. Dit kost tijd. Een goede organisatie is echter onontbeerlijk en in ieders belang. De besprekingen vorderen echter wel. Gisteren werd er al gewerkt aan het protocol waarin de regels en praktijken inzake de bescherming van de gezondheid van personeel en klanten zijn vastgelegd. Dit protocol kan worden toegepast in de horecazaken.

Het Overlegcomité werkt nu aan het stabiliseren van al deze elementen die de basis zullen vormen voor de bespreking in de Nationale Veiligheidsraad op 3 juni.

Outre les mesures évoquées prises au niveau national, des mesures sont sur la table européenne. La Commission européenne a présenté, ce mercredi après-midi, ses propositions pour le budget pluriannuel 2021-2027 ainsi que pour un fonds de relance temporaire intégré à celui-ci. Il s'agit de lever, en quatre ans, 750 milliards d'euros sur les marchés financiers. Ces moyens seront alloués à concurrence de 500 milliards d'euros sous forme de subsides et de 250 milliards d'euros sous forme de prêts. Ces montants seront entièrement affectés au fonds et au programme du budget pluriannuel de l'Union européenne.

Sur la base d'une première lecture, il apparaît que les subsides seront conditionnés par le semestre européen et les plans de réformes nationaux correspondants.

Les propositions de la Commission européenne me semblent présenter un juste équilibre entre les subsides – importants –, d'une part, et les prêts, d'autre part. L'introduction d'une certaine forme de conditionnalité me paraît également opportune. La solidarité et la responsabilité vont, en effet, de pair – je l'ai déjà dit à plusieurs reprises.

Uit de eerste lezing van het voorstel blijkt dat voor een derde leningen en voor twee derde subsidies worden opgelijst. Deze subsidies zouden via het mechanisme van het Europees semester en het daarin geïntegreerd nationaal herstelplan aan de nodige voorwaarden inzake hervormingen worden onderworpen. Dit lijkt mij dus op het eerste gezicht te beantwoorden aan wat wij belangrijk achten, met name een evenwicht tussen solidariteit en verantwoordelijkheid.

De komende dagen moeten we uiteraard werk maken van een goede analyse van de complexe voorstellen en eveneens nauwgezet evalueren hoe dit tegemoetkomt aan het Europese project, aan de waarden en aan de Belgische belangen. Ik kan nu wel al zeggen dat de Belgische belangen ruimer zullen worden bekeken dan alleen cijfers over de netto-opbrengst. Onze hoge graad van integratie op de interne markt en het feit dat de EU veruit onze eerste exportmarkt is, zorgen ervoor dat een goede werking van de hele Europese economie ons ook indirect maar tastbaar voordelen oplevert. Bovendien blijft het voor België belangrijk dat de Green Deal, de Digital Transition maar ook onderzoek en innovatie sleutelpunten blijven in de ontplooiing van de Europese economie. Natuurlijk moet ook rekening worden gehouden met de versterking van onze

diversité du secteur de l'horeca, ces discussions prennent du temps mais elles progressent et sont nécessaires pour pouvoir tout organiser correctement et en toute sécurité. Le résultat de cette concertation constituera le point de départ de la réunion du 3 juin.

Gisteren heeft de Europese Commissie haar voorstellen geformuleerd voor de begroting 2021-2027 en voor een tijdelijk herstellfonds dat daarin opgenomen wordt. Het is de bedoeling om in vier jaar tijd 750 miljard euro op te halen op de financiële markten. Twee derde van dat bedrag zou als subsidie ter beschikking gesteld worden, een derde in de vorm van leningen.

Of die subsidies zullen worden toegekend zal afhangen van het Europees semester en de overeenkomstige nationale hervormingsplannen. Er is een evenwicht tussen leningen en subsidies. Het lijkt ook aangewezen dat er voorwaarden aan gekoppeld worden, aangezien solidariteit en verantwoordelijkheid hand in hand gaan.

Le fonds est composé pour un tiers de prêts et pour deux tiers de subsides. L'objectif est de parvenir à un équilibre entre solidarité et responsabilité, dès lors que les subsides sont soumis, par le biais du mécanisme du semestre européen, aux conditions nécessaires en matière de réformes.

Le plan doit encore être analysé en profondeur. Il doit par ailleurs être soumis à un contrôle au regard des valeurs européennes et des intérêts belges, étant entendu que le revenu net n'est pas le seul aspect à prendre en considération à cet égard. Un bon fonctionnement de l'économie européenne est capital pour notre pays. Pour nous, le Pacte vert, la transition

capaciteit op het vlak van de gezondheidszorg.

Hoe dan ook, zullen we de directe impact van de voorstellen moeten analyseren op de federale begroting. In deze context herinner ik eraan dat België pleit voor de verlenging van de toegestane flexibiliteit inzake de regels van het Stabiliteits- en Groeipact, minstens ook voor 2021. Ik heb dit punt overigens heel duidelijk gemaakt op verschillende vergaderingen hierover, ook toen ik minister van Begroting was.

Les chiffres qui circulent dans la presse sur les montants auxquels la Belgique pourrait prétendre se basent manifestement sur un document qui aurait fuité, dont le statut n'est pas connu. Il est donc difficile de se prononcer à ce sujet. À ce stade, les États membres n'ont pas encore reçu d'informations précises sur les clés de répartition utilisées pour l'allocation des fonds.

Enfin, je note que la Commission a présenté un certain nombre de propositions pour des nouvelles ressources propres. Comme je l'ai déjà dit en commission, nous sommes favorables au principe de ces nouvelles ressources propres. Bien sûr, comme pour tout, il faudra procéder à une analyse complète et détaillée des propositions mises sur la table.

Comme pour chaque dossier européen, cette position sera évidemment concertée en réunion DGE qui, je vous le rappelle, regroupe les représentants du fédéral et des entités fédérées pour un sommet prévu pour la mi-juin.

Une proposition concrète est donc sur la table. Nous nous en réjouissons. Je le répète, pour moi, il y a un juste équilibre entre les subsides et les prêts. L'objectif est, bien sûr, de pouvoir arriver à un accord à 27; mais comme vous, je sens que l'Europe a décidé de prendre un tournant, un tournant important, un tournant qui correspond à ses valeurs de solidarité, mais aussi de responsabilité. L'une va avec l'autre.

En ce qui concerne la Belgique, je vous ai dit que nous consulterons pour déterminer sa position. En ce qui me concerne, il est clair que nous resterons du côté de l'Europe, de manière déterminée et pérenne.

01.11 François De Smet (DéFI): Merci, madame la première ministre, pour votre réponse. Elle n'était pas tout à fait complète, mais il s'agit peut-être d'informations que vous n'avez pas encore. Merci pour votre transparence. Je partage votre analyse sur le juste équilibre entre subsides et prêts. Pour le reste, à nous de voir et d'attraper cette balle au bond. Jean Monnet, ce constructeur de l'Europe disait: "Les hommes n'acceptent de changement que dans la nécessité, et ils ne voient la nécessité que dans la crise." Peut-être le temps de la nécessité est-il enfin venu.

01.12 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Madame la première ministre, je sens dans vos propos un véritable engagement européen, et une volonté d'aller de l'avant. Vous soulignez justement l'importance des recettes propres de l'Union européenne, et celle de la

numérique et la recherche et l'innovation doivent jouer un rôle central. Il doit par ailleurs être tenu compte du renforcement de notre capacité sur le plan des soins de santé et de l'impact sur le budget fédéral. À cet égard, la Belgique plaide pour la prolongation jusqu'à l'année 2021 incluse de l'application souple du Pacte de stabilité et de croissance.

Het bedrag dat België zou ontvangen, komt uit een document waarvan wij de status niet kennen. Wij hebben van Europa geen informatie ontvangen over de verdeelsleutel van dit fonds. We steunen het voorstel van de Europese Commissie voor nieuwe eigen middelen, maar in het vooruitzicht van de topontmoeting van half juni moeten we het voorstel wel analyseren en overleg plegen met de Directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie (DGE), waar de federale overheid en de deelgebieden deel van uitmaken. Het is normaal dat er naar een goed evenwicht tussen subsidies en leningen wordt gestreefd.

Ik hoop dat we met de 27 EU-lidstaten een akkoord zullen bereiken. Ik merk dat de EU beslist heeft een richting in te slaan die overeenstemt met haar waarden van solidariteit en verantwoordelijkheid. België zal de kant van Europa blijven kiezen.

01.11 François De Smet (DéFI): Ik deel uw mening over een gezond evenwicht tussen subsidies en leningen. We moeten deze gelegenheid te baat nemen.

01.12 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen): Ik merk dat u zich engageert op Europees niveau en dat u vooruitgang wilt boeken. U schaar

poursuite du processus du Green Deal. À la fin, je vous sens aussi très prudente, puisque la position de la Belgique n'est pas encore déterminée en vue de la prochaine réunion importante, le sommet du 18 juin.

J'espère que nous trouverons, au niveau des entités fédérées, qui sont associées à la détermination de la position de la Belgique pour ce type de sommet, des partenaires pour aller de l'avant. Comme je l'ai dit, nous devons trouver des partenaires pour nous situer dans le camp des optimistes, des visionnaires et des solidaires, plutôt que dans le camp des radins qui regardent leur propre intérêt à court terme, ce qui, en politique comme dans la vie, n'est pas de bon conseil. J'espère que votre conviction sera renforcée par la suite et que la Belgique fera partie, comme elle l'a fait historiquement, des pays leaders en Europe pour la construction de cet après-coronavirus.

01.13 Peter Mertens (PVDA-PTB): Mevrouw de eerste minister, u zegt dat het aan de sociale partners is om te beslissen, maar even later komt de heer Van Quickenborne, die zopas fractieleider is geworden, op een slimme manier Voka verdedigen. Hij zegt dat er een aantal voorwaarden rond de flexibilisering van de arbeidsmarkt moeten worden opgelegd in de postcoronatijd.

Of het nu via Voka of via Europa gaat, als men de crisis zal misbruiken om oudbakken voorstellen rond het activeren van nacht-arbeid, het optrekken van overuren en het verlengen van arbeidsduur op te warmen, zult u een tegenstander vinden in onze partij en in de vakbonden in België. Dat zijn voorstellen van het verleden. De voorstellen van de toekomst handelen niet over het activeren van nacht-arbeid, maar over het activeren van het grote vermogen. Ze handelen niet over het optrekken van overuren, maar over het optrekken van de laagste lonen. Ze handelen niet over het verlengen van de arbeidsduur, maar wel over de herverdeling van de arbeid, zodat iedereen een menselijke job krijgt in de postcoronatijd, mijnheer Van Quickenborne. Daarover wordt vandaag niet gesproken.

01.14 Jean-Marie Dedecker (ONAFH): Mevrouw de eerste minister, bedankt voor uw antwoord, ook al is het veeleer een pleister op een houten been. Eindelijk hebben we iets om naar uit te kijken, namelijk de vergadering van de Nationale Veiligheidsraad. Het blijft jammer dat de mensen aan de kust, waar ik vandaag kom, een verloren pinksterweekend aan hun been hebben, zeker gelet op het prachtige weer.

Er is nu eindelijk wat licht aan het einde van de tunnel. Ik hoop dat we

zich achter de methode van de eigen inkomsten en de voortzetting van de Green Deal. Maar ik stel ook vast dat u erg voorzichtig bent, want het Belgische standpunt voor de top van 18 juni ligt nog niet vast. Ik hoop dat de deelgebieden zich constructief en solidair zullen opstellen en dat ons land het voortouw zal nemen in Europa om het postcoronatijdperk vorm te geven.

01.13 Peter Mertens (PVDA-PTB): La première ministre déclare que la décision est entre les mains des partenaires sociaux mais ensuite M. Van Quickenborne défend le Voka de manière subtile en affirmant que durant la période post-coronavirus, il faudra imposer un certain nombre de conditions à la flexibilité du marché du travail.

Si le Voka ou l'Europe utilisent à présent cette crise comme prétexte pour remettre sur le tapis des propositions désuètes sur l'activation du travail de nuit, l'augmentation des heures supplémentaires et l'allongement du temps de travail, la première ministre trouvera sur sa route des adversaires solides: pour notre parti et les syndicats belges, ces propositions appartiennent au passé. Les propositions d'avenir portent sur l'activation des grosses fortunes, l'augmentation des plus bas salaires et la redistribution du travail afin qu'après la crise, chacun puisse exercer un emploi où l'humain a sa place.

01.14 Jean-Marie Dedecker (INDEP): Cette réponse est un emplâtre sur une jambe de bois. Nous pouvons attendre la réunion du Conseil national de sécurité mais le secteur de l'horeca sera passé à côté du week-end de Pentecôte. Il faut espérer que l'on commence aujourd'hui à voir le

het oorspronkelijke idee om op 8 juni van start te gaan, zullen kunnen bewaren. Bovendien hoop ik dat de maatregelen niet zo draconisch zijn dat het voor sommigen belangrijker is om gesloten te blijven dan om hun zaak open te doen.

01.15 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mevrouw de premier, ik dank u voor het antwoord. Ik vind u voluntaristisch.

U had het over een wending of een revolutie in Europa. Dat is ook zo en we moeten daar helemaal achterstaan.

Ik merk dat ik al op de zenuwen werk van mijn dierbare collega van de PVDA. Hij had het over ouderwetse recepten maar als er één ouderwets recept bestaat in deze wereld, is het toch wel het communisme. Ik ken geen enkel land in de wereld dat een succesvol communistisch recept heeft gerealiseerd. Het is dus juist dat we niet terug moeten naar het communisme.

Ik wil nog even terugkomen op de cijfers, de 5,48 miljard euro waarover men het had. Dat is uiteraard een voorlopig cijfer. Ik richt mij even tot de collega van de N-VA. Als men ons land vergelijkt met landen die qua ontwikkeling vergelijkbaar zijn zoals Nederland, Duitsland of Oostenrijk en als men die 5,48 miljard euro afzet tegen hun cijfers, dan stelt men vast dat Duitsland eigenlijk 12,5 miljard euro te weinig zou krijgen, dat Nederland 1,7 miljard euro te weinig zou krijgen en dat zelfs Oostenrijk 440 miljoen euro te weinig zou ontvangen vergeleken met ons land. Laten we echter geen cijferfetisjisten zijn, laten we vooral kijken naar het belang dat we hierbij hebben. België is een open land en dankzij een sterk Europa worden wij een sterk België.

01.16 Christophe Lacroix (PS): Madame la première ministre, la crise du COVID-19 a une nouvelle fois mis en lumière toutes les faiblesses de l'Europe, que ce soit en termes de coordination interne, d'une dépendance mondiale folle en biens de première nécessité ou encore d'un manque de solidarité inimaginable entre États membres avec parfois des déclarations ignobles de premiers ministres des pays frugaux par rapport à leurs collègues, aux pays et aux peuples du Sud.

Cependant, je le répète encore fois, le *business as usual* n'est pas une option dans cette relance européenne. Le Green Deal ou les politiques de soutien aux régions en transition doivent continuer à être des priorités dans le futur budget européen. J'aimerais rappeler que nous sommes en faveur des ressources propres pour l'Union européenne et que vous trouverez en nous des alliés quand il s'agira de mettre en place une taxe sur les transactions financières ou une taxation des GAFAM.

01.17 Els Van Hoof (CD&V): Mevrouw de premier, ook ik ben tevreden met uw antwoord. Met Europa zitten we op een scharniermoment en u stelt heel duidelijk dat wij de zijde van de solidaire

bout du tunnel et qu'on ne dérogera pas à l'idée première de redémarrer le 8 juin. En outre, j'espère que les mesures ne seront pas strictes au point qu'il sera plus intéressant pour certains de rester fermés que de rouvrir leur établissement.

01.15 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Je constate que j'ai déjà réussi à énerver M. Mertens. Il a cité des recettes surannées et s'il y a bien une recette dépassée dans ce monde c'est bien le communisme. En effet, je ne connais aucun pays où une recette communiste ait jamais fait ses preuves.

Les 5,48 milliards d'euros annoncés ne sont évidemment qu'un chiffre provisoire. Je m'adresse à la N-VA. Par comparaison avec la Belgique, l'Allemagne, les Pays-Bas et l'Autriche recevraient respectivement 12,5 milliards, 1,7 milliard et 440 millions d'euros trop peu. Ne soyons pas obnubilés par les chiffres. L'essentiel est d'analyser le profit que nous pouvons en tirer. La Belgique est un pays ouvert doté d'une économie ouverte et une Europe forte fera de la Belgique un pays fort.

01.16 Christophe Lacroix (PS): De COVID-19-crisis heeft de zwakheden van Europa blootgelegd: een gebrekkige interne coördinatie, een sterke wereldwijde afhankelijkheid voor basisgoederen en een gebrek aan solidariteit tussen de lidstaten. Zo kan het niet verder, er is een omslag nodig voor het Europese herstelbeleid. De Green Deal en het steunbeleid voor de transitieregio's moeten in de Europese begroting worden opgenomen. Wij zijn voorstander van eigen middelen voor de Europese Unie en een belasting op financiële transacties of voor de internetreuzen.

01.17 Els Van Hoof (CD&V): L'Europe connaît un moment charnière. La première ministre fait le

verantwoordelijke kiezen, dus de zijde van wie voor een sterk Europa is. Dat verheugt mij. Immers, het coronavirus is dan wel onzichtbaar, het zal veel gezinnen heel zichtbare economische schade berokkenen. Onze markt is een eengemaakte markt. We hebben dan ook nood aan een Europees antwoord. Dat kwam gisteren luid en duidelijk van Commissievoorzitter von der Leyen. Wij zijn er bijzonder blij mee dat u dat antwoord steunt.

Maar *the proof of the pudding is in the eating*. De criteria zullen logisch en de verdeelsleutel zal eerlijk moeten zijn. De meeste middelen moeten dus naar de zwaarst getroffen gaan. Ook moet er een koppeling gemaakt worden met klimaatneutraliteit en economische verantwoordelijkheid. Zonder die erg belangrijke voorwaarden zal de steun voor het herstelfonds verdwijnen als sneeuw voor de zon. Dat kunnen wij niet maken. We moeten dit momentum gebruiken voor een sterke Europese Unie. Daar steunen wij u in.

01.18 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mevrouw de eerste minister, bedankt voor uw antwoord, dat gekenmerkt wordt door een grote dosis engagement en ook nog altijd door een grote dosis diplomatie.

Vanwege dat laatste heb ik de samenstelling van de Kamer op papier even uit de schuif gehaald. Uw regering is maar door 38 zetels vertegenwoordigd. De coalitie van de solidariteit, de menselijkheid en de federalisten, van zij die van Europa houden, haalt hier echter ruim 100 zetels. Om die reden zal mijn fractie het initiatief nemen om die brede steun voor een ambitieus Europees herstelplan te formaliseren via een parlementaire stemming over een voorstel van resolutie.

In het debat dat wij in het afgelopen halfuur gevoerd hebben, is namelijk alleen mevrouw Van Bossuyt sceptisch, kritisch. Mevrouw Van Bossuyt zegt dat we moeten oppassen met solidariteit: oppassen met solidariteit tussen Noord en Zuid in Europa en oppassen met solidariteit tussen Noord en Zuid bij ons, in België. Dat is de waarschuwing van de N-VA. Op hetzelfde moment neemt collega Theo Francken het op als vakbond van de allerrijksten. De N-VA waarschuwt niet voor een transfer van rijk naar arm, maar wel voor een transfer van Noord naar Zuid. (...)

De **voorzitter**: Collega Calvo, u hebt uw spreektijd ruim overschreden.

01.19 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): (...)

De **voorzitter**: Maar u bent niet meer verstaanbaar.

choix de la solidarité, de la responsabilité et d'une Europe forte. Je m'en réjouis. S'il est invisible, le coronavirus entraînera des dégâts économiques très perceptibles. Le marché unique exige une réponse à l'échelon européen. Cette réponse, Mme von der Leyen l'a donnée clairement hier et nous nous réjouissons d'entendre que notre première ministre la soutient.

Les critères devront être cohérents et la clé de répartition sera équitable de sorte que le gros des moyens revienne à ceux qui sont le plus durement touchés. Un lien doit aussi être établi avec la neutralité sur le plan du climat et la responsabilité économique. Sans cela, le soutien au fonds de relance fondra comme neige au soleil. Nous devons saisir ce moment pour construire une Union européenne plus forte.

01.18 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): La réponse de la première ministre comportait une solide dose d'engagement ainsi que de diplomatie. Le gouvernement n'est représenté que par 38 sièges, mais la coalition de la solidarité et de ceux qui aiment l'Europe compte plus de 100 sièges à la Chambre. C'est pourquoi mon groupe prendra l'initiative de concrétiser par le biais d'une proposition de résolution ce large soutien à un ambitieux plan de relance européen.

Seule Mme Van Bossuyt a exprimé du scepticisme dans ce débat. Elle dit qu'il faut être prudent dès lors qu'il s'agit de solidarité entre le Nord et le Sud, que ce soit en Europe ou chez nous, en Belgique. Au même moment, M. Francken prend la défense des plus riches. (*Rumeurs. Le micro est coupé*)

Le **président**: M. Calvo a largement dépassé son temps de parole.

(...): Nooit! (*Hilariteit*)

De **voorzitter**: Collega Calvo, één minuut en 20 seconden en daarna gaat de micro uit.

01.20 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, ce n'est pas correct car il a été interrompu.

Le **président**: Il n'a pas été interrompu. Son intervention a duré une minute et vingt secondes, monsieur Laaouej!

Si vous voulez me corriger, venez ici! Il ne faut pas exagérer! Les règles valent pour tous! (*Brouhaha*)

Non! Après la minute de réplique, monsieur Laaouej! Il avait donc déjà dépassé le temps qui lui était imparti.

01.21 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Mevrouw de eerste minister, het herstellfonds mag niet leiden tot een schuldenunie. Daar gaat het ons over, mijnheer Calvo. Het mag niet leiden tot een schuldenunie, waar de toekomstige generaties voor zullen moeten betalen en waar ook Europa uiteindelijk het slachtoffer van zal zijn. Daarom moet het fonds zoveel mogelijk uit leningen bestaan.

Mevrouw de premier, u claimt dat er nu een juist evenwicht is, maar als er voor twee derde subsidies en voor een derde leningen zijn, dan is dat voor ons geen goed evenwicht.

Het fonds mag ook geen excuus zijn om Europese belastingen in te voeren en al zeker geen internemarkttaks. U zegt zelf dat de interne markt zo belangrijk is. Die zal zeer belangrijk zijn voor ons economisch herstel en voor het stimuleren van de groei, dus raak daar zeker niet aan.

De verdeelsleutel zal, ten slotte, cruciaal zijn. Het kan niet dat Vlaanderen disproportioneel veel zal moeten betalen voor de Europese solidariteit. U zegt dat u met de deelstaten in overleg zult gaan.

De **voorzitter**: U moet ook afronden.

01.22 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Ik hoop dat u dat inderdaad zult doen en ik hoop ook dat u hun vertegenwoordigers rechtstreeks bij de Europese onderhandelingen zult betrekken.

01.21 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Notre principale préoccupation consiste à empêcher que le fonds de relance se mue en une fusion de dettes, lesquelles devront être remboursées par les générations futures et dont l'UE sera finalement la victime. Il est donc essentiel que le fonds soit composé pour l'essentiel de prêts. La première ministre évoque un juste équilibre, mais deux tiers de subsides et un tiers de prêts sont loin de refléter pour nous un juste équilibre.

Le fonds ne doit, par ailleurs, pas servir de prétexte pour instaurer des impôts européens et certainement pas des taxes marché intérieur. La première ministre elle-même souligne l'importance considérable de ce marché intérieur. Il sera en effet capital pour relancer notre économie et stimuler la croissance. Gardez-vous donc d'y toucher!

La clé de répartition sera cruciale. La Flandre n'acceptera certainement pas de devoir contribuer de manière disproportionnée à la solidarité européenne. La première ministre consultera les entités fédérées.

01.22 Anneleen Van Bossuyt (N-VA): Espérons que celles-ci seront directement associées aux négociations européennes.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

02 Questions jointes de

- Catherine Fonck à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La situation financière des hôpitaux" (55000755P)

- Sofie Merckx à Sophie Wilmès (première ministre) sur "La situation financière des hôpitaux" (55000772P)

02 Samengevoegde vragen van

- Catherine Fonck aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De financiële situatie van de ziekenhuizen" (55000755P)

- Sofie Merckx aan Sophie Wilmès (eerste minister) over "De financiële situatie van de ziekenhuizen" (55000772P)

02.01 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, madame la première ministre, vous avez rendu visite à plusieurs hôpitaux. J'ose donc espérer que vous ne nierez plus ici la situation financière catastrophique de ces derniers.

Cela fait des semaines que j'interpelle votre ministre de la Santé et, encore la semaine dernière, je vous interrogeais ici en séance plénière.

Les hôpitaux – j'ose le dire – sont en situation de quasi-faillite virtuelle. Leur situation était déjà extrêmement difficile avant la crise. Pourtant, tous les soignants se sont investis sans compter pour prendre en charge l'ensemble des patients COVID-19.

Suite aux décisions que vous avez prises, toutes les autres activités ont été réduites, voire arrêtées. Les consultations, les activités médico-techniques, les activités dans les quartiers opératoires, au niveau des hospitalisations de jour ou des hospitalisations classiques ont fondu de 75 à 100 %. Avec ces chutes d'activités, ce sont toutes les rentrées financières de ces hôpitaux qui ont fondu alors qu'ils doivent faire face à des surcoûts importants liés à la prise en charge des patients COVID-19.

Aujourd'hui, les activités reprennent progressivement, mais elles sont encore réduites de l'ordre de 50 % par rapport au niveau habituel. Par ailleurs, vous avez exigé que des lits soient gelés, ce qui veut dire que 25 % de la capacité des soins intensifs ne sont pas utilisés, comme c'est le cas aussi dans de nombreuses unités d'hospitalisation avec des lits qui sont vides, pour faire face à un éventuel rebond, ce qui aggrave encore plus leur situation financière actuelle et des semaines à venir.

Vous avez fait une avance d'un milliard d'euros, mais ce n'est qu'une avance. En effet, la circulaire que vous avez envoyée aux hôpitaux prévoit explicitement que ce montant pourra être récupéré par l'État. C'est donc une avance virtuelle. De plus, ce montant représente une cacahuète au regard de l'effondrement de leur financement.

Le **président**: Madame Fonck, je vous demande de conclure.

02.02 Catherine Fonck (cdH): Il y a donc urgence. La situation est très inquiétante, madame la première ministre. Je vous demande donc de garantir et de libérer les financements adéquats pour que les hôpitaux puissent faire face à ces surcoûts et à ces pertes

02.01 Catherine Fonck (cdH): U hebt verschillende ziekenhuizen bezocht. Die balanceren op de rand van een faillissement. Ik hoop dat u niet meer zult ontkennen dat ze in een rampzalige toestand verkeren. Ik interpelleer de minister van Volksgezondheid overigens onophoudelijk.

Al het zorgpersoneel heeft zich een slag in de rondte gewerkt om de COVID-19-crisis het hoofd te bieden. U besliste alle niet COVID-19-gebonden activiteiten te beperken of te schrappen, waardoor de inkomsten van de ziekenhuizen drastisch terugvielen. Daarnaast moeten ze heel wat bijkomende kosten torsen, onder meer voor de verzorging van de COVID-19-patiënten.

De helft van de gebruikelijke activiteiten wordt nu opnieuw opgestart, maar u eist dat de ziekenhuizen een bepaald aantal bedden vrijhouden voor een eventuele heropflakking. Doordat die bedden onbenut moeten blijven, komt de financiële situatie van de ziekenhuizen nog meer onder druk te staan. U kende een voorschot van een miljard euro toe, maar dat is weinig en bovendien kan de Staat dat bedrag opnieuw invorderen.

02.02 Catherine Fonck (cdH): De financiering van de ziekenhuizen moet dringend gegarandeerd worden!

financières. (...)

02.03 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): Monsieur le président, madame la première ministre, hier, j'étais à l'hôpital Marie Curie, un grand hôpital de Charleroi, près de chez moi. J'y ai rencontré du personnel soignant en colère. Je peux vous dire qu'ils n'ont pas encore oublié les mots de Mme Marghem, qui disait qu'ils étaient des enfants gâtés. Ils m'ont fait part de certains témoignages qu'ils m'ont demandé de vous relayer.

Nadège m'a expliqué que durant l'épidémie COVID-19, elle restait cinq heures dans l'unité sans boire ni manger, et que c'était très épuisant physiquement et psychologiquement. Élise me disait qu'en trente-cinq ans, jamais elle n'aurait pensé devoir fabriquer elle-même du matériel de protection.

J'ai aussi vu une certaine détermination chez le personnel soignant. Oui, il y aura un avant et un après COVID-19. Anthony m'a dit qu'il refusait d'encore continuer à tirer sur la corde, de compter les masques, de décompter le matériel par peur d'en manquer. Il refuse d'espérer avoir le temps d'être au chevet du patient. Il m'a dit: "J'aime mon métier, j'aime les patients, qui méritent des soins de qualité."

Il y avait aussi un tract qui disait, à vous et à Mme De Block: "Vis ma vie et prends ma place." Ils vous invitent vraiment à venir vivre une journée auprès d'eux pour savoir ce que c'est que de travailler dans un hôpital dans les conditions actuelles. En plus de ces conditions de travail, qui se sont ajoutées aux coupes budgétaires que vous avez faites avant, s'ajoute encore l'angoisse de la faillite. Effectivement, si un tiers des hôpitaux étaient déjà en déficit en 2019, on est aujourd'hui bien sûr à 100 %. Quand nous avons demandé ici même le refinancement des hôpitaux via le Fonds "blouses blanches", on nous a accusés, nous le PTB, d'être populistes. Aujourd'hui, cet argent va arriver, mais nous savons qu'il ne sera vraiment pas suffisant.

Madame la première ministre, ma question est très simple: allez-vous dégager les cinq à sept milliards nécessaires pour que les hôpitaux ne coulent pas, ou allez-vous encore faire des économies? Allez-vous aussi refinancer le secteur pour offrir aux infirmières, entre autres, des conditions de travail et de salaire dignes de leur profession?

02.04 **Sophie Wilmès**, première ministre: Monsieur le président, madame Fonck, madame Merckx, je ne pourrais pas vivre la vie du personnel soignant. Je ne pourrais pas la vivre! Par contre, je pense que la meilleure façon d'avoir une compréhension un peu plus profonde de ce qu'il ressent au quotidien, c'est d'aller sur place dans les hôpitaux, ce que j'ai fait les deux week-ends derniers dans les trois Régions du pays pour discuter avec celles et ceux qui, en direct, au quotidien, ont vécu la lutte contre le COVID-19.

Je dois vous dire que ce sont des rencontres qui étaient à la fois empreintes d'une grande émotion, d'un grand partage mais aussi de beaucoup d'apprentissages sur la réalité du terrain. Cette réalité, elle

02.03 **Sofie Merckx** (PVDA-PTB): In Charleroi heb ik boze zorgverleners ontmoet, die de titel 'verwende kinderen' die minister Marghem hun gaf, niet vergeten zijn. Een verzorger sprak over de uitputtende uren die ze zonder eten of drinken bij de patiënten doorgebracht had. Een andere had zich nooit kunnen voorstellen dat ze zelf beschermingsmiddelen had moeten maken. Het personeel is vastberaden en weigert de maskers en het materiaal te tellen uit angst om er tekort te komen. Ze willen over de nodige tijd beschikken om zich aan hun patiënten te wijden. De zorgverleners nodigen u uit om een dag bij hen door te brengen zodat u weet wat hun werk inhoudt.

Bij de arbeidsomstandigheden en uw bezuinigingen komt er nog de angst voor een faillissement. Een derde van de ziekenhuizen vertoonde in 2019 een tekort. Vandaag is dat 100 %. Toen we om de herfinanciering van de ziekenhuizen via het Zorgpersoneelfonds vroegen, werden we van populisme beschuldigd. Vandaag komt dat geld er, maar het zal niet volstaan.

Zult u de 5 tot 7 miljard euro uittrekken die er nodig zijn om te voorkomen dat de ziekenhuizen failliet gaan of zult u nog meer besparen? Zult u de sector herfinancieren om de verpleegkundigen menswaardige werkomstandigheden te bieden?

02.04 **Sophie Wilmès**, première ministre: Ik zou het leven van het zorgpersoneel niet aankunnen. De beste manier om te begrijpen wat zij dag in dag uit meemaken, is door een bezoek te brengen aan de ziekenhuizen, wat ik in de drie Gewesten heb gedaan. Ook al was de ontvangst daar soms bijzonder, toch zou het niet gepast zijn gekrenkt te reageren op deze uiting van ontreding bij het

se connaît, elle se comprend quand on va sur place, ce que j'ai fait, quitte effectivement à devoir être accueillie de manière particulière. Et, vous le savez, en aucun cas, on ne peut prendre ombrage de l'expression de la détresse du personnel soignant.

À la suite de ceci, mercredi en début de matinée, la ministre de la Santé, la ministre de l'Économie et le ministre du Budget ont reçu les partenaires sociaux. On en a parlé la semaine dernière. Ils ont eu l'occasion d'échanger sur diverses thématiques, dont évidemment ces fameux arrêtés de pouvoirs spéciaux qui suscitaient tant la colère, ces fameuses gouttes qui faisaient déborder le vase, comme ils le disaient eux-mêmes. Vous vous souviendrez aussi qu'on a immédiatement décidé de les suspendre et qu'on a également décidé de les supprimer samedi en kern +10.

Derrière la situation du personnel soignant, de ses difficultés (manque de personnel, organisation du travail), il y a aussi toute la question de la revalorisation du travail. Comme je l'ai déjà dit, cette revalorisation du travail ne s'exprime pas uniquement en termes de salaire et, en fait, peut-être pas d'abord en termes de salaire. Elle s'exprime surtout en termes de charge du travail. Il faut pouvoir partir, quitter son job en se disant: "Ce que j'ai fait, je l'ai bien fait."

C'était assez marquant dans ces discussions. C'était ce qui revenait tout le temps. Un à un, une à une, en dehors du champ des caméras, ils m'ont dit en toute sincérité: "J'ai du mal, alors que je me suis engagé dans ce job, à rentrer chez moi en me disant que je n'ai pas fait mon job comme il fallait car je n'ai pas eu le temps de bien faire les choses." Cela appelle évidemment à renforcer le personnel de manière importante dans les hôpitaux.

Vient immédiatement alors la question du financement des hôpitaux. On sait qu'une discussion fondamentale structurelle doit être menée sur le financement des hôpitaux à long terme mais avant cela, il y a des obligations qui sont immédiates, des urgences. La première d'entre elles était effectivement de libérer un milliard. C'est vrai, c'est une avance de trésorerie à distribuer et à propos de laquelle les hôpitaux nous disent que c'est bien, qu'ils en ont besoin mais qu'elle ne sera peut-être pas suffisante et qu'il en faudra probablement une deuxième. Cette deuxième avance de trésorerie viendra aussi si nécessaire – et elle s'avère nécessaire.

Au-delà de ces avances de trésorerie, il y a aussi, de manière urgente, la question du financement des hôpitaux aujourd'hui. Comme vous l'avez dit, le fait qu'ils aient dû s'occuper de manière unique de la crise du COVID-19 a entraîné des dépenses supplémentaires et une série de ressources en moins. À cet égard, un groupe de travail a été mis en place. Une enquête a été envoyée aux hôpitaux. Leurs réponses sont attendues pour lundi. Sur la base de cette enquête, les services compétents procéderont à l'analyse des besoins réels, des avances de trésorerie et de la gestion du financement réel des hôpitaux.

En outre, vous savez qu'il y a eu une première provision d'un milliard dont 834 millions ont déjà été consacrés à des dépenses liées à l'achat de matériel de protection pour le personnel des soins de santé. Par ailleurs, cette semaine – si je ne m'abuse – une nouvelle provision d'un milliard a été décidée avec 200 millions déjà affectés à

zorgpersoneel.

Verder hebben de minister van Volksgezondheid, de minister van Economie en de minister van Begroting de sociale partners ontvangen. Ze hadden de gelegenheid over verschillende onderwerpen van gedachten te wisselen, onder meer over deze bijzonderemachtenbesluiten die zoveel boze reacties hebben losgeweekt. We hebben onmiddellijk beslist om ze op te schorten en het kernkabinet +10 heeft ze vervolgens vernietigd.

De herwaardering van hun werk is niet enkel en niet in de eerste plaats een kwestie van loon. Vooral de workload is doorslaggevend. Bovenal hebben de zorgverleners het gevoel dat ze niet de tijd hebben om hun werk goed te kunnen doen. We moeten de personeelsbezetting in de ziekenhuizen dus drastisch versterken.

De langetermijnfinanciering van de ziekenhuizen verdient een structureel debat, maar er zijn dringendere zaken. We hebben een voorschot van een miljard moeten uittrekken en wellicht is er nog een tweede voorschot nodig.

De exclusieve focus van de ziekenhuizen op de coronacrisis heeft tot extra uitgaven en een gebrek aan middelen geleid. De bevoegde diensten zullen een analyse maken van de reële behoeften, de voorschotten en het beheer van de financiering van de ziekenhuizen.

834 miljoen euro van dat eerste voorschot werd besteed aan de aankoop van beschermingsmateriaal voor het zorgpersoneel. Er werd bovendien beslist om nog een voorschot van een miljard uit te trekken. 200 miljoen euro daarvan werd al geormerkt voor gezondheidsuitgaven, 150 miljoen euro voor eerstelijns hulp voor de ziekenhuizen, 28 miljoen euro voor de psychiatrische zorg en 20 miljoen euro voor de verzorgings-

des dépenses en matière de santé, 150 millions d'aide de première ligne pour les hôpitaux, 28 millions pour les soins psychiatriques et 20 millions pour les unités de soins.

Vous le constatez, l'approche est multiple. Elle concerne à la fois les avances de trésorerie, la situation structurelle et la situation du personnel soignant.

02.05 Catherine Fonck (cdH): Madame la première ministre, vous nous citez un milliard, un milliard, un milliard, un milliard... Nous avons l'impression que les milliards tombent du ciel! Mais je connais un seul milliard, qui a été affecté aux hôpitaux comme avance. Vous avez osé écrire dans cette circulaire que ce serait récupérable. En pratique, autant dire qu'aujourd'hui, il n'y a aucune garantie pour que ce milliard ne soit pas, à un moment donné, récupéré par l'État.

La première chose que je vous demande, c'est de modifier votre circulaire pour que ce milliard ne soit pas un milliard virtuel qui sera aussi vite redemandé par l'État.

Deuxièmement, les estimations sont de l'ordre de cinq à sept milliards. Si vous suivez la logique du financement des hôpitaux, je crains que nous ne nous réveillions que dans deux ou trois ans. Ces avances, ces compensations – justement pas sous forme d'avances – sont cruciales, urgentes et doivent être bétonnées et garanties. Le Fonds "blouses blanches" ne doit en rien être dédié à compenser les surcoûts de la crise du COVID-19 et les pertes financières. (...)

02.06 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Madame la première ministre, j'ai bien vu que vous êtes allée visiter les hôpitaux. Mais il aurait quand même été préférable de visiter les hôpitaux il y a quelques années, quand vous étiez ministre du Budget. Vous n'auriez peut-être pas coupé dans les budgets, comme vous l'avez fait à l'époque. Maintenant, il est un peu tard pour aller constater les dégâts sur place.

Quand je vous entends parler, je n'entends aucune garantie. Des avances sont faites, mais ce n'est pas de l'argent qui est donné, comme Mme Fonck l'a indiqué.

Vous dites aussi que la revalorisation ne passe pas par l'augmentation du salaire et qu'il faut résoudre le problème des hôpitaux à long terme. Je pense que vous n'avez toujours pas compris le personnel hospitalier, madame. Il faudra retourner les écouter. Ceux qui vous ont tourné le dos ont aussi envie de vous parler et de vous faire comprendre que oui, ils ont besoin maintenant de beaucoup plus d'argent. Ils n'ont pas besoin d'applaudissements mais d'argent pour le secteur des soins de santé.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

afdelingen.

Er wordt dus een meersporenbeleid gevolgd.

02.05 Catherine Fonck (cdH): U hebt het over miljarden. Het enige miljard dat er voor de ziekenhuizen werd uitgetrokken is echter een terugvorderbaar voorschot. Ik vraag dat u uw omzendbrief zou aanpassen om te voorkomen dat het een virtueel miljard zou blijven dat door de Staat kan worden teruggevorderd.

Ten tweede worden de behoeften op 5 à 7 miljard euro geraamd. Die compensaties – want dit mogen geen voorschotten zijn – kunnen niet langer op zich laten wachten en moeten gewaarborgd worden. Het Zorgpersoneelfonds mag niet gebruikt worden om de extra kosten van de COVID-19-crisis en de financiële verliezen te compenseren.

02.06 Sofie Merckx (PVDA-PTB): Het was beter geweest als u enkele jaren geleden, toen u minister van Begroting was, de ziekenhuizen bezocht had. U zou dan misschien niet op de budgetten bezuinigd hebben zoals u dat nu gedaan hebt. Nu is het een beetje laat om de schade te gaan opmeten.

Er worden voorschotten gegeven, maar er is geen garantie dat ze niet worden teruggevorderd. U zegt dat de revalorisatie ook zonder een loonsverhoging kan en dat het probleem van de ziekenhuizen op lange termijn moet worden opgelost. Degenen die u de rug toegekeerd hebben, hebben echter geen behoefte aan applaus maar vragen geld voor de sector van de gezondheidszorg.

03 **Samengevoegde vragen van**

- **Ortwin Depoortere aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het aanhoudende geweld tegen politieagenten" (55000748P)**
- **Franky Demon aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het geweld tegen politieagenten in Anderlecht" (55000759P)**
- **Katja Gabriëls aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De aanpak van de straffeloosheid bij geweld tegen de Brusselse politie" (55000761P)**
- **Caroline Taquin aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het geweld tegen politieagenten" (55000766P)**
- **Eric Thiébaud aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Het geweld tegen de politie" (55000771P)**
- **Kristien Van Vaerenbergh aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "De aanpak van het geweld tegen politieagenten door de justitie" (55000773P)**

03 **Questions jointes de**

- **Ortwin Depoortere à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les violences persistantes à l'égard des agents de police" (55000748P)**
- **Franky Demon à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les violences commises contre des policiers à Anderlecht" (55000759P)**
- **Katja Gabriëls à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La lutte contre l'impunité dans le cadre des violences commises contre la police de Bruxelles" (55000761P)**
- **Caroline Taquin à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les violences à l'égard des policiers" (55000766P)**
- **Eric Thiébaud à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les violences à l'égard de la police" (55000771P)**
- **Kristien Van Vaerenbergh à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "La réaction de la Justice face aux violences commises contre des policiers" (55000773P)**

De **voorzitter**: Minister Geens zal de vragen beantwoorden.

03.01 **Ortwin Depoortere** (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mijn vraag was, net als de vragen van de vier andere vragenstellers, aan minister De Crem gericht. Blijkbaar heeft minister De Crem vandaag niet veel zin om te komen antwoorden, maar dat stoort mij niet. De regering is één en ondeelbaar. Ik kan dus mijn vraag ook aan u stellen.

Mijnheer de minister, de situatie is kritiek. De incidenten en gewelddaden tegen onze politieagenten zijn de laatste maanden niet meer op één hand te tellen. Daarom heeft de grootste politievakbond, het VSOA, zeer bewust videobeelden van die gewelddaden verspreid. Het VSOA brengt daarmee aan u en de beleidsmakers de duidelijke boodschap dat na de woorden tot daden overgegaan moet worden. Die boodschap is echter nog steeds niet aangekomen bij onze beleidspolitici.

Mijnheer de minister, waar blijft het nultolerantiebeleid? Waar blijft de harde bestraffing van plegers van misdaden tegen onze politie- en hulpdiensten? Waarom worden criminelen die onze politie aanvallen dezelfde dag nog op vrije voeten gesteld, met een simpele uitnodiging om later eens terug te komen voor een verhoor?

Mijnheer de minister, het water staat onze politiediensten aan de lippen. Het is dringend tijd dat de beleidspolitici harde daden laten volgen op de vele woorden die zij al uitgesproken hebben.

03.02 **Franky Demon** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer de minister, na de incidenten van vorige maand was het

03.01 **Ortwin Depoortere** (VB): Les incidents et les actes de violence à l'encontre de nos agents de police ne se comptent plus sur les doigts d'une main. Au moyen d'images vidéo de cette violence, le SLFP, en tant que principal syndicat de la police, entend démontrer clairement à nos décideurs qu'il est temps de passer à l'action.

Quand appliquera-t-on la politique de tolérance zéro? Quand infligera-t-on des peines sévères pour les délits commis à l'encontre de nos services de police et de secours? Pourquoi de tels criminels sont-ils libérés le jour même avec une invitation à revenir plus tard pour une audition? Nos services de police sont au bout du rouleau.

03.02 **Franky Demon** (CD&V): Après les événements du mois

vorig weekend in Anderlecht opnieuw van dat. Politieagenten die op interventie waren, werden zwaar aangepakt.

Wij hebben het hier in het halfroond al vaker herhaald: dat kan niet. Wij willen geen geweld tegen politiemensen of tegen gelijk welke hulpverlener. Wij mogen dat niet tolereren.

De uitzonderlijke omstandigheden, de coronatijd waarin wij tot op vandaag leven, zijn geen excuus.

Minister van Binnenlandse Zaken De Crem heeft dat ook al meermaals in de commissie beklemtoond. Ook in onze commissie hebben wij daarover een resolutie goedgekeurd. Daders van dergelijke incidenten mogen immers absoluut niet vrijuit gaan.

Ik heb vernomen dat de minister al contact met de burgemeesters en met de politietop van de politiezone Zuid heeft gehad, om oplossingen te zoeken en ook om in extra middelen en extra mankracht te voorzien. Dat is goed.

Wij moeten echter niet alleen nadenken over maatregelen op korte termijn maar ook over maatregelen op middellange en lange termijn.

De dader van het trapincident werd ondertussen reeds aangehouden. Het zou een Algerijn zonder papieren betreffen, wat het natuurlijk allemaal niet eenvoudiger maakt. Voor ons is het echter duidelijk. Hier en elders mag bij dergelijk geweld geen straffeloosheid groeien.

Daarom heb ik enkele concrete vragen.

Waar verblijft de dader vandaag? Zal hij worden gestraft?

Werden reeds extra daders opgepakt die bij het trapincident betrokken waren?

Zijn sinds vorige week stappen ondernomen om contacten met de politiezone in Brussel te hebben? Is in extra mankrachten voorzien?

Ziet u oplossingen op korte, middellange en lange termijn?

Tot slot, zal er overleg met alle Brusselse politiezones zijn?

03.03 Katja Gabriëls (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, inderdaad, opnieuw rellen in Anderlecht. Het is allemaal niet nieuw, maar het zoveelste incident op rij. Nog steeds heerst er een gevoel van straffeloosheid, zowel bij de bevolking als bij politiemensen. U kunt hen dat moeilijk kwalijk nemen natuurlijk: politieagenten worden aangevallen tijdens arrestaties, combi's worden vernield en er werd zelfs een dienstwapen gestolen. Dat zijn stuk voor stuk zeer zwaarwichtige en onaanvaardbare feiten. Collega's, iedereen hier zal zeggen dat dit niet kan, maar er mag geen enkel begrip zijn voor geweld op politiemensen. Zij doen hun job in dikwijls zeer moeilijke omstandigheden en iedereen die het goed meent met deze maatschappij, vindt uiteraard dat deze feiten niet kunnen en is het beu.

Het VSOA vraagt een hard signaal en wij steunen dat volledig. Het mag zelfs niet meer alleen over een signaal gaan: er moet hard

passé, Anderlecht vient d'être le théâtre de nouvelles violences. Des policiers ont été gravement attaqués au cours d'une intervention. Les violences visant des policiers ou d'autres services de secours sont inexcusables et la crise du coronavirus ne doit pas servir d'alibi, comme le ministre de l'Intérieur l'a déjà souligné à plusieurs reprises en commission. Il semble que le ministre ait pris contact avec les bourgmestres et avec la direction de la zone de police Midi pour chercher des solutions et libérer des moyens humains et matériels supplémentaires. En outre, nous devons également réfléchir à des mesures à moyen et à long terme. L'auteur de l'incident au cours duquel des policiers ont reçu des coups de pied est un Algérien sans papiers, une circonstance qui ne simplifie pas le dossier.

Où séjourne-t-il actuellement? Sera-t-il sanctionné? Des coauteurs ont-ils déjà été arrêtés? Une concertation a-t-elle eu lieu avec la zone de police et d'autres contacts seront-ils organisés avec les autres zones de police de Bruxelles? Des renforts sont-ils prévus? Quelles solutions le ministre entrevoit-il à court, moyen et long terme?

03.03 Katja Gabriëls (Open Vld): Un sentiment d'impunité règne tant parmi la population qu'au sein de la police. Le SLFP demande qu'un signal fort soit adressé, comme quoi la violence à l'égard de policiers est inadmissible. Ce n'est toutefois pas suffisant: des peines sévères doivent sanctionner de tels faits. Notre loi pénale prévoit de telles peines, encore faut-il les exécuter. Nous entendons dire que les auteurs des faits seront traduits en justice. Il reste à savoir quand et comment ils le seront. Quel est l'état d'avancement de

worden opgetreden en een strenge straf is noodzakelijk voor dergelijke onaanvaardbare feiten. De rondzendbrief van het College van procureurs-generaal van 2017 maakt al een prioriteit van het snel berechten en ook van het effectief bestraffen van geweld tegen politie. Ook in ons huidige Strafwetboek is al in straffen voorzien en het nieuwe Strafwetboek gaat daar nog wat verder in, wat goed is, maar wij als Parlement moeten er op toezien dat straffen effectief worden uitgevoerd. De logische, unanieme reactie is dat iedereen in koor tweet dat de daders voor de rechtbank zullen komen en zullen worden gestraft. De vraag is natuurlijk wanneer en hoe. Kunt u daar wat meer duidelijkheid over geven?

Vandaar mijn vraag aan u als minister van Justitie, eigenlijk dezelfde als de heer Demon. Wat is de huidige stand van zaken van het onderzoek? Er werd één iemand opgepakt en blijkbaar voorgeleid door het parket. Zijn er nog anderen? Er waren mensen die de arrestatie met geweld probeerden te verhinderen. Werden die ondertussen ook voorgeleid? Werd er snelrecht toegepast in dit dossier? Werden er eventueel al straffen uitgesproken? Zo niet, wanneer zullen de verdachten voor de rechtbank komen? Graag enige toelichting.

03.04 **Caroline Taquin** (MR): Monsieur le ministre, les images diffusées montrant l'agression de policiers à Anderlecht le week-end dernier sont tout simplement inacceptables et présentent des actes qui appellent à la sanction la plus ferme. Depuis des années, sans parler de l'horreur des agressions terroristes contre nos policiers, ces femmes et ces hommes sont malmenés, agressés et violentés.

Monsieur le ministre, ces derniers jours, j'ai rencontré plusieurs personnes qui m'ont demandé pourquoi les policiers n'avaient pas usé de leur arme à feu pour se défendre, en ajoutant: "Vous voyez où nous en sommes!".

Si les modifications apportées au Code d'instruction criminelle et la rapidité des procédures judiciaires ont durci récemment les réactions pénales contre les auteurs de telles agressions, il faut constater que ces violences se poursuivent. De tels actes et images sont intolérables et tellement destructeurs pour l'autorité de nos forces de l'ordre. La vulnérabilité du policier y est insupportable.

J'ai entendu le ministre de l'Intérieur déclarer que de pareilles images ne devraient plus exister. Pour ce faire, nous devons dépasser le stade des déclarations et agir concrètement.

Voici mes questions, monsieur le ministre. Comment ces policiers victimes sont-ils pris en charge? Quelle est la procédure automatique pour assurer leur assistance juridique? Qu'en est-il de la constitution de partie civile? Où en est la procédure du parquet à l'encontre des auteurs? Des poursuites sont-elles en cours pour non-assistance à personne en danger contre les auteurs de ces images, comme le prévoit le Code pénal? Enfin, avec votre collègue de l'Intérieur, comment évaluez-vous les décisions judiciaires prises contre les individus qui agressent nos policiers, notamment depuis l'entrée en vigueur – en 2018 – des peines de sûreté et de la circulaire du Collège des procureurs généraux d'octobre 2017?

03.05 **Éric Thiébaud** (PS): Monsieur le ministre, les incidents

l'enquête? La procédure accélérée sera-t-elle appliquée?

03.04 **Caroline Taquin** (MR): De beelden van het geweld tegen de politie in Anderlecht zijn ondraaglijk. De daders moeten streng worden bestraft. Hoewel daders ingevolge recente wetswijzigingen strafrechtelijk zwaarder kunnen worden gestraft, moeten we toch vaststellen dat geweld tegen politieagenten niet beteugeld raakt. Dergelijke beelden zijn nefast voor het gezag van onze ordehandhavers. De kwetsbaarheid van de politieagenten snijdt ons door de ziel.

Hoe worden politieagenten opgevangen die het slachtoffer zijn van agressie? Hoe worden zij op juridisch vlak bijgestaan? Kunnen zij zich burgerlijke partij stellen? Hoe treedt het parket op tegen de daders? Worden de daders op deze beelden vervolgd wegens schuldig verzuim? Hoe beoordeelt u de rechterlijke beslissingen die genomen werden jegens daders van agressie tegen onze politie sinds de inwerkingtreding van de beveiligingsperiode en de omzendbrief van de procureurs-generaal van oktober 2017?

03.05 **Éric Thiébaud** (PS): Mijn

survenus à Anderlecht soulignent une fois encore les violences auxquelles nos policiers sont confrontés dans l'exercice de leur fonction. De tels actes sont totalement inacceptables et mon groupe les condamne sans réserve. Nous adressons tout notre soutien aux agents de police qui exercent leur fonction dans des circonstances difficiles. En l'occurrence, les agents victimes de l'agression étaient là pour protéger les commerçants contre la recrudescence des vols à l'étalage.

Comme le souligne le bourgmestre d'Anderlecht, nous savons que certaines communes constituent un terrain plus difficile que d'autres. Pour que nos policiers puissent exercer leur travail dans de bonnes conditions, il faut leur en donner les moyens. Avec mon groupe, nous réclamons depuis des années un renforcement de la police de proximité. Aujourd'hui le fédéral considère qu'il ne faut qu'un seul agent de quartier pour 4 000 habitants. C'est une norme qu'il faut revoir d'urgence. Elle met clairement en danger nos policiers dans les quartiers les plus difficiles.

Monsieur le ministre, quelles suites sont-elles données aux faits de violences contre les policiers? Combien a-t-on dénombré de faits similaires au cours des 12 derniers mois? Quel soutien concret est-il fourni aux travailleurs de la police dans ces circonstances? Quelles mesures prenez-vous pour apporter aux zones de police les moyens nécessaires pour qu'elles puissent assumer leurs fonctions dans des conditions qui ne mettent pas en danger les travailleurs?

03.06 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de feiten werden geschetst door de collega's. Het filmpje toont de schrijnende omstandigheden waarmee de Brusselse agenten veel te vaak worden geconfronteerd. Geweld tegen politiemensen die gewoon hun werk doen, of proberen te doen, is onaanvaardbaar. De feiten tonen aan dat er geen enkel respect meer is voor de politiediensten of de hulpverleners.

De verdachte die door de omstaanders wordt beschermd, is een man die illegaal op het grondgebied verblijft en die reeds bij het gerecht bekendstaat voor verschillende feiten. Volgens de pers zou de betrokkene zelfs al zijn vrijgelaten onder voorwaarden en dat is een symbolische extra slag in het gezicht van de twee belaagde politieagenten, die veel moeite hebben gedaan om de man te proberen arresteren.

De vraag om actie op alle terreinen en dus ook op het terrein van Justitie stelt zich. Het parket heeft intussen een onderzoek ingesteld. Dit is het moment om de omzendbrief rond zerotolerantie voor geweld tegen de politiediensten tot in de kleinste puntjes toe te passen, maar dit is slechts het begin van het onderzoek, dat moet kunnen uitmonden in een effectieve bestraffing en het effectief uitvoeren ervan.

Ik kom tot mijn vragen. Klopt het dat de verdachte ondertussen opnieuw voorwaardelijk is vrijgelaten? Klopt het dat de verdachte een strafblad heeft voor zware criminele feiten? Zo ja, welke straffen heeft hij gekregen? Wanneer en hoe werden deze uitgevoerd? Wat is de stand van het onderzoek? Hoeveel personen die betrokken waren bij de feiten zijn reeds geïdentificeerd? Hoeveel zijn er aangehouden? Tot slot, zal er in deze zaak snelrecht worden toegepast?

fractie veroordeelt de incidenten in Anderlecht zonder voorbehoud. We betuigen onze steun aan de agenten die aangevallen werden, terwijl ze ter plaatse aanwezig waren om de handelaars te beschermen.

Mijn fractie vraagt al jaren om een versterking van de buurtpolitie. De federale overheid hanteert de norm van een wijkagent per 4.000 inwoners. In de moeilijkste wijken brengt die norm onze politieagenten in gevaar.

Welk gevolg wordt er aan die feiten van geweld gegeven? Hoeveel gelijkaardige feiten werden er de voorbije 12 maanden opgetekend? Welke maatregelen zult u nemen om de politiezones van de nodige middelen te voorzien om veilig te kunnen werken?

03.06 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): La police de Bruxelles doit travailler dans des conditions déplorable. Le moment est venu d'appliquer scrupuleusement la circulaire relative à la tolérance zéro à l'égard des violences commises contre les membres des services de police.

Est-il exact que le suspect a bénéficié entre-temps d'une libération conditionnelle? A-t-il effectivement un casier judiciaire pour des faits criminels graves? Quelles peines s'est-il vu infliger pour ces faits? Comment ont-elles été exécutées? Quel est l'état d'avancement de l'enquête actuelle? Combien de personnes impliquées ont entre-temps été identifiées et arrêtées? La procédure de justice accélérée sera-t-elle appliquée?

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, er waren zes vraagstellers. Bijgevolg geef ik u zes minuten spreektijd voor uw antwoord.

03.07 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Depoortere, bedankt om, zoals het parket, de regering één en ondeelbaar te noemen. Ook mijn partij is dat, zoals u weet, dus dat is allemaal heel geruststellend.

03.07 **Koen Geens**, ministre: Je vais répondre au nom du ministre De Crem.

Ik wil graag op uw vraag antwoorden namens collega De Crem. Een deel van dat antwoord is in het Frans opgesteld, maar ik weet dat u dat niet stoort.

Tout comme vous, j'ai pu voir les images de policiers qui ont reçu des coups de pied et de poing de la part de passants lors d'une arrestation à Anderlecht. J'insiste sur le fait qu'aucune excuse ni raison ne justifie la violence à l'encontre de policiers. Je condamne fermement ces actes de violence. Après avoir vu ces images, dit M. De Crem, j'ai immédiatement contacté le bourgmestre d'Anderlecht, le chef de corps de la zone de police de Bruxelles-Midi et les policiers concernés. Le lendemain, j'ai eu une concertation constructive au commissariat d'Anderlecht avec l'ensemble des acteurs concernés.

Geweld tegen politieagenten valt niet goed te praten. Ik wil de feiten dan ook ten strengste veroordelen. Minister De Crem zegt in zijn antwoord dat hij na het zien van de beelden contact opgenomen heeft met de burgemeester van Anderlecht, de korpschef en de betrokken politieagenten. 's Anderendaags heeft hij een constructief gesprek gehad met alle betrokkenen.

Op korte termijn is de oplossing voor deze problematiek, die we al zoveel mogelijk proberen te bieden, de zogenaamde nultolerantie, aldus de heer De Crem. Ik heb in die optiek onmiddellijk versterking beloofd aan de politiezone Brussel-Zuid. Er dient echter op andere niveaus ook dringend werk gemaakt te worden van de versterking van een ketengerichte aanpak. Ik herhaal dat geweld tegen politie en ordediensten geen enkele plaats in de samenleving heeft. De politiediensten zullen hier in mij steeds een betrouwbare partner blijven vinden.

L'application du principe de la tolérance zéro est la solution du problème à court terme. Le ministre De Crem a immédiatement promis des renforts à la zone de police Bruxelles-Sud. Dans le même temps, il est impératif à d'autres niveaux de s'atteler d'urgence au renforcement de l'approche associant les différents maillons de la chaîne d'intervention.

Tot daar het antwoord van de heer De Crem.

Inzake de vervolging met betrekking tot de feiten in Anderlecht, en nog recenter in Vorst, kan ik u de meest recente informatie van het parket van Brussel meedelen. Van de gefilmde relschoppers in Anderlecht zijn er negen omstaanders herkend. Dat wil niet zeggen dat dit allemaal relschoppers waren. De daarvoor opgerichte taskforce bij de politie werkt in nauw overleg met het parket van Brussel voor verdere vervolging met het oog op de identificatie. In deze fase van het gerechtelijk onderzoek werden er vier verdachten gearresteerd en door het parket voorgeleid bij de onderzoeksrechter, die zoals u weet onafhankelijk is. Drie van de vier werden onder aanhoudingsmandaat geplaatst. De vierde werd vrijgelaten onder voorwaarden. Die aanhouding is bevestigd door de raadkamer.

Je vous livre les dernières informations du parquet de Bruxelles sur le volet judiciaire. Neuf personnes présentes lors des faits à Anderlecht ont été identifiées, mais cela ne signifie pas pour autant que toutes sont des auteurs de troubles. La *task force* de la police coopère avec le parquet à l'identification. Quatre suspects ont été arrêtés et le juge d'instruction a délivré un mandat d'arrêt contre trois d'entre eux. Le quatrième a été libéré sous conditions. L'information judiciaire relative aux faits commis à Forest est en cours. Après analyse des images enregistrées, les suspects seront auditionnés et devront se justifier devant le juge pénal.

Het parket deelt mee dat het opsporingsonderzoek voor de feiten in Vorst loopt en dat de verdachten verhoord zullen worden na analyse van de videobeelden. Ze zullen zich moeten verantwoorden voor de strafrechter.

Wat betreft het strafrechtelijk beleid heeft mevrouw Gabriëls terecht verwezen naar de omzendbrief van 2017. Die omzendbrief spreekt

over een sterk signaal door een snelle, doeltreffende, ontradende en uniforme gerechtelijke reactie op dergelijke onaanvaardbare feiten. De omzendbrief zegt ook dat elk feit dat ernstig of repetitief is, voorgelegd zal worden aan de rechtbank en/of, wanneer de dader medewerking verleent, minstens aan een maatregel die aanvankelijk door de magistraat werd vooropgesteld, zoals soms een minnelijke schikking. Er is een referentiemagistraat aangesteld in ieder parket-generaal om te waken over de toepassing en de opvolging van die brief.

Het strafrecht is qua strafmaat en de prioriteiten van opsporings- en vervolgingsbeleid voldoende toegerust om ontradend te werken. Het is een verzwarende omstandigheid om geweld te plegen tegen de politie. In het nieuwe strafwetboek dat neerligt in de commissie voor Justitie worden de gewelddaden op personen met een maatschappelijke functie nog strenger bestraft. Dat is nog een reden te meer om het strafwetboek snel in de commissie voor Justitie te behandelen.

Een efficiënte aanpak is echter veel meer dan de strafrechtelijke opsporing. Wij dweilen natuurlijk met de kraan open indien men op het lokale vlak niet maximaal aan wijkwerking doet en indien het lokaal beleid in de gemeente er niet voor zorgt dat er geen voedingsbodemp is voor criminaliteit. Wij hebben daarover allemaal voldoende kennis en wetenschap om te weten wat precies bedoeld wordt. Kansarmoede, een cultuur van geweld, overlast, gettovorming, jeugdwerking, en dat soort dingen meer.

De regering, een en ondeelbaar als zij is, dringt steeds opnieuw bij de parketten aan op een streng vervolgingsbeleid. Maar het spreekt vanzelf dat er ook een preventief beleid moet zijn dat maximaal inzet op vermindering. De paradox is dat wij aan de ene kant beelden zien zoals in Minneapolis, waar niemand van ons gelukkig van wordt, en dat wij aan de andere kant beelden zien van Anderlecht. Ergens moeten wij de juiste middenweg vinden tussen die twee. Wij moeten toegeven dat wat wij in Anderlecht hebben meegemaakt, niet de middenweg is.

Vandaar dat ik zeg: er zijn drie aanhoudingen bevestigd door de raadkamer, en er volgt zeker vervolging en bestaating.

03.08 Ortwin Depoortere (VB): Mijnheer de minister, dank u voor uw antwoord. De woorden van minister De Crem, in het Frans of niet, volstaan uiteraard niet.

Als u zegt, mijnheer de minister, dat wij dweilen met de kraan open, komt dat vooral omdat er hier een gebrek is aan een krachtadig beleid. Dat is precies waar onze politiediensten om vragen. Om het met een boutade te zeggen: wanneer de politie niet veilig kan opereren, is niemand nog veilig.

Laten wij een kat een kat noemen. De daders zijn meestal van vreemde origine. Dat mag wel eens gezegd worden. De daders worden niet of nauwelijks nog opgesloten. En er zijn bepaalde wijken en gemeenten in Brussel waar de politiemensen ongewenste gasten geworden zijn.

Er is één collectieve verantwoordelijkheid van deze ene regering. Zorg

La circulaire de 2017 du Collège des procureurs généraux prévoit la saisine d'une juridiction de fond lorsque les faits présentent une certaine gravité et un caractère ré-pétitif. Si l'auteur des faits coopère et que les faits sont moins graves, il s'ensuivra au moins une transaction. Un magistrat de référence a été désigné au sein de chaque parquet général afin de veiller à l'application de cette circulaire. Notre droit pénal est suffisamment outillé pour traiter de ces questions. Dans le nouveau Code pénal, qui est en discussion au sein de la commission Justice, les actes de violence à l'encontre des personnes exerçant une fonction publique sont même encore plus sévèrement punis.

Toutefois, une approche efficace nécessite plus que de seules poursuites pénales. Ces poursuites sont inutiles si on ne renforce pas au maximum le travail de quartier et si la politique locale ne s'attaque pas au terreau de la criminalité. Personne n'est partisan de situations telles que celle que vient de vivre Minneapolis mais on ne peut pas non plus tolérer des images comme celles d'Anderlecht. Nous devons trouver le juste milieu.

03.08 Ortwin Depoortere (VB): Si nos efforts demeurent vains, c'est en raison de l'absence d'une politique rigoureuse. On peut se contenter de dire que les auteurs sont généralement d'origine étrangère. Je demande à ce gouvernement de veiller à ce que les étrangers criminels soient renvoyés dans leur pays d'origine. J'espère en outre que le ministre De Crem mettra enfin tout en œuvre pour instaurer une zone de police bruxelloise unifiée.

er dus voor, mevrouw De Block, dat criminele vreemdelingen worden teruggestuurd naar hun land van herkomst. Zorg er dus voor, minister De Crem, dat er eindelijk werk wordt gemaakt van een eengemaakte politiezone in Brussel. (...)

03.09 Franky Demon (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik ben het eens met uw vergelijking tussen Anderlecht en Minneapolis.

De ketengerichte aanpak begint bij preventie. De politie moet goed kunnen optreden. Als dat niet kan, is het aan justitie om te handelen.

In Anderlecht zijn ze erover gegaan. Die mensen, zijn het er drie of komen er nog zeven bij, hoe dan ook, zij moeten zwaar worden bestraft.

03.10 Katja Gabriëls (Open Vld): Mijnheer de minister, u bevestigt dat deze regering pleit voor een streng vervolgingsbeleid. Als wetgever kunnen wij instrumenten ter beschikking stellen, maar het gerecht moet uiteraard zorgen voor het sluitstuk, namelijk een effectieve handhaving door daders grondig en effectief te straffen en die straffen zo snel mogelijk uit te voeren.

Ik heb u daarover niets horen zeggen. Zal men hier ook het snelrecht toepassen? Ik pleit ervoor om dat hier zeker toe te passen, maar dat is natuurlijk een beslissing van het parket. Zo zien burgers direct dat dit niet wordt getolereerd en dat een nultolerantie voor deze feiten wordt gehanteerd.

Collega's, het wordt tijd dat alle politici in dit land, waar dan ook, 300 % achter hun politiekorps gaan staan. U hebt gelijk dat de lokale besturen daarin hun rol te spelen hebben. De politie doet zijn werk goed. Dergelijke zaken mogen nooit worden geminimaliseerd. Dat ondergraaft immers ons rechtssysteem en onze democratie.

03.11 Caroline Taquin (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, je vous remercie. J'entends vos premiers éléments de réponse. Vous savez que la question porte autant sur la protection de nos policiers que sur le suivi judiciaire des auteurs de violences contre nos policiers.

Pour ce qui concerne la protection opérationnelle, c'est votre collègue de l'Intérieur qui en est compétent et, à cet égard, la question de l'effectif policier y est intimement liée. Je l'interpellerai encore à ce sujet, comme je l'ai déjà fait à plusieurs reprises car, lorsqu'on parle de prévention, cela passe d'office par un renfort du quartier et un travail sur le terrain.

Mais la protection de nos policiers passe aussi par le respect de l'autorité publique et donc par l'absence d'impunité. La sanction est indispensable, ce qui nécessite un suivi judiciaire systématique contre les violences faites à nos policiers et une sanction effective proportionnelle aux faits commis. Que cela concerne une intimidation, une injure ou une agression physique, il faut sanctionner! Si les dispositifs en vigueur ne le permettent pas, décidons urgemment de les renforcer encore et s'ils ont permis certaines mesures (...)

03.12 Éric Thiébaud (PS): Monsieur le président, monsieur le

03.09 Franky Demon (CD&V): Les auteurs des faits commis à Anderlecht doivent être punis sévèrement.

03.10 Katja Gabriëls (Open Vld): Le gouvernement prône une politique de poursuites stricte. En notre qualité de législateur, nous pouvons mettre des outils à la disposition mais les tribunaux doivent veiller à ce que les auteurs soient effectivement sanctionnés et que les peines soient exécutées. J'espère que le parquet décidera d'appliquer la procédure accélérée. Il est temps que chacun – les responsables politiques, les administrations locales, la Justice et la population – soutiennent la police à 100 %. De tels faits ne peuvent être minimisés.

03.11 Caroline Taquin (MR): Ik zal de minister van Binnenlandse Zaken opnieuw interpellieren over de personeelsbezetting bij de politie. Voor een goede preventie zijn extra manschappen en meer blauw op straat nodig.

Opdat het openbaar gezag zou worden gerespecteerd, mag er geen enkele vorm van straffeloosheid bestaan. Om te garanderen dat er effectieve straffen worden opgelegd die in verhouding staan tot de gepleegde feiten moet het gerecht systematisch worden ingeschakeld. Alle vormen van geweld moeten worden bestraft. Als dat niet kan met het huidige instrumentarium, moeten wij dat dringend versterken.

03.12 Éric Thiébaud (PS): Derge-

ministre, j'entends votre réponse. Je répète que de telles scènes sont inadmissibles. Il n'y a évidemment pas de solution miracle mais une chose est certaine; les polices locales ont besoin de moyens, en hommes et en crédits. Et ne pas revoir la norme définissant le nombre d'agents de quartier, c'est mettre les travailleurs en danger et abandonner à leur sort les citoyens qui ont besoin d'une police de proximité.

lijke taferelen kunnen niet door de beugel. De lokale politiediensten hebben meer middelen nodig. De norm tot vaststelling van het aantal wijkagenten is aan herziening toe, opdat de agenten die hun werk doen niet langer gevaar lopen en de burgers, die behoefte hebben aan een buurtpolitie, niet in de steek gelaten worden.

03.13 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord, maar u bent niet ingegaan op een aantal vragen. Ik wou immers weten of de betrokkene voordien al veroordeeld was en of de straffen werden uitgevoerd. Dat is belangrijk, want als wat de pers meldde klopt, had de betrokkene zelfs niet op vrije voeten mogen zijn.

03.13 Kristien Van Vaerenbergh (N-VA): Le ministre n'a pas répondu à la question de savoir si l'intéressé avait déjà été condamné et si les peines ont été exécutées. J'appelle les politiciens bruxellois à ne plus mettre la tête dans le sable et à prendre parti pour la police. Nous exigeons également que la Justice punisse rapidement et fermement les auteurs et que les peines soient effectivement appliquées.

Ik herhaal dat geweld tegen politie en hulpverleners ontoelaatbaar is. Ik roep de leidende Brusselse politici dan ook op om niet langer de kop in het zand te steken en de kant van de politie te kiezen, niet die van de criminelen die de politiemensen belagen. Wij eisen dat Justitie de daders snel en kordaat bestraft en dat de straffen ook effectief worden uitgevoerd, want dit is echt onaanvaardbaar.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van Joris Vandebroucke aan Alexander De Croo (VEM Financiën en Ontwikkelingssamenwerking) over "De vele fouten in de vooraf ingevulde belastingaangiften" (55000754P)

04 Question de Joris Vandebroucke à Alexander De Croo (VPM Finances et Coopération au développement) sur "Les nombreuses erreurs dans les déclarations fiscales précomplétées" (55000754P)

04.01 Joris Vandebroucke (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, het is de tijd van het jaar waarin heel wat Belgen een stresserende plicht moeten vervullen, met name het invullen van hun belastingaangifte. Dat is een moeilijk karwei: met meer dan 800 codes op de aangifte zijn heel wat mensen er niet toe in staat om dat te doen zonder hulp.

04.01 Joris Vandebroucke (sp.a): C'est l'époque de l'année où de nombreux Belges remplissent leur déclaration fiscale. Environ 4 millions d'entre eux reçoivent de l'administration fiscale une déclaration pré-remplie. Il ressort de l'analyse d'un échantillon effectuée par la CSC que ces déclarations pré-remplies contiennent énormément d'inexactitudes ou sont incomplètes. Sans parler du fait qu'en raison de la crise du coronavirus, il est impossible de se rendre à l'administration fiscale pour demander des explications. En attendant, l'échéance pour renvoyer la déclaration, que le ministre refuse jusqu'à présent de reporter, approche.

Het goede nieuws is dat zij hulp krijgen van de fiscus die aan bijna 4 miljoen Belgen een vooraf ingevulde aangifte toestuurt. De fiscus weet immers van heel wat mensen hoeveel zij verdienen en welke kosten zij maken. De belastingplichtige kan die vooraf ingevulde aangifte dan ondertekenen, terugsturen en klaar is Kees. Met een gerust hart kan men dan zijn tijd spenderen aan plezantere dingen dan het invullen van de belastingbrief. Dat is de theorie.

Wat blijkt er nu in de praktijk? Het ACV heeft een stapel vooraf ingevulde aangiften nagekeken en heeft ontdekt dat daar heel wat onjuistheden of onvolledigheden in zitten. Het gevolg daarvan is dat mensen geld dreigen te mislopen. Dat is natuurlijk om zot te worden, collega's. De belastingbetaler probeert correct zijn aangifte te doen om een boete te ontlopen, maar dan blijkt dat men door fouten van de fiscus geld dreigt te mislopen. Daar komt nog bij – daar kan niemand iets aan doen – dat men door de coronacrisis niet kan langsgaan bij

Comment les contribuables

de belastingadministratie om uitleg te vragen. Men moet naar de administratie bellen en wordt later teruggebeld. Dat is ook een ingewikkeld verhaal. Ondertussen komt de deadline dichterbij, die u tot op heden niet wil verschuiven.

Hoe zult u ervoor zorgen dat de mensen erop kunnen rekenen dat de vooraf ingevulde aangiftes juist zijn en dat de mensen die hulp nodig hebben ook op een vlotte manier de fiscus kunnen bereiken?

04.02 Minister **Alexander De Croo**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Vandenbroucke, ik dank u voor uw vraag.

Belastingen betalen is inderdaad nooit aangenaam. Wij kunnen echter wel proberen dat zo makkelijk mogelijk te maken. Het gebruik van de voorstellen van vereenvoudigde aangifte of VVA is dan ook fors uitgebreid. Vandaag krijgen 3,9 miljoen mensen die aangifte, zijnde 730.000 meer dan in 2019.

Ik heb de cijfers opgevraagd bij mijn administratie. De voorgaande jaren lag de zogenaamde terugzendratio, dus de aangiften die werden teruggestuurd met wijzigingen en correcties, tussen 10 en 15 %. Mocht dat percentage in 2020 fors hoger zijn, zoals het ACV beweert, dan lijken dat volgens mijn administratie op het eerste gezicht heel hoge percentages te zijn. Wij zullen die cijfers echter nader analyseren. Ik heb gevraagd een diepgaande analyse daarvan te maken.

Wij moeten heel duidelijk zijn. Het gaat om een voorstel van vereenvoudigde aangifte. Er staat heel duidelijk in het voorstel dat aan de belastingplichtige wordt gevraagd de cijfers goed na te kijken. Het gaat immers niet om de aangifte zelf maar om een voorstel.

Er zijn een aantal redenen waarom de belastingplichtige het voorstel goed moet nakijken.

Ten eerste, de fiscus kan zich maar baseren op de feiten die zij heeft. Een aantal fiches komt soms laat binnen of is soms onvolledig. Wat er niet inzit, kan er natuurlijk niet uitkomen.

Ten tweede, een aantal vormen van gegevens heeft de fiscus niet, bijvoorbeeld inzake kinderopvang of dividenden. Die informatie heeft de fiscus niet. Heel vaak staat er ook heel duidelijk bij dat bij bepaalde rubrieken informatie zou kunnen ontbreken. Er staat ook heel duidelijk in het VVA op welke manier de betrokkenen de fiscus kunnen contacteren. Dat kan via Tax-on-web of telefonisch.

Mijn voornaamste oproep is: controleer wat aan u wordt voorgesteld. Mocht echter blijken dat de foutenratio zo hoog ligt als het ACV beweert, wat ik laat onderzoeken, dan moeten wij bekijken hoe wij een en ander kunnen corrigeren. Op het eerste gezicht zou dat echter niet het geval zijn.

04.03 **Joris Vandenbroucke** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor het feit dat u aangeeft dat u eventuele problemen zult nakijken en dat u inspanningen wilt doen om die te vermijden. Ik aanvaard echter niet dat aan de belastingplichtigen wordt gevraagd om de fiscus te controleren. Dat is toch de omgekeerde wereld. Wij zouden er toch voor moeten zorgen dat de

peuvent-ils s'assurer de l'exactitude des informations mentionnées sur la déclaration préremplie? Quels sont les instruments à leur disposition pour contacter plus facilement l'administration fiscale?

04.02 **Alexander De Croo**, ministre: Il n'est bien sûr jamais agréable de payer des impôts, mais nous essayons de rendre la tâche la plus aisée possible. Le recours à des propositions de déclaration simplifiée (PDS) est de plus en plus courant. Au cours des dernières années, 10 à 15 % des PDS ont été renvoyées avec des modifications et corrections. L'administration ne prévoit pas que ce pourcentage va augmenter cette année, mais nous soumettrons les chiffres à une analyse approfondie a posteriori. S'il apparaît que le taux d'erreurs atteint le niveau élevé mis en avant par la CSC, nous devons vérifier la manière de corriger cet aspect. Toutefois, au premier abord, il semble que tel ne soit pas le cas.

Le contribuable doit toujours bien vérifier sa PDS. Le fisc ne peut en effet se fonder que sur les données dont il dispose. Les données relatives aux gardes d'enfants ou aux dividendes ne sont pas connues du fisc et la PDS le mentionne clairement. Il est également indiqué de manière visible comment prendre contact avec le fisc, à savoir par le biais de Tax-on-web ou par téléphone.

04.03 **Joris Vandenbroucke** (sp.a): Je ne peux accepter qu'il soit demandé aux contribuables de contrôler le fisc. Les informations devraient toujours être exactes et complètes. Si nous voulons

fiscale administratie zo georganiseerd is dat als de belastingbetaler informatie krijgt van deze administratie, hij weet dat deze juist en volledig is.

Collega's, als wij het probleem echt willen oplossen, moeten wij natuurlijk ons belastingstelsel helemaal hervormen. Dan moet het niet alleen rechtvaardiger worden maar moet het ook veel eenvoudiger worden, zodat de mensen weten dat wie zijn eerlijk deel doet, ook zijn eerlijk deel krijgt.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

05 Question de Vanessa Matz à Pieter De Crem (Sécurité et Intérieur) sur "Les faits de harcèlement au sein de la police" (55000752P)

05 Vraag van Vanessa Matz aan Pieter De Crem (Veiligheid en Binnenlandse Zaken) over "Pestgedrag bij de politie" (55000752P)

05.01 Vanessa Matz (cdH): Monsieur le ministre, la RTBF a diffusé hier un reportage particulièrement interpellant sur le malaise général actuel à la police. Loin de moi l'idée de jeter l'opprobre sur la police – je condamne depuis des années la violence envers les policiers – mais un certain nombre de faits de harcèlement ont été révélés. Les chiffres sont inquiétants: on parle d'une policière sur quatre. Il y a dix ans d'ici, on parlait d'une policière sur sept.

Monsieur le ministre, quelles mesures ont été mises en œuvre pour enrayer ce phénomène particulièrement prégnant au sein de la police? Il y a une omerta, les victimes sont seules et ne savent pas comment faire entendre leur détresse. Le reportage était très éclairant sur la solitude de ces victimes et l'effet désastreux que ces faits ont sur le corps de police.

D'autres faits ont été révélés au travers de ce reportage mais je voulais insister sur cet aspect. Si nous dénonçons de manière ciblée les auteurs de ces faits, cela permet de ne pas jeter l'opprobre sur l'ensemble du corps de police, qui est déjà soumis à des contraintes financières ou matérielles terribles et qui fait l'objet de violences significatives pour l'instant.

Monsieur le ministre, quelles mesures allez-vous mettre en œuvre pour lutter contre ce phénomène de harcèlement, qui est tout simplement inacceptable?

05.02 Pieter De Crem, ministre: Monsieur le président, madame Matz, comme vous, j'ai vu le reportage de la RTBF hier soir qui révélait des cas de harcèlement au sein de la police. En fait, j'ai été choqué. Les procédures judiciaires sont en cours, ce qui me limite dans ma réponse d'aujourd'hui.

Je tiens en tout cas à souligner que je ne tolère pas et que je condamne fermement ce type de comportement inapproprié. Ce genre de comportement doit toujours être sanctionné. Cependant et sans vouloir minimiser la gravité des faits évoqués dans l'émission, je tiens aussi à souligner que nous comptons près de 50 000 policiers et qu'une personne exerçant de telles fonctions ne peut se soustraire à sa responsabilité.

vraiment résoudre le problème, nous devons réformer le système fiscal en profondeur, de manière à le rendre plus équitable et plus simple.

05.01 Vanessa Matz (cdH): De RTBF heeft gisteren een onthutsende reportage over de malaise bij de politie uitgezonden. Eén op de vier politievrouwen zou het slachtoffer van intimidatie zijn. Tien jaar geleden was dat nog één op de zeven.

Welke maatregelen worden er genomen om dat onaanvaardbaar verschijnsel een halt toe te roepen? Er geldt een omerta. De eenzaamheid en het leed van de slachtoffers hebben een rampzalig effect op het politiekorps.

Er zijn ook andere feiten aan het licht gekomen. Als men de daders individueel aangeeft, voorkomt men dat de hele politiemacht te schande wordt gemaakt.

05.02 Minister Pieter De Crem: Ik was geschokt door de feiten die in de reportage aan het licht kwamen. Aangezien de gerechtelijke procedures lopen, zal ik mijn antwoord vandaag kort houden.

Ik veroordeel dit gedrag ten stelligste. Het moet bestraft worden. Zonder af te doen aan de ernst van de feiten wil ik er wel op wijzen dat ons land bijna 50.000 politieagenten telt.

Comme vous le savez, nous avons en plus de la police fédérale, 185 zones de police locale qui ont chacune leur propre environnement de travail et leur façon d'appréhender le harcèlement au travail.

En ce qui concerne la police fédérale, je peux vous dire qu'elle s'attèle, depuis de nombreuses années, à la mise en place d'une politique de personnel où le harcèlement au travail est géré par un réseau de personnes de confiance et, au besoin, par un suivi et un ajustement centralisés. Il existe également une formation permanente où l'attention est portée sur cette problématique.

À la suite de la diffusion d'hier soir, j'ai demandé au commissaire général de la police fédérale de réévaluer l'approche actuelle, mais je répète une fois de plus que ce type de comportement est tout à fait intolérable.

05.03 Vanessa Matz (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour le ton extrêmement déterminé de votre réponse à propos de ces faits, qualifiés par vous-même d'inacceptables.

Comme je le dis souvent, s'indigner est une chose, mettre en oeuvre des choses très concrètes en est une autre. J'entends avec beaucoup de satisfaction que vous avez demandé au commissaire général de prendre des mesures complémentaires et de procéder à une réévaluation. En effet, vraisemblablement, les mesures prises actuellement ne sont pas suffisantes. Les victimes continuent à se terrer dans le silence en souffrant de ces situations.

J'insiste aussi au sujet des polices locales. Vous l'avez dit: chaque zone de police détermine sa politique de personnel. Il y a là aussi des faits mentionnés. On a constaté une sorte de fuite des autorités face aux réponses qu'elles pouvaient apporter. Je pense que nous devons tous parler d'une seule voix sur cette question du harcèlement et de la violence faite aux femmes, et plus particulièrement aux policières au sein des services de police.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van Christoph D'Haese aan Maggie De Block (Sociale Zaken, Volksgezondheid, Asiel en Migratie) over "De afhankelijk van de taalrol verschillende rechtspraak in het asielrecht" (55000767P)

06 Question de Christoph D'Haese à Maggie De Block (Affaires sociales, Santé publique, Asile et Migration) sur "Les différences de décisions en matière de droit d'asile en fonction du rôle linguistique" (55000767P)

06.01 Christoph D'Haese (N-VA): Mevrouw de minister, ik houd er nogal van om in ons land te kunnen rekenen op een onafhankelijke rechter. Die waakt over het uitvoeren van rechten, plichten en vrijheden. Tegen dat licht was ik ten eerste verwonderd over en heb ik mijn bijzondere aandacht gegeven aan een opmerkelijke statistiek van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Het is de eerste keer in tien jaar dat men statistieken publiceert per taalrol en er duikt een zeer significant verschil op. Zo kennen Franstalige rechters negen keer zo snel het statuut van vluchteling toe. Anders geformuleerd, Vlaamse rechters zijn negen keer strenger, wellicht ook negen keer rechtvaardiger, op het vlak van asielrecht.

Wij trachten naar een verklaring van da fenomeen te zoeken. Serge

De politiezones hebben hun eigen aanpak van pesten op het werk. De federale politie doet daarvoor al jarenlang een beroep op vertrouwenspersonen. Waar nodig wordt er voor een gecentraliseerde opvolging en bijsturing gezorgd. In een bijscholingscursus wordt er aandacht besteed aan het probleem. Naar aanleiding van de reportage heb ik de commissaris-generaal van de federale politie gevraagd om de huidige aanpak te herbekijken.

05.03 Vanessa Matz (cdH): U klinkt vastberaden, maar concrete actie ondernemen is nog iets heel anders. U hebt de commissaris-generaal verzocht bijkomende maatregelen te treffen, want de bestaande maatregelen volstaan niet. De slachtoffers blijven zich immers in stilzwijgen hullen.

Ook bij de lokale politie is er sprake van strafbare feiten en vertonen de gezagsdragers een soort van vluchtgedrag. We moeten ons echter allen eensgezind uitspreken tegen het pesten van en het geweld tegen vrouwen.

06.01 Christoph D'Haese (N-VA): Tout juge indépendant veille à l'exécution des droits, des devoirs et des libertés. Il ressort des statistiques du Conseil du Contentieux des Étrangers (CCE) que les juges francophones octroient neuf fois plus vite le statut de réfugié. Ou autrement dit: que les juges néerlandophones sont neuf fois plus sévères et probablement plus équitables en matière de droit d'asile. Le premier président du CCE,

Bodart, eerste voorzitter van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, zegt in de Franstalige pers: "Je n'ose pas donner d'explication". De rechter heeft niet de moed daar een verklaring voor te geven. Maar in de Nederlandstalige pers zegt dezelfde bron zeer duidelijk dat het verschil onbetwistbaar is. In Vlaanderen wordt 92,44 % van de aanvragen verworpen, in Wallonië is dat slechts 70,8 %. Er is blijkbaar overleg geweest over de jurisprudentie, maar wat zult u doen om dat te harmoniseren in de praktijk, mevrouw de minister? De harmonisering is tot op heden absoluut onnuttig gebleken. Wat zult u daaraan doen? Liever streng en rechtvaardig dan laks en minder of niet rechtvaardig? Ik kijk uit naar uw antwoord.

06.02 Minister **Maggie De Block**: Mijnheer D'Haese, de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is een onafhankelijk administratief rechtscollege, dat zoals elk rechtscollege onafhankelijk zijn arresten velt. Er zijn geen verschillen tussen de taalrollen voor de regularisaties, de visumaanvragen en de gezinsherenigingen; dat is wel het geval voor de volle rechtsmachtprocedure tegen de beslissingen van het Commissariaat-generaal, het asielrecht. De overgrote meerderheid van de beslissingen in welke taalrol ook wordt door de Raad gevolgd. In mijn ogen is dat positief en bevestigt dat de kwaliteit van de door het commissariaat genomen beslissingen.

De uitspraak van arresten is afhankelijk van meerdere factoren. Het kan gaan om concrete elementen die verschillend zijn zoals de aangevochten beslissing en de aangehaalde gronden voor vernietiging en hervorming. Die vergen telkens een individuele beoordeling. De Raad is zich daarvan bewust en heeft er voor het eerst voor gekozen om daar transparant over te communiceren. Ik vind dat een goede zaak. Het is de eerste keer dat de beslissingen per taalrol worden gepubliceerd.

Het is tevens belangrijk dat de Raad alsmaar vaker gebruikmaakt van de instrumenten waarover hij beschikt om de eenheid van rechtspraak en de rechtszekerheid te garanderen. Zo kan de eerste voorzitter of de voorzitter van de Raad beslissen dat een zaak door de algemene vergadering of de verenigde kamers behandeld wordt, als men dat nodig acht in het licht van de eenheid van rechtspraak. In 2019 is dat meermaals gebeurd, veel meer dan vroeger, bijvoorbeeld voor de beoordeling van beroepen van Palestijnse asielzoekers die daardoor meer geharmoniseerd werd. Dat kan ook voor andere landen of profielen gebeuren. We kunnen de impact daarvan nog niet meten. Hoe dan ook meen ik dat daarin de oplossing ligt.

Overigens, dank u voor uw foto, mijnheer De Roover.

06.03 **Christoph D'Haese** (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Het is een goede zaak dat er transparantie over de cijfers komt, maar naast het feit dat u al naar de kapper bent kunnen gaan en ik niet, verschillen we op nog een aantal andere punten.

U geeft geen zinnige verklaring voor het essentiële verschil in behandeling in de Franstalige taalrol en de Nederlandstalige taalrol. U draait rond de pot en u geeft geen antwoord. Dat is onaanvaardbaar in een rechtsstaat, of dat nu gaat over taalwetgeving of vergaderingen.

Ik heb mijn repliek niet op voorhand voorbereid, mevrouw de minister.

M. Bodart, n'a même pas eu le courage d'expliquer cette différence. Quelles mesures la ministre prendra-t-elle en vue d'une harmonisation en la matière?

06.02 **Maggie De Block**, ministre: Le CCE est une juridiction administrative indépendante. En matière de régularisations, de demandes de visa et de regroupement familial, aucune différence n'est observée entre les rôles linguistiques. Les différences apparaissent en revanche dans la procédure de plein contentieux contre les décisions du Commissariat général aux réfugiés et aux apatrides, le droit d'asile. Dans les rôles linguistiques respectifs, le Conseil suit l'écrasante majorité des décisions du CGRA. Cela confirme la qualité des décisions.

Dès lors que le prononcé dépend de plusieurs facteurs, il est bon que le CCE communique de manière transparente. Il recourt en outre de plus en plus aux instruments disponibles dans un souci de garantie de l'unicité de la jurisprudence et de la sécurité juridique. Citons à cet égard à titre d'exemple, l'obligation de porter une affaire devant l'assemblée générale ou les chambres réunies. Il est pour l'instant encore impossible de mesurer l'impact de cette procédure.

06.03 **Christoph D'Haese** (N-VA): Si la transparence au sujet des chiffres doit être saluée, je n'ai toutefois pas reçu d'explication sensée concernant les différences de traitement dans les rôles linguistiques. Cette situation est inadmissible dans un État de droit. C'est pourquoi mon groupe a préparé une proposition de loi visant à rendre l'objectivation des juges auprès du CCE plus transparente et

Het interesseert u wellicht niet meer.

Onze partij heeft een voorstel om de objectivering van de rechters bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen transparanter te maken en tot efficiëntere rechtsbedeling te komen.

U bent aan het schoppen tegen de achillespees van de rechtsstaat. Het is heel belangrijk dat u dat weet en dat wij dat zullen blijven bewaken.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 Vraag van Frieda Gijbels aan Philippe De Backer (Digitale Agenda, Telecommunicatie en Post) over "Het ontoereikende gebruik van coronatests" (55000762P)

07 Question de Frieda Gijbels à Philippe De Backer (Agenda numérique, Télécommunications et Poste) sur "Le recours insuffisant aux tests de dépistage du coronavirus" (55000762P)

07.01 **Frieda Gijbels** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, België is zwaar getroffen door het coronavirus. De meest eerlijke vergelijking is om de cijfers van oversterfte te vergelijken tussen de verschillende landen. Deze bevestigen dat wij bij de top zitten, en dat ondanks de lockdownmaatregelen. De piek van de crisis ligt achter ons, maar dat wil niet zeggen dat onze aandacht mag verslappen. Wij moeten alert blijven, want een tweede piek, met een tweede lockdown, moeten wij te allen prijze vermijden.

Wij weten dat de sleutel tot succes ligt in veel testen, zodat besmette personen kunnen geïdentificeerd worden, hun contacten kunnen gewaarschuwd worden en zij in afzondering kunnen geplaatst worden. Wij horen reeds weken in de commissie zeggen dat wij een enorme testcapaciteit hebben. Wij kunnen 25.000 tests per dag aan en wij kunnen zelfs tot 45.000 tests per dag gaan indien nodig. Als wij echter naar de cijfers kijken, blijkt dat wij sinds 4 mei, toen de testcriteria werden verbreed, gemiddeld 13.000 tests per dag halen, een derde van de maximale capaciteit. De laatste week is het aantal tests zelfs gedaald onder 10.000 tests per dag.

Ten eerste, hoe komt het dat het aantal tests zo laag ligt?

Ten tweede, waarom wordt de teststrategie niet aangepast, vermits de capaciteit er wel is? De leidend expert, professor André, geeft ook aan dat er breder getest moet worden. Tijdig testen is volgens ons ook mensen zonder symptomen testen en mensen testen voor ze symptomen krijgen. Ze spelen namelijk een belangrijke rol in de verspreiding van het virus. Waarom wordt er bijvoorbeeld ook niet structureel getest in de essentiële sectoren?

Ten derde, eveneens volgens professor André werkt het nationaal testplatform, met industriële labo's, te traag om aan contacttracing te doen. Waarom wordt de capaciteit van de ziekenhuislabo's niet benut? Deze staan reeds lang klaar met tests. Waarom worden de wetenschappers voorbehouden voor het nationaal testplatform en gaan ze niet naar de ziekenhuislabo's?

Ten slotte, wat gaat u ondernemen om het aantal tests te verhogen?

07.02 Minister **Philippe De Backer**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw

à parvenir à une administration plus efficace de la justice. Nous continuerons à veiller sur ce talon d'Achille de l'État de droit.

07.01 **Frieda Gijbels** (N-VA): Les statistiques de la surmortalité révèlent que la Belgique est parmi les pays les plus durement touchés par le coronavirus. Le pic de l'épidémie est passé mais nous devons rester vigilants pour éviter une deuxième vague. La solution réside dans la multiplication des tests, de manière à identifier rapidement les personnes contaminées et à prévenir leurs contacts. Nous entendons toujours dire que la capacité de tests est de 25 000 par jour et même, si nécessaire, de 45 000 tests par jour, mais depuis le 4 mai nous n'en sommes qu'à 13 000 tests quotidiens.

Comment cela se fait-il? Pourquoi la stratégie en matière de tests n'est-elle pas modifiée, par exemple en testant structurellement dans les secteurs essentiels? Pourquoi les écouvillons sont-ils réservés à la plate-forme fédérale et pourquoi la capacité des laboratoires hospitaliers n'est-elle pas exploitée?

07.02 **Philippe De Backer**,

Gijbels, ik wil eerst een aantal cijfers geven.

Testen is enorm belangrijk en ik ben er zelf van overtuigd dat wij moeten testen, testen, testen. Dat doen wij dan ook. Wij hebben in België al meer dan 800.000 testen uitgevoerd. Het centraal platform heeft daarvan ruim een half miljoen voor zijn rekening genomen. Dat zijn duizenden testen die anders niet waren gebeurd. Daarmee staan wij op de zevende plaats in de wereld van het aantal geteste personen per 1.000 inwoners. Ik denk dat wij op dat vlak echt wel goede cijfers en goede statistieken kunnen voorleggen.

Tot op vandaag blijven wij mensen testen. Gisteren nog werden 14.000 testen uitgevoerd voor het identificeren van ongeveer 250 tot 300 positieve patiënten per dag. U weet dat ik al lang pleitbezorger ben van een uitbreiding van de testcriteria. Dat is twee of drie keer gebeurd tijdens deze crisis, bijvoorbeeld toen ik heb voorgesteld om alle rusthuizen en collectiviteiten op regionaal niveau te testen. Dat is in een drietal weken volledig gebeurd.

U weet ook dat de expertencommissies RAG en RMG moeten zorgen voor de wetenschappelijke onderbouwing die nodig is om de teststrategie te bepalen. Zomaar testen om te testen heeft geen zin. Men moet testen om zo snel mogelijk positieve mensen te identificeren en de mensen die met hen in contact zijn geweest zo snel mogelijk op te sporen.

Als het over de strategie inzake de PCR-testen gaat, dan pleit ik ervoor om in de eerste plaats het zorgpersoneel meer te testen en ervoor te zorgen dat mensen in de zorg en in de eerste lijn die in contact zijn geweest met COVID-19-patiënten snel kunnen worden opgespoord.

Verder moeten wij op basis van de symptomatische patiënten via de huisarts snel een resultaat kunnen krijgen via de klinische labo's. Wij gebruiken die capaciteit ten volle. Dan is er de contactopsporing die door de regio's wordt georganiseerd en in tweede instantie ook het testen van asymptomatische mensen die in contact zijn gekomen met patiënten, via het centraal platform of via de klinische labo's.

Ten derde, ook in collectiviteiten moet er getest worden. Daar heb ik een heel duidelijke oproep gericht aan de regio's. Er moeten duidelijke protocollen zijn wat er moet gebeuren als er in rusthuizen, scholen, bedrijven of woongelegenheden een positieve case wordt vastgesteld. Mijn optie is duidelijk: test dan meteen iedereen, de capaciteit is er.

Ik heb dan ook gevraagd dat er morgen op de Interministeriële Conferentie een duidelijk standpunt wordt ingenomen door de RAG en de RMG in samenspraak met de ministers om voor eens en voor altijd die uitgebreide testcapaciteit vast te leggen.

07.03 Frieda Gijbels (N-VA): Mijnheer de minister, wij moeten inderdaad ook offensief te werk gaan door nieuwe haarden in de kiem te smoren. Daarvan moeten we nu werk maken. Ik ben blij te horen dat u daar ook achter staat, dat had ik eerder al begrepen.

Wat ik vreemd vind is waarom het dan zo lang duurt, mijnheer de minister als zowel u, als de experts het eens zijn en de testcapaciteit om meer te testen beschikbaar is. Eerder heb ik al gevraagd naar de

ministre: La Belgique a déjà effectué plus de 800 000 tests, dont un demi-million par le biais de la plateforme centrale. Ces chiffres nous placent en septième position du classement mondial basé sur le nombre de personnes testées par 1 000 habitants. Hier, 14 000 tests ont encore été réalisés.

J'insiste depuis longtemps pour que les critères de dépistage soient élargis. La base scientifique de la stratégie de dépistage est cependant définie par les commissions d'experts que sont le Risk Assessment Group (RAG) et le Risk Management Group (RMG). En ce qui concerne les tests PCR, je voudrais tout d'abord qu'un plus grand nombre de professionnels des soins de santé soient testés en vue de déceler plus rapidement les contaminations dans le secteur des soins. En outre, nous devons recevoir rapidement de la part des laboratoires cliniques les résultats des tests de patients symptomatiques ayant consulté leur médecin généraliste. À cet aspect s'ajoute le tracing des contacts par les Régions et les tests pratiqués sur les personnes asymptomatiques qui ont été en contact avec des patients infectés. Les pensionnaires de maisons de repos doivent également être testés et les Régions doivent élaborer des protocoles précisant la procédure à suivre en cas de résultat positif dans diverses situations.

L'élargissement des critères de dépistage a été porté à l'ordre du jour de la réunion de la conférence interministérielle de demain.

07.03 Frieda Gijbels (N-VA): Afin de tuer de nouveaux foyers d'infection dans l'œuf, nous devons nous montrer offensifs. Si tout le monde est d'accord sur ce principe, il est alors étrange qu'il faille autant de temps. Je n'ai pas encore reçu de réponse à mes ques-

exacte samenstelling of eventueel rapporten van de RAG, maar tot nu toe heb ik daarop nog geen antwoord gekregen.

Hoe sneller wij besmette mensen kunnen isoleren, des te minder kans op verdere verspreiding en minder kans op een tweede golf. Dat is de enige manier om een tweede lockdown te vermijden. Hoe sneller het ervan komt, hoe beter.

Sinds het begin van de coronacrisis hebben wij het virus achternagehold. We moeten vanaf nu zorgen dat wij het voor blijven. Dat kunnen we alleen doen door massaal te testen. De capaciteit is daartoe aanwezig. We testen nu beter iemand te veel dan te weinig.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

08 **Samengevoegde vragen van**

- **Steven Creyelman aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "Het geblunder met de mondmaskers" (55000750P)**
- **Kris Verduyckt aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De levering van mondmaskers" (55000763P)**
- **Christophe Bombled aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De overheidsopdracht van Defensie voor de levering van mondmaskers" (55000768P)**
- **Michael Freilich aan Philippe Goffin (Buitenlandse Zaken en Defensie) over "De vertragingen bij de leveringen van mondmaskers" (55000764P)**

08 **Questions jointes de**

- **Steven Creyelman à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les maladresses dans le dossier des masques" (55000750P)**
- **Kris Verduyckt à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "La livraison de masques" (55000763P)**
- **Christophe Bombled à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Le marché public de la Défense pour la livraison de masques" (55000768P)**
- **Michael Freilich à Philippe Goffin (Affaires étrangères et Défense) sur "Les retards dans la livraison de masques" (55000764P)**

08.01 Steven Creyelman (VB): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dit dossier is eigenlijk typerend voor ons land: het is een dossier waarin de realiteit de fictie overstijgt, een kenmerk van ons land. Ik kan mij al indenken hoe dat in zijn werk is gegaan: ik vermoed dat op een blauwe maandag – al dan niet toevallig een blauwe maandag – de eerste minister in haar onverstaanbaar Nederlands met u heeft gebeld en u gevraagd heeft om snel 18 miljoen mondmaskers te bestellen, omdat zij een vermoeden had dat de bevolking de regering stilaan doorhad, toen zij professor Van Ranst in het nieuws liet vertellen dat het dragen van mondmaskers geen zin heeft.

Als brave minister van Defensie ging u dus op zoek naar 18 miljoen mondmaskers, goed voor enkele tientallen miljoenen euro's aan belastinggeld en u komt uiteindelijk terecht bij meerdere Luxemburgse postbusvennootschappen. Of de selectieprocedure schimmig of al dan niet schimmig was, laat ik dan nog in het midden.

Mijnheer de minister, waarom hebt u geen degelijke achtergrondcontrole uitgevoerd op die postbusvennootschappen? Zo had u tenminste geweten dat het postbusvennootschappen waren, dat er achter een van die postbusvennootschappen een schimmige Jordaanse zakenman schuilgaat, die ook nog eens heel goede contacten heeft met een bank die terreurgeld beheert, waar hij

tions sur la composition ou les rapports du RAG. Plus rapidement nous pourrions isoler les personnes infectées, plus nous réduirons le risque d'une deuxième vague. La seule méthode pour éviter un deuxième confinement est de procéder à des tests à grande échelle.

08.01 Steven Creyelman (VB): Dans ce dossier typiquement belge, la réalité dépasse la fiction. Dans sa quête de 18 millions de masques buccaux, équivalant à quelques dizaines de millions d'euros d'argent public, le ministre a finalement abouti auprès de plusieurs sociétés boîtes aux lettres au Luxembourg. Pourquoi ces sociétés n'ont-elles pas été dûment contrôlées? Le ministre aurait ainsi pu savoir qu'il s'agissait de sociétés boîtes aux lettres, qu'un homme d'affaires jordanien de réputation douteuse se cache derrière l'une d'entre elles, qui entretient de bonnes relations avec une banque gérant des fonds liés au terrorisme et dont il est actionnaire, et que cette société a un capital social d'une ampleur comparable à celle d'une baraque à frites flamande.

trouwens ook aandeelhouder van is, en dat die vennootschap een maatschappelijk kapitaal heeft dat eigenlijk niet veel groter is dan dat van het doorsnee Vlaamse frietkot.

Tijdens de commissievergaderingen werd er ook nogal opgeschept over allerlei boeteclausules die u zou kunnen inroepen als de leveringen laattijdig zouden gebeuren. Welnu, het is nu zover, en dus heb ik voor u nog een aantal vragen.

Mijnheer de minister, zult u een schade-eis indienen of hebt u dat al gedaan? Hoe groot zal die eis zijn? Ik wil eigenlijk alles weten over die schadeclaims.

Ik rond af, mijnheer de voorzitter. De vraag van één miljoen is of u oprecht gelooft dat u een euro zult kunnen eisen en krijgen van een firma die een maatschappelijk kapitaal van amper 30.000 euro heeft.

08.02 Kris Verduyckt (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, die blauwe maandag was maandag 27 april. Dat is exact een maand geleden. Toen heeft de ministerraad beslist dat Defensie de opdracht kreeg 18 miljoen mondkmaskers voor ons land aan te kopen.

Op acht dagen tijd hebben uw diensten een bestek moeten schrijven, een bevraging moeten doen, en een vergunningsprocedure opzetten. Op dinsdag 5 mei is dan de bestelling geplaatst.

Mijn eerste reactie was: dat is ongelooflijk knap en goed werk, het is bijna een mirakel wat Defensie hier voor ons gedaan heeft. Maar, mijnheer de minister, er is het gezegde dat als iets te mooi is om waar te zijn, het dat inderdaad is. Dat is achteraf ook gebleken.

Er zijn heel wat vragen gekomen over één van de toegewezen firma's. De Belgische textielsector stond op zijn achterste poten.

Ik heb toen al gezegd dat het belangrijkste natuurlijk is dat die mondkmasker er straks zullen zijn, dat het resultaat goed is, dat er snel veel mondkmaskers zijn. Die firma heeft, op papier alleszins, Defensie daarvan overtuigd.

Goed, het resultaat zou er nu moeten zijn. De deadline was afgelopen zondag. Dan moesten de mondkmaskers er zijn. Maar wij hebben de eerste signalen gekregen dat de bestelling niet in orde zou zijn.

Mijn vragen zijn eigenlijk heel logisch.

Hoeveel mondkmaskers zijn er tot nu toe geleverd?

Als de bestelling niet in orde was, als het blijkt dat de maskers achterwege blijven, is de belangrijkste vraag: wat nu?

08.03 Christophe Bombled (MR): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, ces derniers jours, nous avons pu lire beaucoup d'articles dans la presse concernant la commande des masques en tissu par la Défense. Nous savons que, le 27 avril dernier, la Défense a été chargée par le gouvernement de passer une commande afin d'être en capacité de fournir au moins un masque en tissu par personne à toute la population, pour venir en appui aux communes et aux Régions et afin de protéger nos concitoyens au

Le ministre a évoqué précédemment de possibles clauses de pénalité en cas de livraison tardive. Je souhaiterais obtenir toutes les informations au sujet des demandes de dédommagement. Le ministre espère-t-il vraiment recevoir 1 euro d'une société avec un capital social d'à peine 30 000 euros?

08.02 Kris Verduyckt (sp.a): Le lundi 27 avril, le Conseil des ministres a confié à la Défense l'achat de 18 millions de masques pour notre pays. Huit jours plus tard, le dossier était bouclé, mais malheureusement c'était trop beau pour être vrai. L'une des sociétés qui a emporté le marché a suscité de multiples interrogations. Il va de soi que seul le résultat importe, mais aujourd'hui l'échéance a expiré et la commande s'avère manifestement entachée d'un vice quelconque.

Combien de masques ont-ils déjà été livrés? Que se passera-t-il si la livraison n'est pas conforme?

08.03 Christophe Bombled (MR): Op 27 april gaf de regering Defensie de opdracht om mondkmaskers te bestellen, zodat men elke burger ten minste één stoffen masker kon bezorgen. Daarop schreef Defensie een openbare aanbesteding uit op basis van een

mieux du COVID-19. La Défense a ainsi lancé un marché public par le biais d'une procédure négociée sans publicité.

Monsieur le ministre, dans les articles de presse, de nombreuses insinuations sont faites. Je voudrais donc avoir des éclaircissements sur les points suivants. Premièrement, le marché public a-t-il été validé par l'Inspection des finances et des remarques ont-elles été faites par cette administration? Deuxièmement, quelles ont été les conditions spécifiques demandées dans le cadre de ce marché public? Troisièmement, quelles sont les mesures prévues en cas de retard dans les livraisons des masques? Quatrièmement, comment ces masques seront-ils distribués? Et quelle est la justification de ce choix?

Le **président**: Monsieur Bombled, c'était votre *maiden speech*. Je vous félicite pour cette intervention succincte. (*Applaudissements*)

De **voorzitter**: Wij feliciteren de heer Bombled met zijn eerste vraag in de plenaire vergadering, waarvoor hij bovendien slechts de helft van de spreektijd gebruikt heeft. (*Applaus*)

08.04 Michael Freilich (N-VA): Mijnheer de minister, vorige week woensdag hebt u in de commissie voor Legeraankopen en –verkoop gezegd dat Avrox geen brievenbusfirma is. De beelden op *VTM Nieuws* bewijzen nochtans dat Avrox het schoolvoorbeeld van een brievenbusfirma is. Op Rue de Bastogne nummer 12 in Luxemburg ziet men alleen een brievenbus. Er is geen personeel en er zijn geen eigenaars aanwezig. Philippe de Koster, van de antiwitwascel, heeft heel duidelijk gezegd waarom zo'n constructie gebruikt wordt. Ze gebruiken dit heel duidelijk om hun identiteit te verbergen.

Ik heb inzage gevraagd om alle dossiers in te kijken en zo mijn parlementaire controle te kunnen uitoefenen. Ik begrijp niet waarom ik dit niet gekregen heb. Ik ben twaalf jaar lang journalist geweest en dus ben ik zelf gaan uitzoeken bij die firma's hoe de vork in de steel zit. Ik heb de dossiers van een aantal firma's kunnen bekijken. Nu blijkt dat de reden voor afwijzing heel vaak is dat de referenties niet kloppen. In de krant van vandaag staat dat Centex, een groot bedrijf met de referentie "de federale politie", niet aanvaard werd. Een ander bedrijf Anti-Chute geeft als cijfer 250.000 maskers, in Californië, USA, met een exact adres. Zij kregen het volgende antwoord:

"Votre offre ne satisfait pas à la sélection qualitative: aucun chiffre et aucune référence fournie."

Het is zwart op wit duidelijk dat er iets is misgelopen. De vraag is: waar? Is het toeval dat men de hoogste prijs neemt? Is het toeval dat de bestelling gaat naar een totaal onbekend bedrijf? Is het nogmaals toeval dat alle Belgische firma's die hebben meegedaan uit de boot zijn gevallen? Heel veel vragen, heel weinig antwoorden. Hopelijk brengt u nu eens duidelijkheid. Dank u wel.

08.05 Philippe Goffin, ministre: Monsieur le président, chers collègues, comme vous l'avez dit, le gouvernement fédéral chargeait, le 27 avril, la Défense de lancer un marché public pour la commande de masques par le biais d'une procédure négociée sans publicité.

Vous savez comme moi – enfin, je l'espère – que la procédure choisie

onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking.

Heeft de Inspectie van Financiën die openbare aanbesteding gevalideerd? Welke voorwaarden werden er in de aanbesteding gesteld? In welke maatregelen werd er voorzien in geval van laattijdige levering? Hoe zullen de mondkapen worden verdeeld?

08.04 Michael Freilich (N-VA): La semaine dernière encore, le ministre affirmait qu'Avrox n'est pas une société "boîtes aux lettres" or les images montrées à *VTM Nieuws* prouvent le contraire. Des entreprises recourent à de telles constructions pour masquer leur identité. L'accès au dossier m'ayant été refusé, j'ai mené ma propre enquête en ma qualité d'ex-journaliste. Il ressort des dossiers introduits et que j'ai pu consulter que les offres d'entreprises ont souvent été refusées pour des motifs incompréhensibles sur la base des références communiquées.

L'attribution du marché à une société inconnue et qui plus est au prix le plus élevé est-il le fruit du hasard? En est-il de même pour l'exclusion de toutes les entreprises belges? J'espère que nous y verrons aujourd'hui plus clair.

08.05 Minister Philippe Goffin: Dankzij de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking kan de Staat zeer snel een overheidsopdracht gunnen, na onderhandelingen met de

permet à l'État, sous des conditions d'urgence impérieuse, de conclure un marché dans des délais extrêmement courts après négociation avec des soumissionnaires choisis par le pouvoir adjudicateur.

Op 28 april heeft de staf van Defensie via een speciaal team van onze aankoopdiensten in het kader van het marktonderzoek eerst aangeklopt bij de Belgische modedefederatie Creamoda, maar die koepelorganisatie is er na enkele dagen onderhandelen niet in geslaagd om een consortium van Belgische ondernemingen bijeen te brengen.

Op 28 april werd een eerste marktconsultatieformulier verstuurd naar meer dan 160 bedrijven, waarvan twee derde Belgische ondernemingen, waaronder ook leden van Creamoda, met de vraag om vóór 30 april te reageren. Op 30 april vond er een tweede ronde plaats waarbij er rekening werd gehouden met de nieuwe normen, aangezien ondertussen de aangepaste norm NBN werd opgesteld door de FOD Economie. Die tweede fase liep op 2 mei ten einde.

Op basis van de ingezamelde inlichtingen heeft de aanbestedende overheid een bestek opgesteld en verstuurd naar 41 bedrijven die in staat waren om op korte termijn meer dan 250.000 maskers aan te bieden. De offertes konden vanaf 4 mei worden ingediend.

Les évaluations se basent sur des critères administratifs et sur les conditions du marché. Celles-ci portent notamment sur un casier judiciaire vierge, fiscale en sociale schulden, bewijzen van leveringscapaciteit, principe de paiement et amende, waarborg, kwalitatieve contrôle, de levering et pénalités spéciales.

Parmi toutes les offres rentrées, seules quatre étaient conformes. Je rappelle, pour lever tout fantasme, que les productions de ces quatre firmes sont au Vietnam, à Hong Kong, au Laos et en Turquie. Je pense qu'il est important de le rappeler.

Vu les quantités demandées, par rapport à l'exigence de rapidité, nous avons sélectionné deux firmes.

Il importe aussi de rappeler que le dossier a été présenté à l'inspecteur des finances, qui est indépendant de la Défense – vous le savez comme moi. L'inspecteur des finances va donner son avis préalable, d'abord sur la procédure qui lui est soumise. Ensuite, en phase d'attribution, il va également faire son travail en toute indépendance.

Que fait-il? Il juge de l'opportunité. Il juge de la procédure appliquée et du déroulement de celle-ci. Je le souligne car, à entendre les commentaires, on a l'impression que nous avons travaillé un peu à l'aveugle, sans respecter les règles.

La commande a été passée le 5 mai par le service Achats de la Défense, et donc en exécution. Comme je l'ai précisé, deux firmes ont été retenues sur la base de leur capacité de production rapide. La première firme, Tweeds & Cottons, est une firme belge. Elle a effectivement livré 3 millions de masques, soit la totalité de la

inschrijvers die door de aanbestedende overheid geselecteerd werden.

La fédération belge de la mode Creamoda, qui a été contactée la première le 28 avril, n'est pas parvenue à réunir un consortium d'entreprises belges. Le même jour, un premier document de consultation du marché a été envoyé à plus de 160 entreprises – dont deux tiers d'entreprises belges – en leur demandant de réagir avant le 30 avril. La deuxième phase au cours de laquelle les normes adaptées élaborées par le SPF Économie ont été prises en compte, s'est étalée du 30 avril au 2 mai. Un cahier des charges a ensuite été envoyé aux 41 entreprises qui pouvaient fournir plus de 250 000 masques à court terme. Les offres pouvaient être remises à partir du 4 mai.

De evaluaties zijn gebaseerd op administratieve criteria en de marktomstandigheden. Er is een blanco strafblad vereist.

Van alle offertes waren er slechts vier conform. De productie gebeurt in Vietnam, Hongkong, Laos en Turkije. Gezien de gevraagde hoeveelheden en de vereiste productiesnelheid is onze keuze gevallen op twee firma's. De inspecteur van Financiën brengt een voorafgaand advies uit over de voorgestelde procedure en in de fase van de toekenning velt hij een oordeel over de opportuniteit, de toegepaste procedure en het goede verloop daarvan.

De bestelling werd op 5 mei geplaatst. De eerste geselecteerde firma is het Belgische bedrijf Tweeds & Cottons. Dat heeft alle bestelde maskers geleverd. De tweede firma, een Luxemburgse, leverde al 2,7 miljoen mondmaskers. Deze week worden er nog 3,2 miljoen mondmaskers bezorgd en de rest van de bestelling komt volgende week aan.

commande. La deuxième firme, la firme luxembourgeoise a livré à ce jour – je communique avec regret le chiffre qui m'a été demandé car la livraison a du retard, mais je le fais dans un souci de transparence et parce que c'est mon rôle – 2,7 millions de masques. J'ajoute que 3,2 millions de masques seront livrés, ce week-end, selon le plan de vol communiqué. La livraison du solde de la commande est prévue pour la semaine prochaine.

Pour ce qui concerne les échantillons – je constate que peu nombreux sont ceux qui évoquent cette question –, ces derniers ont été testés. Par qui? Par une firme indépendante néerlandophone et francophone. De cette façon, l'équilibre est respecté. Le laboratoire de la Défense a également fait son travail de contrôle. En effet, les livraisons en tant que telles font l'objet de sondages et de contrôles par une firme indépendante et par le laboratoire de la Défense.

Comme je l'ai dit, je ne suis pas l'avocat de la société Avrox. Je ne suis pas non plus le procureur de cette dernière. J'ai procédé à une analyse, avec le service de la Défense, sur la base du dossier qui m'a été présenté. Qu'avons-nous observé? Le respect des règles du marché public. Les ayant déjà évoquées, je ne les rappellerai pas ici.

La Cour des comptes a demandé à pouvoir disposer de toutes les offres, ce dont je me réjouis. Je rappelle que le service Achats de la Défense, qui a fait un travail conséquent, se tient évidemment à disposition pour communiquer toutes les informations.

J'ai entendu des insinuations quant à la situation de la société luxembourgeoise. Je rappelle que les membres de cette société se sont constitués en personne physique. Il n'est donc pas question d'une société écran. J'ai vu qu'on avait été chercher où étaient les parts de cette société. Elles sont dans la société Avrox. Et on s'est demandé où l'un de ses membres plaçait son capital. Comme vous, j'ai pu constater que l'intéressé avait du capital propre dans une banque jordanienne. J'ai donc interrogé notre ambassadeur en Jordanie pour connaître la situation. Je vous invite à procéder à des vérifications avant de prétendre que cette banque a été mise sur liste noire, etc. La vérité a ses droits.

Si vous me laissez encore une petite minute, monsieur le président, je rappelle qu'il s'agit d'une question importante qui met en avant la crédibilité de la Défense – laquelle a rempli sa mission. Celle-ci a travaillé sur la base de documents qui lui ont été présentés officiellement, en s'appuyant sur la législation relative aux marchés publics. Nous savions tous que nous nous situons dans une procédure d'urgence validée par le gouvernement. En effet, je confirme que nous avons dû travailler vite.

J'entends certains d'entre vous se répandre dans la presse sur le fait que la Défense est un organisme de grande qualité. Je le crois aussi. Quand, au regard de l'urgence, elle m'a présenté le dossier, nous avons commencé par travailler très longtemps seuls avec le staff d'achats, afin de ne pas mélanger les rôles. Ensuite, pour être bien sûrs, nous avons analysé les offres sur la base de l'examen préalable de l'Inspection des finances qui, je le rappelle, est un organisme indépendant.

Vous ne m'avez pas interrogé sur la livraison des masques. Sans

De monsters werden getest door onafhankelijke firma's en gecontroleerd door het laboratorium van Defensie. Ik wil de vennootschap Avrox verdedigen noch aanvallen. We hebben vastgesteld dat de regels inzake de overheidsopdrachten werden nageleefd. Het Rekenhof heeft alle offertes opgevraagd, wat ik een goede zaak vind. De aankoopdienst van Defensie staat ter beschikking van het hof voor nadere informatie.

Net als u heb ik vastgesteld dat een van de leden van de vennootschap Avrox zijn kapitaal heeft staan bij een Jordaanse bank. Ik heb onze ambassadeur in Jordanië hierover duidelijkheid gevraagd. U zou zich beter eerst informeren alvorens te verklaren dat deze bank op de zwarte lijst zou staan.

Defensie werkt op basis van officiële documenten en de wetgeving inzake overheidsopdrachten. Er moest snel te werk gegaan worden en Defensie heeft dat gedaan.

U hebt me geen vragen gesteld over de levering van de mondmaskers. Misschien bent u niet erg geïnteresseerd in de terbeschikkingstelling van die maskers!

doute leur mise à disposition ne vous intéresse-t-elle pas tellement! Je vous remercie de votre attention.

08.06 Steven Creyelman (VB): Mijnheer de minister, dank u wel voor uw antwoord, althans mocht ik er een hebben gekregen.

Ik hoop dat u binnenkort niet schrikt als iemand als Barbara Pas met een blunderboek op de proppen komt. Ik denk dat er ondertussen genoeg stof is voor een trilogie.

Ik heb zelf gehoopt op een verfilming van een verhaal met een virus met duizenden doden, 18 miljoen mondmaskers, 47 miljoen euro, een minister, het leger, postbusvennootschappen, een Jordaanse zakenman, terroristengeld en een bank op een zwarte lijst. Ik heb het proberen te slijten in Hollywood maar men heeft het daar geweigerd omdat het ongeloofwaardig was. Dat onwaarschijnlijke scenario is echter wel de realiteit in dit land. Als het niet om te huilen was, zou het om te lachen zijn.

Ik zou wel eens willen weten wat er allemaal fout is gelopen, waardoor men bij bepaalde leveranciers is terechtgekomen. Ik denk dat dit alleen kan met een onderzoekscommissie die nagaat wat er fout is gelopen en wie daarvoor verantwoordelijk is. Dat is ook precies wat onze partij binnenkort zal vragen.

08.07 Kris Verduyckt (sp.a): Mijnheer de minister, u noemt het een bijzonder korte termijn om die procedure door te lopen. Ik noem dat eerder haast en spoed. Eigenlijk verwijt ik u dat niet. Ik verwijt dit de regering als team.

Men was al weken aan het praten met de textielfirma's. Men heeft die beslissing altijd vooruitgeschoven. Opeens, eind april, moest Defensie het dan op een week tijd oplossen, met alle gevolgen van dien. Dat vind ik bijzonder jammer.

Als ik naar dit dossier kijk, is het een verhaal met alleen maar verliezers. De regering komt er niet goed uit. De textielsector is kwaad. Defensie zit met een vervelend resultaat en de mensen krijgen niet wat de regering had beloofd, met name de mondmaskers.

08.08 Christophe Bombled (MR): Monsieur le ministre, je vous remercie pour vos éclaircissements. Je remercie par la même occasion l'administration de la Défense pour son travail. Dans un dossier aussi complexe que celui-ci, qui touche à la santé de nos concitoyens, la sérénité, la clarté et la précision doivent être de mise. Vous êtes à la fois serein, clair et précis.

08.09 Michael Freilich (N-VA): Mijnheer de minister, als ik het goed genoteerd heb, zijn er nu 2,7 miljoen van de bestelde 15 miljoen mondmaskers binnen. Vorig weekend was dat nog maar 1,5 miljoen. Met mondjesmaat komen ze dus binnen. Dit weekend volgt er nog een aantal, tot 3,5 miljoen. Ik kan moeilijk geloven dat er volgende week plots nog 10 miljoen mondmaskers toekomen. Daarom wil ik weten wat u zult doen als volgende week opnieuw blijkt dat de mondmaskers maar bij mondjesmaat binnenkomen.

De vragen die ik gesteld heb naar de dossiers, moeten naar mijn

08.06 Steven Creyelman (VB): Il n'en faut pas plus pour un bâtisseur, voire pour un film hollywoodien, bien que celui-ci serait peut-être trop peu crédible. Si la situation n'était pas triste à pleurer, on en rirait. Mon parti va demander qu'une commission d'enquête soit créée afin de déterminer exactement à quel niveau des dysfonctionnements se sont produits.

08.07 Kris Verduyckt (sp.a): Il ne s'agit pas tellement d'un délai particulièrement bref, mais bien de hâte et de précipitation. Il s'agit d'un reproche à l'égard de l'ensemble du gouvernement, et non à l'égard du ministre. Les discussions avec les entreprises textiles s'éternisaient et la Défense a finalement dû régler la situation. Cette histoire ne connaît que des perdants.

08.08 Christophe Bombled (MR): Ik spreek mijn waardering uit voor het werk van de administratie van Defensie en ben blij met de serene, duidelijke en nauwgezette manier waarop u dit dossier beheert.

08.09 Michael Freilich (N-VA): À ce jour, 2,7 millions des 15 millions de masques commandés ont été livrés. Quelles seront les démarches entreprises par le ministre s'il apparaît que les masques continuent à arriver au compte-goutte la semaine prochaine?

Je n'ai pas obtenu de réponse à

mening uiteindelijk nog altijd beantwoord worden. Hoe komt het dat Belgische bedrijven met goede referenties met een kluitje in het riet worden gestuurd, waarom wordt die firma's verweten dat hun referenties niet kloppen? Ik heb twee of drie firma's bekeken. Hebben zij allerlei zaken verzonnen? Ook krantenjournalisten hebben dit dossier bekeken. Dit moet heel goed worden uitgezocht.

In totaal kunnen jullie tot 50 miljoen mondmaskers bestellen, aangezien het om een raamcontract gaat. Kunt u beloven, na wat er nu toekomt, dat u zeker niet verder met Avrox in zee zult gaan, maar vooral met Belgische bedrijven die hier belastingen betalen, niet in Malta, Jordanië of Luxemburg?

mes questions. Comment est-il possible que des entreprises belges affichant d'excellentes références aient été remballées? Il faudra se pencher attentivement sur cette question. S'agissant d'un contrat-cadre, 50 millions de masques peuvent être commandés au total. Compte tenu des événements actuels, le ministre peut-il promettre qu'il ne fera plus affaire avec Avrox, mais avec des entreprises belges qui paient des impôts en Belgique et pas à Malte, en Jordanie ou au Luxembourg?

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Daarmee zijn we aan het einde van de mondelinge vragen.

09 **Changement président de groupe**

09 **Wissel fractievoorzitter**

Par courriel du 28 mai 2020 le groupe Open Vld m'a informé de la désignation de M. Vincent Van Quickenborne en qualité de président de groupe.

Bij e-mail van 28 mei 2020 heeft de Open Vld-fractie mij de aanstelling van de heer Vincent Van Quickenborne als fractievoorzitter medegedeeld.

10 **Ordre du jour**

10 **Agenda**

Vous avez reçu un projet d'ordre du jour modifié pour la séance d'aujourd'hui.

U hebt een gewijzigde ontwerpagenda voor de vergadering van vandaag ontvangen.

Y a-t-il une observation à ce sujet? (*Non*)

Zijn er dienaangaande opmerkingen? (*Nee*)

En conséquence, l'ordre du jour est adopté.

Bijgevolg is de agenda aangenomen.

Projets de loi et propositions

Wetsontwerpen en voorstellen

11 **Projet de loi portant diverses dispositions concernant le détachement de travailleurs (1173/1-5)**

11 **Wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake de detachering van werknemers (1173/1-5)**

Discussion générale

Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.

De algemene bespreking is geopend.

Onze rapporteur is mevrouw Vanrobaeys.

11.01 **Anja Vanrobaeys**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

11.01 **Anja Vanrobaeys**, rapporteur: Je renvoie au rapport

écrit.

De **voorzitter**: Wij hebben nog eens de luxe om te kunnen beschikken over een schriftelijk verslag, waarvoor dank. Ik geef het woord aan de heer Anseeuw.

11.02 Björn Anseeuw (N-VA): Mijnheer de voorzitter, de N-VA zal het wetsontwerp steunen. Het principe van gelijk loon voor gelijk werk wordt grotendeels al in onze wetgeving vertaald; met voorliggende tekst wordt een aantal zaken nog verfijnd.

Het ontwerp is echter nog maar een klein stapje in de richting van een eerlijker en transparanter gebruik van detachering. Detachering blijft in essentie een uitzonderingsmaatregel en een uitzonderingsregeling op het principe dat de loon- en arbeidsvoorwaarden alsook de bijdragen aan de sociale zekerheid worden bepaald door de plaats van tewerkstelling. Laten we grensarbeid buiten beschouwing, dan moeten we toch vaststellen dat die uitzonderingsregeling de regel is geworden.

Sommige problemen worden in de nieuwe richtlijn en dus het wetsontwerp nog niet opgelost. Ten eerste, het gaat hier niet om detachering op het niveau van de sociale zekerheid. Op dat vlak veranderen de spelregels niet. De detacheringrichtlijn en het wetsontwerp handelen uitsluitend over de arbeidsrechtelijke aspecten in het kader van tijdelijke opdrachten in de Europese Unie en dus niet over de arbeidsvoorwaarden, terwijl de verschillen vooral op het gebied van de sociale zekerheid vaak erg groot blijven.

Ten tweede, de sector die het meest gevoelig is voor sociale dumping, is en blijft de transportsector. Nochtans is hij niet inbegrepen in de richtlijn, die in voorliggend wetsontwerp wordt omgezet.

Ten derde, het hoeft geen betoog dat misbruik van detachering bijzonder moeilijk te controleren is, niet alleen arbeidsrechtelijk maar nog veel meer op het niveau van de sociale zekerheid en van de belastingen. De samenwerking tussen de verschillende Europese landen inzake sociale en fiscale controle van gedetacheerde werknemers loopt vandaag bijzonder moeilijk en bijzonder traag, in het bijzonder met landen in Zuid- en Oost-Europa, die net veel gedetacheerde werknemers uitsturen. Ook op dat punt bevat de EU-richtlijn die in het ontwerp wordt omgezet, niet echt nieuwe stappen.

Voor het goede begrip, de N-VA huldigt het vrije verkeer van werknemers en diensten in de Europese Unie. De interne Europese markt is voor een exportgerichte regio als Vlaanderen ontzettend belangrijk. Indien wij het draagvlak bij de bevolking voor een solide EU-markt echter niet willen ondergraven, zullen wij in de toekomst echt werk moeten maken van een oplossing voor de gebreken in ons detacheringbeleid.

Het gaat om drie gebreken. Ten eerste, de duurtijd van detachering sociale zekerheid moeten wij inperken in de tijd en op de fiscale spelregels afstemmen. Sociale zekerheid betalen in het werkland moet opnieuw de regel worden.

Ten tweede, wij moeten komaf maken met de kaas met gaten. Het is onbegrijpelijk dat de transportsector een groot zwart gat blijft.

11.02 Björn Anseeuw (N-VA): La N-VA soutiendra ce projet de loi. Si le principe d'un salaire égal pour un travail égal figurait déjà en grande partie dans notre législation, ce projet de loi affine encore certains aspects. Pour le reste, le projet ne constitue qu'un petit pas dans le sens d'un recours plus honnête et plus transparent au détachement.

Le détachement reste en soi une exception au principe selon lequel les conditions salariales et de travail ainsi que les cotisations de sécurité sociale sont déterminées par le lieu du travail. Or ce régime d'exception est devenu la règle, sauf dans le cas du travail frontalier.

Certains problèmes ne sont toujours pas résolus. Ce texte ne concerne pas l'aspect "sécurité sociale" du détachement. Les règles y afférentes restent inchangées. La directive relative au détachement ainsi que le projet de loi concernent exclusivement les conditions de travail, alors que c'est sur le plan la sécurité sociale que les différences restent souvent très importantes. Par ailleurs, le secteur des transports n'est pas concerné alors qu'il est le plus sensible au dumping social.

Les abus en matière de détachement sont particulièrement difficiles à contrôler, non seulement en matière de droit du travail, mais surtout sur le plan fiscal et de la sécurité sociale. En ce qui concerne le contrôle fiscal et social des travailleurs détachés, il est très difficile de collaborer entre États membres, en particulier avec les pays d'Europe méridionale et de l'Est qui envoient précisément un grand nombre de ces travailleurs. Or le texte à l'examen ne va pas fondamentalement modifier cette

Ten derde, controle en samenwerking over de landen heen moeten performanter worden.

Het is hemeltergend wat we allemaal niet kunnen controleren. Ook op dat vlak moet het speelveld gelijk worden gemaakt. Gedetacheerde werknemers moeten met dezelfde kwaliteitsstandaarden kunnen worden gecontroleerd als gewone Belgische werknemers.

situation.

Le marché intérieur européen revêt une importance capitale pour une région axée sur les exportations telle que la Flandre. Si nous voulons toutefois éviter d'affaiblir le soutien des citoyens, nous devons réellement, à l'avenir, tenter d'éliminer les lacunes de notre politique en matière de détachement. La durée du détachement devra être limitée et adaptée aux règles fiscales en vigueur et le paiement des cotisations de sécurité sociale dans le pays du travail devra redevenir la règle. Le secteur des transports devra également être soumis à certaines règles et les contrôles ainsi que la collaboration entre États membres devront devenir plus performants.

Les travailleurs détachés doivent pouvoir être contrôlés à l'aide des mêmes standards qualitatifs que de simples travailleurs belges.

11.03 Hans Verreyt (VB): Mijnheer de voorzitter, de Europese Commissie, zijnde de onderhandelaars van de lidstaten, en het Europees Parlement bereikten een akkoord over de aanpassing van de zogenaamde detacheringsrichtlijn. Die wettekst, aangepast of niet, leidt al te vaak tot sociale dumping. De Belgische onderhandelaars waren eigenlijk blij met een dode mus. De nieuwe detacheringsrichtlijn is niet meer, maar ook niet minder dan de bevestiging van de huidige krakende Belgische wetgeving, met een nieuwe, kleine beperking. Het blijft dus wettelijk georganiseerde vernietiging van eigen jobs.

Bovendien sluit de richtlijn de grootste aanpassing uit voor de transportsector, de sector met de grootste sociale dumping. Daarover bereikt men geen akkoord. Wat een schande!

De Europese detacheringsrichtlijn zorgt voor legale sociale dumping. Het belangrijkste gevolg van de wijziging is dat gedetacheerde werknemers het loon van het gastland moeten krijgen; de sociale bijdragen worden echter in het thuisland betaald, die daar veel lager liggen, als ze al worden betaald. Daardoor zijn de werknemers uit die landen stukken goedkoper dan Vlaamse en Waalse werknemers. De gevolgen zijn dramatisch. Duizenden Vlaamse jobs gaan verloren, niet enkel in de transportsector, maar ook in de metaal-, bouw-, bewakings-, voedings- en dienstensector.

De overheid loopt ondertussen belastinginkomsten mis en onze sociale zekerheid wordt onderuitgehaald. Werkgevers die niet meedoen, worden uit de markt geprijsd of gaan failliet. De partijen die denken dat Europa de oplossing is voor de aanpak van sociale dumping en oneerlijke concurrentie, zijn ziende blind.

11.03 Hans Verreyt (VB): À l'échelon européen, un accord existe quant à la révision de la directive relative au détachement des travailleurs. Les négociateurs belges se sont réjouis d'une coquille vide. La nouvelle directive est la confirmation de la législation belge existante, avec toutes ses failles, à l'exception d'une nouvelle et modeste restriction. Le détachement demeure une destruction organisée par la loi des emplois propres. Il est en outre scandaleux que le secteur du transport, où le dumping social sévit par excellence, ne soit pas visé par la réglementation.

La directive relative au détachement des travailleurs revient à du dumping social légal. Les travailleurs détachés doivent percevoir le salaire du pays hôte mais verser les cotisations sociales dans leur pays. Or celles-ci sont souvent largement inférieures dans les pays en question, pour autant qu'elles soient versées. De ce fait, les travailleurs en question coûtent beaucoup moins cher que les travail-

De huidige detacheringswet voldoet al jaren niet meer om sociale dumping aan te pakken. Die Belgische wet is zo lek als een zeef en laat de deur wijd openstaan voor allerhande misbruiken.

De herziene detacheringsrichtlijn gaat eigenlijk niet veel verder dan de manke Belgische wet. Zij zal dus ten gronde in ons land niets veranderen. Hoogstens zal de herziening de loonlat gelijkleggen in heel Europa, maar voor de strijd tegen de sociale dumping in ons land brengt de herziening niets bij.

Ook de overeengekomen maximumduur van detachering van 12 maanden verlengbaar tot 18 maanden, volstaat niet. Vlaams Belang pleit voor een maximale duur van 6 maanden, met uitzondering voor sectoren waar een gemotiveerde langere duur gerechtvaardigd is.

Vlaamse werkgevers en werknemers durven al eens grondig van mening te verschillen. Maar over die kwestie is er eensgezindheid. Onze bedrijven moeten immers eigen werknemers ontslaan en gaan uiteindelijk failliet, omdat zij niet langer concurrentieel zijn.

Vriend en vijand zullen erkennen dat er slechts twee mogelijkheden zijn om sociale dumping effectief te bestrijden: ofwel de open grenzen op de helling plaatsen, ofwel de buitenlandse werknemers hier sociale bijdragen doen betalen.

Vlaamse werkgevers en werknemers zijn daarom vragende partij om sociale dumping en oneerlijke concurrentie eindelijk aan te pakken. Om de sociale dumping tegen te gaan, wil het Vlaams Belang de Europese detacheringrichtlijn in haar geheel verwerpen, indien die niet wordt aangepast. Gedetacheerde werknemers moeten hier sociale bijdragen betalen. Gedetacheerde werknemers mogen bovendien maximaal 6 maanden blijven, tenzij een langer verblijf in een bepaalde sector echt nodig is.

Andere partijen kiezen ervoor te blijven rommelen binnen de Europese marge, terwijl zij hier zelf de sleutel in handen hebben. Het Vlaams Belang pleit ervoor onmiddellijk de bestaande Belgische detacheringwet uit te breiden met sociale bijdragen vanaf dag één.

Het sociaal en economisch bloedbad in de bouwsector en de transportsector moet stoppen, zeker nu wij al ten gevolge van de coronacrisis minstens 250.000 extra werklozen mogen verwachten. Bescherm onze Vlaamse jobs. Het zal meer dan nodig zijn.

In de bespreking in de commissie verklaarden verschillende partijen dat zij verder wilden gaan. Zij verkondigden het hoge woord dat de sociale dumping moet stoppen. Zij haalden verschillende manieren aan om dat te regelen: enerzijds de verdere beperking in de tijd van de detachering tot zes maanden, en anderzijds, nog veel efficiënter, de verplichting tot betaling van sociale bijdragen in het land van tewerkstelling.

Het Vlaams Belang kan die aanpassingen ondersteunen. Wij stellen daarom net als in de commissie opnieuw een amendement voor om alvast de eenvoudigste en ook minst radicale aanpassing in te voeren.

leurs flamands et wallons. Des milliers d'emplois flamands sont perdus de cette façon. L'État perd des recettes fiscales et notre sécurité sociale est minée. Les employeurs qui ne jouent pas ce jeu sont évincés du marché ou font faillite. Les partis soutenant que l'Europe offre la solution contre le dumping social et la concurrence déloyale sont dans l'aveuglement le plus total.

La loi existante sur le détachement ne suffit pas, depuis plusieurs années, pour lutter contre le dumping social. La loi belge est une vraie passoire et laisse la porte ouverte à tous les abus.

Sur le fond, la directive révisée ne changera rien dans notre pays. Elle égalisera tout au plus l'échelle salariale dans toute l'Union européenne. Il n'existe que deux moyens pour combattre efficacement le dumping social: soit remettre les frontières ouvertes en question, soit demander aux travailleurs étrangers de payer des cotisations sociales en Belgique.

Travailleurs et employeurs flamands veulent lutter contre le dumping social et la concurrence déloyale. Si l'Union européenne refuse de modifier la directive européenne sur le détachement des travailleurs, le Vlaams Belang la rejettera. Il faut que les travailleurs étrangers paient des cotisations sociales en Belgique et qu'ils ne soient autorisés qu'à y rester six mois maximum, sauf nécessité impérieuse d'une présence prolongée dans un secteur déterminé. Notre parti prône l'insertion immédiate dans la loi belge actuelle relative au détachement du paiement des cotisations sociales depuis le premier jour du détachement. Il faut mettre un terme au bain de sang économique et social dans les secteurs de la construction et du transport, à plus forte raison à l'heure où au moins 250 000 travailleurs supplémentaires vont rejoindre les rangs des

Ons amendement beperkt de tijd van detachering tot zes maanden, met de mogelijkheid tot gemotiveerde verlenging tot zes maanden extra. In de commissie verklaarde mevrouw Muylle dat we niet strenger mogen zijn dan de Europese richtlijn. Dat is een raar argument, juist omdat de nieuwe Europese richtlijn gebaseerd is op de strengere Belgische wetgeving, die er kwam na de vorige Europese richtlijn. België was toen een soort van voorloper, waarom zou dat vandaag dan niet mogen?

Zeker nu er binnenkort 250.000 nieuwe werklozen op de deur van de bijstand kloppen, moeten wij er alles aan doen om jobs in eigen handen te houden. Nu moet de keuze gemaakt worden tussen arbeid die gedaan wordt door Vlaamse, Brusselse of Waalse werknemers, dan wel door Polen, Bulgaren of Roemenen. Nu moet er worden gekozen voor het behoud van onze welvaart of het exporteren ervan. Nu moet er gekozen worden voor eigen arbeid dan wel geïmporteerde arbeid. Voor het Vlaams Belang is de keuze duidelijk. Ik hoop in naam van de vele duizenden arbeiders in de bouw-, de transport-, de metaal- en de voedingssector dat we kiezen voor hen, dat we de sociale dumping een halt toeroepen en dat we het voorliggend wetsontwerp minstens verstrengen.

chômeurs à la suite de la crise du coronavirus.

En commission, plusieurs partis ont déclaré qu'il fallait que le dumping social cesse. La méthode qu'ils suggèrent pour atteindre cet objectif: limiter ultérieurement la durée du détachement à six mois et, plus efficace encore, instaurer l'obligation du paiement de cotisations sociales dans le pays où les travailleurs sont détachés. Le Vlaams Belang peut soutenir ces adaptations.

Notre amendement limite la durée du détachement à six mois au lieu de douze, avec possibilité de prolongation dûment motivée de six mois. Selon la ministre Muylle, nous ne pouvons pas nous montrer plus stricts que la directive européenne. Cet argument est curieux parce que la nouvelle directive européenne est précisément basée sur la législation belge, plus stricte. Pourquoi ne pourrions-nous pas à nouveau être des précurseurs?

Il faut tout mettre en œuvre pour garder les emplois chez nous. Nous devons à présent choisir entre conserver notre prospérité ou l'exporter, entre notre propre travail ou le travail importé. Au nom des milliers de travailleurs des secteurs de la construction, des transports, de la métallurgie et de l'alimentation, j'espère que nous les choisirons eux, que nous mettrons fin au dumping social et que, pour le moins, nous durcirons ce projet de loi.

11.04 Nawal Farih (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, er werd de afgelopen legislatuur hard gewerkt aan een nieuwe richtlijn voor gedetacheerde werknemers in de Europese Unie. Europees commissaris Marianne Thyssen verrichtte heel wat werk om die aan de economische realiteit aan te passen. In de voorbije twintig jaar is de eengemaakte markt immers gegroeid en zijn de loonsverschillen toegenomen. Om die reden was het zowel vanuit economisch als sociaal oogpunt noodzakelijk de voorschriften rond detachering van werknemers aan te passen om sociale dumping tegen te gaan.

Met de nieuwe richtlijn heeft een gedetacheerd werknemer recht op alle beloningscomponenten die verplicht zijn volgens de nationale

11.04 Nawal Farih (CD&V): La commissaire européenne Thyssen a accompli un très gros travail d'adaptation de la directive sur le détachement à la réalité économique. Au cours de ces vingt dernières années, le marché unifié a en effet connu une croissance et les écarts salariaux ont augmenté. Raison pour laquelle il était nécessaire, du point de vue économique et social, d'adapter les prescrip-

wettelijke bepalingen van het gastland. Ook de vergoedingen met betrekking tot huisvesting en reis- en maaltijdkosten moeten voor gedetacheerden gelijk zijn aan die voor de werknemers in het gastland, eveneens volgens de wetgeving in het gastland. Wie langer dan twaalf maanden gedetacheerd wordt, moet bovendien recht krijgen op een uitgebreider pakket arbeids- en tewerkstellingsvoorwaarden. Er werd ook een anti-omzeilingsmechanisme ingevoerd om te vermijden dat men werknemers zou wisselen om niet aan die twintig maanden te komen. Er zal ook meer worden ingezet op de informatieplicht. Dat vergroot de transparantie en maakt het uiteindelijk ook makkelijker om misbruiken op te sporen.

Het heeft bloed, zweet en tranen gekost, maar de punten die ik aanhaal, tonen aan dat met de nieuwe richtlijn er wel degelijk grote stappen vooruit werden gezet in de strijd voor gelijk loon voor gelijk werk, die volledig in lijn ligt met de strijd tegen sociale dumping. De CD&V-fractie herhaalt bijgevolg haar steun aan de tekst.

tions afin de combattre le dumping social.

En vertu de la nouvelle directive, un travailleur détaché a droit à tous les éléments de rémunération légaux obligatoires du pays hôte. Les indemnités en matière de logement et de frais de voyage et de repas doivent être égales pour les travailleurs détachés. Le travailleur qui est détaché pour une durée excédant douze mois doit en outre avoir droit à un paquet plus étendu de conditions de travail et d'emploi. Des mécanismes anticourtage ont par ailleurs été instaurés. Il sera également mis davantage sur le devoir d'information.

La nouvelle directive permet effectivement d'engranger des avancées importantes dans la lutte pour un salaire égal à travail égal, laquelle s'inscrit dans la droite ligne de la lutte contre le dumping social. Le CD&V soutient le projet de loi.

11.05 Nadia Moscufo (PVDA-PTB): Monsieur le président, ce projet de loi va transposer la directive européenne. Il s'agit de la troisième version qui, pour la première fois, utilise les termes "à travail égal, salaire égal". C'est donc un petit pas en avant, mais très symbolique quand on sait que la commissaire européenne prétend lutter contre le dumping social mais en fait refuse d'instaurer un vrai salaire égal pour tous les travailleurs européens.

C'est un pas en avant symbolique dans une Europe sociale où beaucoup considèrent que ce dumping social est en fait l'avenir du marché du travail. Mais pour qui? Pas pour les chauffeurs philippins exploités par des firmes polonaises et qui roulent sur des routes allemandes 200 heures par mois pour à peine 428 euros. Pas non plus pour les travailleurs des grandes entreprises de la construction, qui travaillent côte à côte avec des conditions de travail et de rémunérations différentes, qui permettent aux directions d'exercer une pression sur les salaires et ainsi faire de plus en plus de profit.

Cette transposition est à nos yeux minimale. En Belgique, nous étions déjà plus loin grâce aux milliers de travailleurs et aux organisations syndicales qui luttent au quotidien contre ce dumping social.

En période de coronavirus, ce mécanisme de concurrence ne s'est pas effacé. C'est pourquoi nous avons plaidé en commission pour qu'il y ait de plus en plus d'inspections sociales dans les entreprises qui ne respectent pas les règles existantes.

Il s'agit donc ici d'une directive où l'Europe rattrape la Belgique. Comme une directive est une directive, la Belgique aurait pu aller un

11.05 Nadia Moscufo (PVDA-PTB): Dit is de derde versie van de tekst tot omzetting van de Europese richtlijn. Voor de eerste keer is het principe van 'gelijk loon voor gelijk werk' erin opgenomen. Dat is een symbolische stap in de goede richting, want de Europese commissaris beweert dat ze sociale dumping bestrijdt, maar ze weigert een gelijk loon voor alle Europese werknemers in te stellen.

Bovendien beschouwen velen die sociale dumping als de toekomst van de arbeidsmarkt. Dat systeem maakt het echter mogelijk om tal van buitenlandse werknemers uit te buiten en de lonen te drukken door verschillende arbeids- en loonvoorwaarden te hanteren voor de werknemers van eenzelfde bedrijf. Zelfs in deze coronatijd is er sprake van concurrentie. Wij pleiten voor meer sociale controles in de bedrijven.

We betreuren dat België niet beslist heeft om in het kader van de

peu plus loin dans sa transposition. Elle a décidé de ne pas le faire et nous le regrettons.

11.06 Anja Vanrobaeys (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ook voor onze fractie is dit wetsontwerp opnieuw een stap vooruit in een sociaal Europa. Het geeft namelijk inderdaad verder uitvoering aan het principe dat gelijk loon voor gelijk werk staat. In België was dat al grotendeels gerealiseerd door de wet van 2002, maar toch worden er met dit wetsontwerp bijkomende stappen gezet, zoals gelijke sectorale barema's, gelijke verblijfs- en onkostenvergoedingen, het gewaarborgd loon en ook het klein verlet waarop gedetacheerden recht hebben.

Uiteraard zijn wij het erover eens dat het werk helemaal niet af is. Via detachering wordt namelijk volop aan sociale dumping gedaan. Die sociale dumping ondermijnt niet alleen het gelijk speelveld van onze ondernemingen, maar ook onze fiscaliteit en onze sociale zekerheid. Het leidt tot heel onmenselijke werkomstandigheden en erbarmelijke verloningen. Het antwoord daarop is volgens ons een Europese aanpak, een aanpak gebaseerd op solidariteit, waarbij wij voor elke werknemer in Europa, uiteraard ook de Belgische werknemers, ijveren voor een verbetering van de werkomstandigheden, degelijke en waardige lonen en een goede sociale bescherming en sociale zekerheid.

In die zin zal het ook niet verbazen dat wij eveneens betreuren dat het vervoer niet onder deze richtlijn valt, maar apart wordt geregeld, waardoor het niet vervat zit in het wetsontwerp dat die richtlijn uitvoert. Tijdens de besprekingen in de commissie hebben we wel begrepen dat er omtrent het vervoer al een akkoord was bereikt in de Raad, maar dat dit nog moet worden omgezet in een richtlijn. Aangezien die sector enorm gevoelig is voor sociale dumping, dringen wij erop aan dat eens die richtlijn uitgevaardigd is, ze zo snel mogelijk wordt omgezet in Belgisch recht, zodat we die ook hier kunnen afdwingen. Momenteel rijden er in Europa, ook op Belgische wegen, bijvoorbeeld Filippijnse truckchauffeurs rond die in dienst van Oost-Europese transportfirma's werken aan 2 euro per uur en die, wanneer zij niet werken, moeten verblijven en slapen in een stal waar geen enkele boer zijn dieren nog zou onderbrengen. Dat zijn echt erbarmelijke omstandigheden.

De enige reden daarvoor is dat enkelingen er rijk mee worden, zonder zich iets aan te trekken van pure mensenrechten. Voor mij gaat dat nog verder dan een gelijk loon en sociale bescherming. Het gaat om mensenrechten.

Bovendien heeft de Europese vakbond berekend dat er nauwelijks een hogere verkoopprijs zou zijn als de truckchauffeurs eerlijke lonen zouden krijgen. Het maakt ook meteen duidelijk wie daar rijker van wordt. Zo werden berekeningen gemaakt voor een aantal IKEA-kasten. Een MALM-kast kost vandaag bijvoorbeeld 99 euro, met die truckchauffeurs, en zou met een eerlijk loon voor hen 100,4 euro kosten. Voor de consumenten zal dat niet het grote verschil maken, maar voor de mensen die het transport doen, zou het wel een verschil van dag en nacht betekenen.

omzetting van die richtlijn verder te gaan dan Europa, want ons land stond verder dankzij de strijd van de vakbonden tegen de sociale dumping.

11.06 Anja Vanrobaeys (sp.a): Aux yeux de notre groupe aussi, ce projet de loi représente un pas de plus sur la voie d'une Europe sociale. En Belgique, le principe "à travail égal, salaire égal" avait déjà été réalisé en grande partie avec la loi de 2002 mais aujourd'hui des étapes supplémentaires sont franchies: barèmes sectoriels égaux, frais de séjour et frais généraux égaux, salaire garanti et le petit chômage auquel les travailleurs détachés ont droit.

Le travail n'est bien sûr pas encore terminé, eu égard au dumping social par le biais du détachement. Ce dumping social sape les règles du jeu égales de nos entreprises, de notre fiscalité et de notre sécurité sociale, et conduit à des conditions déplorables de travail et à des salaires de misère. Nous estimons que le dumping social doit être contrecarré par une approche européenne fondée sur la solidarité. C'est la raison pour laquelle nous déplorons que le transport ne tombe pas dans le champ d'application de cette directive mais fasse l'objet d'un règlement distinct. C'est précisément parce que ce secteur est très sensible au dumping social que nous demandons instamment que la directive européenne relative au transport soit transposée le plus vite possible en droit belge sitôt qu'elle aura été promulguée. Les abus sont en effet légion dans le secteur du transport et par surcroît, ils concernent les droits humains. En outre, le syndicat européen a calculé que si les routiers percevaient des salaires décents, cela n'induirait pas une augmentation significative du prix de vente des produits.

Le projet de loi se révélera efficace à la condition qu'il soit effectivement appliqué et que le fonction-

Het wetsontwerp staat of valt uiteraard met voldoende controle en handhaving en de verbetering van de werking van het Europese arbeidsauditoraat, maar ik dring er ook op aan dat de Belgische regering zou inzetten op een daadwerkelijke versterking van de inspectiediensten. Wij hebben daarover al heel veel woorden gehoord onder de vorige regering, maar de inspectiediensten kampen nog altijd met personeelstekorten. De woorden werden niet altijd in daden omgezet.

Wie op een dergelijke schaal fraude pleegt, mag niet ongestraft weggelaten of ervanaf komen met een soort minnelijke schikking omdat de inspectiediensten met personeelstekorten kampen. De firma's die ik daarnet heb aangehaald, worden er alleen maar rijker van. Zij zetten heel dure advocaten in en azen op de minste fout in de procedure om de hele invordering op het spel te zetten. Als er zo veel fraude is, komt het erop aan dat er echt recht gesproken kan worden. Dat kan een afschrikkend effect hebben op ondernemingen die van plan zijn om van die praktijken gebruik te maken.

In de commissie heb ik ook al aangedrongen op het up-to-date houden van de website van de FOD Werkgelegenheid met alle toepasselijke bepalingen, want als een toepasselijke bepaling er niet op vermeld staat, dan kunnen ondernemingen die hier sociale dumping organiseren een strafvermindering krijgen. Dergelijke ondernemingen moeten wij hard aanpakken als zij zulke praktijken organiseren. Wij mogen niet het risico lopen dat er een strafvermindering komt omdat de website van onze eigen federale overheidsdienst niet up-to-date zou zijn.

Uiteraard vraagt dat ook de inzet van middelen en personeel, maar die inzet moeten wij volgens mij toch realiseren.

In het kader van de handhavingsrichtlijn hadden wij twee jaar geleden al aan uw voorganger gevraagd of het mogelijk zou zijn om via een tool of een website een overzicht te geven van potentiële onderaannemers of contractanten die reeds veroordeeld zijn voor ernstige arbeidsinbreuken. U had gezegd dat u dat nog zou nakijken. Voor hoofdopdrachtgevers is het gemakkelijk om even te checken of degene met wie zij in zee willen gaan, iemand is die al overtredingen heeft begaan of gekend is voor sociale dumping of dat het iemand is die de spelregels naleeft zoals het hoort. Wij denken dat dit een manier is om ervoor te zorgen dat dergelijke praktijken zich niet meer zouden voordoen.

Wij steunen het voorliggend wetsontwerp, maar denken dat er zowel op het vlak van de sociale zekerheid als op het vlak van de controle en de handhaving nog een weg af te leggen is om te komen tot een gelijk speelveld voor onze ondernemingen en tot meer solidariteit in de zin van gelijke lonen en gelijke sociale bescherming.

11.07 Minister **Nathalie Muylle**: Mijnheer de voorzitter, we zetten hier een belangrijke stap, hoewel ik zeer goed beseft dat dit slechts een gedeelte van het werk is. De detachingsrichtlijn die we hier vandaag behandelen gaat immers alleen over arbeids- en loonvoorwaarden, niet over sociale zekerheid of fiscaliteit. Ook de handhaving maakt hier geen deel van uit, aangezien die in een aparte richtlijn wordt

nement de l'auditorat du travail européen soit amélioré. Mais j'insiste également sur un renforcement des services d'inspection belges. Ceux qui fraudent dans une mesure telle ne peuvent rester impunis ou s'en tirer avec une sorte de transaction parce que les services d'inspection manquent de personnel. Les sociétés elles-mêmes font appel à des avocats très chers et tirent parti de la moindre erreur de procédure pour remettre l'ensemble du recouvrement en question. Une jurisprudence déterminée pourrait résoudre ce problème.

J'ai également insisté en commission pour que le site internet du SPF Emploi soit en permanence mis à jour et présente l'ensemble des dispositions applicables, car si elles ne sont pas mentionnées, les auteurs d'infractions peuvent obtenir une réduction de la peine. Cela demande évidemment aussi des moyens et du personnel, mais à nous de faire en sorte qu'ils soient disponibles.

Pour ce qui concerne l'application, nous avons déjà demandé il y a deux ans s'il n'était pas possible de fournir un aperçu, par le biais d'un outil ou d'un site web, des sous-traitants ou des contractants potentiels déjà condamnés pour des infractions graves au droit du travail. Ce serait là une mesure efficace dans la lutte contre de telles pratiques.

Nous soutenons ce projet de loi, mais il reste du pain sur la planche, tant en matière de sécurité sociale qu'en ce qui concerne le contrôle et la répression des infractions, pour obtenir des conditions de concurrence équitables pour nos entreprises et une plus grande solidarité sociale.

11.07 **Nathalie Muylle**, ministre: Il s'agit d'une étape importante, bien que le travail ne soit pas terminé, car cette directive sur le détachement ne concerne que les conditions de travail et de salaire,

behandeld. Verder worden bepaalde sectoren, zoals de transportsector, uitgesloten omdat ze een specifieke aanpak vragen. Uw bezorgdheid daarover is meer dan terecht.

We hebben in de commissie lang gesproken over de impact van de detachingsrichtlijn op ons land. Die impact zal in feite niet zo groot zijn, aangezien ons land wat de harde kern van voorwaarden betreft vandaag al heel ver staat. Dat zegt natuurlijk veel over ons sociaal overleg en de vele cao's en KB's die we ter zake al hebben.

Verschillende sprekers hebben ook verwezen naar de bijkomende garanties in het ontwerp, bijvoorbeeld wat er inzake het omzeilingsmechanisme aan toegevoegd is. Zoals de heer Anseeuw aangaf, zijn het afsluiten en beëindigen van arbeidsovereenkomsten en de aanvullende pensioenregelingen belangrijke punten die hier jammer genoeg niet in opgenomen zijn.

Wat de transportsector betreft, is er momenteel een akkoord binnen de Raad dat nu door het Europees Parlement bekrachtigd moet worden, waarna de publicatie kan volgen. Het zal er dan op aankomen om de richtlijn zo snel mogelijk na de publicatie om te zetten in Belgische wetgeving.

Wat de inspectiediensten betreft, het is de bedoeling dat de verschillende diensten gaan samenwerken. Er moet dus een samenwerkingsakkoord komen dat de inzet van mensen en middelen regelt.

De tool maakt deel uit van de handhavingsrichtlijn, maar het is een belangrijk aspect waarmee we nu verder aan de slag gaan. Mijn mensen en de FOD WASO bekijken momenteel wat daarmee kan gebeuren.

Ik denk dat het up-to-date houden van de informatie op de website heel cruciaal is, mevrouw Vanrobaeys. Als daar foute informatie op staat, ik denk dan bijvoorbeeld aan werkgevers in andere landen, zou dat heel grote gevolgen kunnen hebben. De accuraatheid ervan is hier dus heel belangrijk.

Er zijn believers en non-believers van de detachingsrichtlijn. Men is vrij om amendementen in te dienen. Men kan uiteraard ook een amendement indienen dat ingaat tegen de omzetting van de basisrichtlijn. Het gaat om een detachering van 12 maanden met in bepaalde omstandigheden een verlenging naar 18 maanden. Dat amendement gaat in tegen deze omzetting, maar we leven in een vrij land. Dit is wetgevend niet correct, maar iedereen heeft zijn mening als het over detachering gaat.

Dit is dus een stap vooruit. Ik besef echter heel goed dat er nog meerdere stappen nodig zullen zijn om gelijk loon en gelijk werk volledig waar te kunnen maken.

et non la sécurité sociale ou la fiscalité. Le contrôle de son application fait par ailleurs l'objet d'une directive séparée. Certains secteurs qui demandent une approche spécifique en sont en outre exclus.

L'impact de la directive sur le détachement dans notre pays a longtemps été débattu, mais celui-ci ne sera pas si grand car pour ce qui est du noyau dur des conditions, la Belgique est déjà très avancée.

Plusieurs orateurs ont également fait référence aux garanties supplémentaires du projet, telles que les ajouts au mécanisme relatif au contournement. La conclusion et la rupture du contrat de travail et les régimes de pension complémentaire représentent des points importants qui n'y sont malheureusement pas repris.

En ce qui concerne le secteur du transport, un accord existe désormais au sein du Conseil qui doit à présent être ratifié par le Parlement européen. La directive doit ensuite être transposée aussi vite que possible dans la législation belge.

L'objectif est que les différents services d'inspection collaborent selon un accord de coopération qui règle l'engagement en hommes et en moyens. Mes collaborateurs et le SPF ETCS étudient actuellement ce point.

Le maintien à jour du site internet est en effet crucial.

La directive sur le détachement – le détachement de douze mois avec, dans certaines circonstances, une prolongation jusqu'à dix-huit mois – a ses partisans et ses opposants. On est évidemment libre de déposer des amendements, même si ceux-ci vont à l'encontre de la transposition.

Le présent projet de loi constitue une avancée, même si je me rends bien compte qu'il en faudra

d'avantage pour atteindre l'objectif "à travail égal, salaire égal".

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles
Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1173/1)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1173/1)**

Le projet de loi compte 22 articles.
Het wetsontwerp telt 22 artikelen.

Collega's, er is een amendement nr. 6 ingediend door de heer Hans Verreyt en mevrouw Ellen Samyn. Wenst u daarover het woord?

11.08 Hans Verreyt (VB): Mijnheer de voorzitter, ik heb daarnet de toelichting van ons amendement reeds gegeven in de algemene bespreking. De minister heeft er ook al voor een deel op geantwoord. Ons voorstel is om de termijn van 12 maanden te beperken tot 6 maanden.

11.08 Hans Verreyt (VB): J'ai déjà commenté notre amendement au cours de la discussion générale. Notre proposition consiste à limiter la durée à six mois plutôt que douze.

De **voorzitter**: Dank u.

* * * * *

Amendement déposé:
Ingediend amendement:
Art. 6

• 2 – *Hans Verreyt cs (1173/5)*

* * * * *

Conclusion de la discussion des articles:
Besluit van de artikelsgewijze bespreking:

Réservés: l'amendement et l'article 6.
Aangehouden: het amendement en artikel 6.

Adoptés article par article: les articles 1 à 5 et 7 à 22.
Artikel per artikel aangenomen: de artikelen 1 tot 5 en 7 tot 22.
* * * * *

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement, het aangehouden artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

12 **Projet de loi relatif au travail dans la pêche (1176/1-3)**
12 **Wetsontwerp betreffende werk in de visserijsector (1176/1-3)**

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

De rapporteur, mevrouw Thémont, verwijst naar het schriftelijk verslag. Ik geef het woord aan de heer Anseeuw.

12.01 Björn Anseeuw (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, met dit wetsontwerp wordt in essentie een mechanisme opgezet om de naleving van bestaande wetten, besluiten en cao's te garanderen en te controleren. Dat mechanisme geldt ook voor andere EU-landen. Het legt eigenlijk een globaal systeem vast waarbij aan de hand van een certificatiesysteem en periodieke inspecties wordt gecontroleerd op de naleving van de vereisten van de overeenkomsten betreffende de minimale eisen om behoorlijke werk- en leefomstandigheden aan de vissers aan boord van vissersschepen te waarborgen. Kortom, het voorliggend ontwerp werkt toe naar een gelijk speelveld voor de Belgische vissers. De N-VA-fractie, en ik als man van de zee in het bijzonder, juichen dit vanzelfsprekend toe en zullen het wetsontwerp goedkeuren.

12.01 Björn Anseeuw (N-VA): Le présent projet de loi instaure un mécanisme qui s'appliquera également aux autres États membres afin de garantir et de contrôler les lois, les arrêtés et les CCT existants. Le respect des conditions minimales pour permettre aux pêcheurs de travailler et de vivre dans des conditions décentes à bord sera contrôlé par le biais d'un mécanisme de certification et des inspections périodiques. Nous nous réjouissons évidemment de cette initiative et approuverons le présent projet de loi.

12.02 Ellen Samyn (VB): Mijnheer de voorzitter, Vlaams Belang zal dit wetsontwerp mee goedkeuren. Het is goed dat er een duidelijke richtlijn wordt opgesteld voor de visserijsector, een sector die wij ten volle moeten ondersteunen en koesteren.

12.02 Ellen Samyn (VB): Il est positif qu'une directive claire soit établie pour la pêche, un secteur que nous devons soutenir et protéger. Le certificat de travail garantit l'application d'un règlement de travail bien charpenté, ce qui favorise les conditions de vie et de travail des pêcheurs en mer. Nous saluons la création future d'un guichet pour la pêche à Ostende, auquel les pêcheurs peuvent s'adresser pour se mettre en conformité avec les nouvelles règles. Le Vlaams Belang soutient ce projet de loi.

Het invoeren van een globaal systeem zal ervoor zorgen dat de werk- en leefomstandigheden van de vissers aan boord zullen worden gegarandeerd. Met het invoeren van een arbeidscertificaat is er nu in een duidelijk, afgelijnd arbeidsreglement voorzien, waar bijvoorbeeld de minimumleeftijd en de rusttijden moeten worden gerespecteerd.

Tijdens de commissievergadering onderstreepte ik nog het belang van een visserijloket dat de vissers zou kunnen ondersteunen in het proces om zich te conformeren aan de nieuwe regels en hen te ontlasten van bepaalde administratie. Het verheugt ons dan ook dat er zo'n loket zal komen in Oostende.

De **voorzitter**: De minister heeft het woord.

12.03 Minister Nathalie Muylle: Dank u wel om het West-Vlaams onderonsje te mogen afsluiten. Men voelt dat de zee toch nog altijd iets van West-Vlamingen blijft.

12.03 Nathalie Muylle, ministre: Il s'agit d'un projet de loi technique, mais néanmoins essentiel. Il transpose une directive, laquelle est elle-même la transposition d'un traité. Celui-ci va plus loin que la directive. Même si la Belgique n'a pas encore ratifié le traité, les dispositions du projet de loi ont déjà été alignées sur celles du traité. Les deux éléments capitaux sont le certificat de travail et la réglementation relative aux temps de

Wij zetten hier vandaag een belangrijke stap. Het is een heel technisch ontwerp, maar voor de sector wel heel belangrijk. We doen hier de omzetting van een richtlijn die op haar beurt de omzetting is van een verdrag, terwijl we het verdrag nog niet hebben geratificeerd en dat eigenlijk verder gaat dan de richtlijn die het gevolg is van het verdrag. Vandaar dat wij ons bij de omzetting al hebben afgestemd op het verdrag, niet op de richtlijn.

Er werd heel goed aangehaald wat de twee belangrijke punten zijn. Zo

is er het arbeidscertificaat dat op 15 domeinen heel wat dingen regelt en stappen vooruit zet. Wat de rusttijden betreft, biedt dit akkoord heel wat zekerheden en voorwaarden die ervoor zorgen dat de visserij en de levens- en arbeidsomstandigheden op heel wat van onze schepen op een goede manier kunnen worden ingevuld.

repos. Je remercie tous les groupes politiques pour leur attitude constructive.

Ik dank de fracties voor hun constructieve houding inzake dit ontwerp.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1176/3)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1176/3)**

Le projet de loi compte 98 articles.
Het wetsontwerp telt 98 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 85 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 85 worden artikel per artikel aangenomen.
À l'article 86, les articles 27/1 à 27/6 sont adoptés article par article.
Op artikel 86 worden de artikelen 27/1 tot 27/6 artikel per artikel aangenomen.
L'article 86 est adopté.
Artikel 86 wordt aangenomen.
Les articles 87 à 98 sont adoptés article par article.
De artikelen 87 tot 98 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

13 Proposition de loi visant à introduire un droit à des allocations de chômage temporaires pour les pensionnés de 65 ans et plus en raison du virus COVID-19 (1228/1-5)

13 Wetsvoorstel tot invoering van een recht op uitkeringen bij tijdelijke werkloosheid van gepensioneerden van 65 jaar omwille van het COVID-19-virus (1228/1-5)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Evita Willaert, Marie-Colline Leroy, Wouter De Vriendt, Gilles Vanden Burre, Dieter Vanbesien, Albert Vicaire, Anja Vanrobaeys, Tania De Jonge, Nahima Lanjri.

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Notre rapporteur est le collègue Bihet. Il m'a fait savoir qu'il se réfère à son rapport écrit. J'ouvre la discussion générale en ik geef het woord aan collega Willaert.

13.01 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Mijnheer de voorzitter, collega's, vooreerst zou ik willen zeggen dat voor ons een sterke eerste pijler, een stevig wettelijk pensioen, heel belangrijk is. Op die manier kunnen wij een waardige oude dag voor iedereen garanderen.

Er zijn echter gepensioneerden die hun te laag pensioen aanvullen met bijverdiensten om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen. Die gepensioneerden willen wij in deze crisis niet in de kou laten staan. Het voorliggend wetsvoorstel heeft daarom als doel om tijdelijke werkloosheid mogelijk te maken voor gepensioneerde 65-plussers in het kader van de COVID-19-crisis, omdat die gepensioneerden nu vaak een bijverdienste hebben om hun vaak te laag pensioen aan te vullen, terwijl die bijverdienste nu wegvalt.

Op die manier werken wij ook een discriminatie weg. Voor de gepensioneerden jonger dan 65 jaar is het recht op tijdelijke werkloosheid in het kader van deze crisis immers al geopend en de zelfstandige 65-plussers kunnen aanspraak maken op het crisis-overbruggingsrecht. Die ongelijke behandeling willen wij wegwerken, maar zij is beperkt tot de periode van tijdelijke werkloosheid in de coronacrisis.

Ik zou alvast de mede-indieners van het wetsvoorstel, mevrouw Vanrobaeys, mevrouw De Jonge en mevrouw Lanjri, willen bedanken alsook alle collega's voor de brede steun voor het voorstel.

13.01 Evita Willaert (Ecolo-Groen): Pour notre groupe, un premier pilier solide, une pension légale substantielle, est la meilleure garantie d'une vieillesse digne. Aujourd'hui, certains retraités n'ayant qu'une faible pension acceptent un travail complémentaire pour joindre les deux bouts. Ils ne doivent pas être les laissés-pour-compte de cette crise. C'est pourquoi cette proposition de loi vise à permettre aux retraités de plus de 65 ans de toucher des allocations de chômage temporaire en raison du coronavirus. Cette proposition de loi supprime également une discrimination. En effet, cette possibilité existe déjà pour les retraités de moins de 65 ans et les travailleurs indépendants de plus de 65 ans peuvent faire appel au droit passerelle à la suite de la crise. Je tiens à remercier tous les coauteurs et les autres membres du Parlement pour leur soutien massif.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)

Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles **Bespreking van de artikelen**

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1228/5)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1228/5)**

La proposition de loi compte 4 articles.
Het wetsvoorstel telt 4 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 4 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 4 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

14 Proposition de loi modifiant la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité et la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations, en vue de mieux protéger les PME (703/1-6)

14 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de

elektriciteitsmarkt en van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen met het oog op een betere bescherming van kmo's (703/1-6)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:
Bert Wollants.

Discussion générale
Algemene bespreking

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Collega Reccino Van Lommel, rapporteur, verwijst naar het schriftelijk verslag.

14.01 Bert Wollants (N-VA): Mijnheer de voorzitter, collega's, het voorliggend wetsvoorstel pakt een ongelijkheid aan voor de kmo's, die heel belangrijk zijn in het economisch weefsel, op het vlak van de energiemarkt. Een aanpassing dringt zich op. Het is immers reeds een hele tijd een doorn in het oog dat kmo's die vooruitstrevende keuzes maken op vlak van energie daar soms voor worden afgestraft.

Voor gezinnen is het al heel lang een verworven recht dat ze gemakkelijk kunnen veranderen van leverancier. Dat zorgt ervoor dat de markt scherp blijft en dat de gezinnen daarvan gebruik kunnen maken om op zoek te gaan naar de beste prijzen. Nog een heel aantal mensen is hier nog niet voldoende mee vertrouwd, maar het recht om van leverancier te veranderen heeft in het verleden al gezorgd voor veel scherpere stroomprijzen. Dit bestaat ook voor kmo's, maar er zit toch nog een zeker addertje onder het gras. De kmo's zijn heel scherp gedefinieerd als ondernemingen die zowel maximaal 50.000 kilowattuur stroom en maximaal 100.000 kilowattuur gas verbruiken.

Op het eerste gezicht lijkt het logisch om ergens de grens te trekken, maar er is wel meer aan de hand. Twee identieke kmo's die even veel stroom verbruiken, zouden in de huidige regeling toch anders kunnen worden beoordeeld omdat ze toevallig een andere brandstof kiezen voor de verwarming van hun gebouw. Als de ene iets te veel aardgas verbruikt, verliest ze het recht om zomaar van leverancier te kunnen wisselen, terwijl een andere door gebruik te maken van steenkool of stookolie eigenlijk mag doen wat hij wil. Wie die stookolietank dan vervolgens laat voor wat het is en toch overschakelt naar een installatie op aardgas, kan net zo goed worden geconfronteerd met het verlies van die rechten.

Het wordt nog vreemder als de kmo in kwestie het in haar hoofd haalt te investeren in een warmtepomp of een elektrisch wagenpark. Ze zal minder CO₂ uitstoten en minder luchtvervuiling veroorzaken, maar om een of andere gekke reden vindt de wet vandaag dat ze daardoor rechten verliest als consument op de energiemarkt.

Met dit wetsvoorstel wordt het probleem aangepakt en geven we de kmo's de mogelijkheid om makkelijker naar een energieleverancier over te stappen met scherpere prijzen. De kmo's zullen, zeker in de toekomst, hun voordeel kunnen doen door zich in dat veranderend energielandschap op een goede manier op te stellen. Ze kunnen daar ook concurrentieel mee aan de slag en er voordelen uit halen.

14.01 Bert Wollants (N-VA): Nous nous attaquons aujourd'hui à une inégalité dont sont victimes les PME qui effectuent des choix énergétiques progressistes et s'en trouvent parfois pénalisées.

Pour les ménages, changer de fournisseur constitue un droit acquis. Les PME peuvent également le faire mais il y a anguille sous roche. Les PME sont définies comme des entreprises consommant au maximum 50 000 kWh d'électricité et maximum 100 000 kWh de gaz. Deux PME qui ont environ la même consommation de courant peuvent être, dans le cadre de la législation actuelle, évaluées différemment selon le carburant qu'elles utilisent pour le chauffage de leur bâtiment. Si une entreprise consomme un léger excédent de gaz naturel, elle perdra le droit de changer de fournisseur mais si une autre entreprise se chauffe au charbon ou au mazout, elle pourra faire ce que bon lui semble. Une entreprise qui investit dans une pompe à chaleur ou un parc automobile électrique risque de perdre des droits.

La présente proposition donne la possibilité aux PME de passer plus facilement à un autre fournisseur d'énergie. La solution qu'elle prévoit à cet effet est simple: nous coupons le lien bizarre que le législateur avait créé entre l'utilisation du courant et celui du gaz naturel et nous relevons sensiblement le plafond pour la consom-

De oplossing is eigenlijk relatief eenvoudig. We knippen de zeer bizarre band door die de wetgever heeft gemaakt tussen het gebruik van stroom en aardgas. We trekken het plafond voor het verbruik van elektriciteit sterk op. Dat wil zeggen dat kmo's die willen inzetten op elektrificatie geen rechten meer zullen verliezen.

Voorzitter: André Flahaut, ondervoorzitter.

Président: André Flahaut, vice-président.

Wij zorgen er ook voor dat wie pakweg in een warmtepomp of een elektrisch voertuig wil investeren, zonder problemen die stap kan zetten, zelfs voor bedrijven die de stookolieketel willen laten voor wat het is en voor een zuiniger gasmodel willen inruilen. Ook zij zullen in dat verhaal geen rechten verliezen tegenover de huidige situatie.

Dat is een stap vooruit. Tegelijkertijd hebben wij echter – dit is in de commissie ook aan bod geweest – absoluut begrip voor de aanpassingen die de leveranciers moeten doen om het mogelijk te maken dat die kmo's hun voordeel bij de maatregel doen.

Tegelijk zitten zij ook in een periode waarin corona ervoor zorgt dat de leveranciers het in sommige gevallen moeilijk hebben. Wij hebben in de commissie zo goed mogelijk getracht een evenwicht te zoeken en de leveranciers de nodige ruimte te geven. Daar was ook een ruim draagvlak voor. Wij zijn op dat vlak de juiste richting uitgegaan.

Ik wil de leden en de medewerkers die hebben meegewerkt en input hebben geleverd aan het voorstel, uiteraard ook danken voor hun inbreng en steun.

Wij pakken hier een probleem aan dat al tien jaar geleden in onze wetgeving is beland. Ik heb het probleem de voorbije jaren verschillende keren aangekaart bij een hele reeks ministers die op dat moment bevoegd waren voor Energie. Vandaag doet het Parlement echter gelukkig waar het Parlement goed in is, namelijk zaken oplossen.

Ik hoop dus dat wij de unanieme stemming die wij in de commissie mochten meemaken, ook hier in het halfrond kunnen doortrekken.

14.02 Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen): Dank u, collega Wollants, voor het initiatief dat u genomen hebt inzake de uitbreiding van de kmo-definitie. Het was boeiend parlementair werk, omdat wij vertrokken zijn met iets wat u uitgebreid hebt toegelicht en omdat wij geland zijn met iets waar wij uiteindelijk unanimité over bereikt hebben.

Uiteindelijk is het belangrijkste dat wij voor een grote groep kmo's de bescherming die al jaren in de Elektriciteitswet en de Gaswet staat, zullen uitbreiden. Ik vind het boeiend te zien hoe kleine technische aspecten die al jaren in die beide wetten staan en die al jaren voor verschillende interpretaties zorgen over hoe de bescherming moet worden aangepakt, nu proactief kunnen worden aangepakt.

Ik vermoed dat de stemming uit de commissie inderdaad zal worden herhaald. Wij zullen ons stemgedrag niet aanpassen, dus ik verwacht dat wij opnieuw een unanieme stemming zullen hebben.

mation d'électricité. Les PME qui investissent dans l'électrification ne perdent donc plus de droits.

Les entreprises sont en outre encouragées à abandonner la chaudière au mazout et à passer à une installation au gaz moins énergivore.

Bien entendu, nous faisons également preuve de compréhension à l'égard des adaptations que les fournisseurs doivent réaliser pour permettre aux PME de tirer profit de la mesure. Certains fournisseurs éprouvent par ailleurs des difficultés en raison de la crise du coronavirus. C'est pourquoi la commission s'est efforcée, autant que possible, de trouver un équilibre. Je remercie tous les membres pour leur coopération. Il s'agit d'un problème qui s'est introduit dans notre législation il y a dix ans et que j'ai dénoncé à plusieurs reprises au fil des années. Aujourd'hui, le Parlement fait ce à quoi il est bon: résoudre les problèmes.

14.02 Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen): Je remercie M. Wollants pour cette initiative, laquelle a donné lieu à un travail parlementaire passionnant au sujet duquel nous avons, en outre, pu obtenir l'unanimité. Le plus important est d'avoir pu étendre au très grand groupe des PME la protection qui est prévue depuis longtemps déjà dans la loi relative à l'électricité et dans la loi relative au gaz. C'est un progrès.

Dit zal een vooruitgang betekenen voor de vele kmo's in ons land.

14.03 Reccino Van Lommel (VB): Mijnheer de voorzitter, collega Wollants, ik dank u voor de indiening van dit wetsvoorstel. Onze fractie was en blijft het eens met de objectieven ervan, meer bepaald het objectief om meer ondernemingen te laten genieten van bescherming op de energiemarkt.

Zo zouden er zonder dit wetsvoorstel beperkingen blijven voor kmo's om zonder verbrekingsvergoeding te veranderen van leverancier. Bedrijven mogen bovendien niet worden gestraft voor de energiekeuzes die ze maken, zoals de overschakeling naar warmtepompen of elektrische voertuigen, zoals collega Wollants zonet al aanhaalde.

Een maximaal aantal kmo's moet inderdaad kunnen inspelen op voordelige prijzen bij andere leveranciers zonder hiervoor te worden gestraft. Ik denk wel, en de amendementen in de commissie tonen aan dat collega Wollants dezelfde mening is toegedaan, dat de adviezen van de FEBEG en de CREG hebben aangetoond dat er aanpassingen nodig waren om een aantal ongewenste effecten tegen te gaan. Dat waren trouwens ook onze bezorgdheden, zeker, maar niet uitsluitend, in verband met het impacteren van de leveranciers en de mogelijke gevolgen op de tarieven.

Het is ook een goede zaak dat men rekening houdt met elektrificatie, waardoor de impact van de drempels inderdaad groter wordt. Een uitbreiding van de groep kmo's zal de markt wellicht nog competitiever maken.

Wij steunen dan ook het amendementsgewijs optrekken van de drempel voor elektriciteitsverbruik tot 100.000 kilowattuur, het doorknippen van de band tussen elektrisch verbruik en aardgasverbruik en het behouden van de drempel voor aardgas, alsook de na een goede samenwerking in de commissie uiteindelijk besliste termijn van de overgangperiode.

Het spreekt dus voor zich dat wij dit wetsvoorstel steunen.

14.04 Michel De Maegd (MR): Monsieur le président, chers collègues, notre groupe est toujours partisan de mesures en faveur des PME en droit de l'énergie. Elles représentent le socle de notre économie et apportent une contribution essentielle à la réalisation de notre croissance économique et aussi à la création d'emplois.

Actuellement, une PME est définie en droit de l'énergie comme un client final présentant une consommation annuelle de moins de 50 000 kWh d'électricité et, c'est cumulatif, de moins de 100 000 kWh de gaz pour l'ensemble de ses points de raccordement au réseau de transport.

La proposition a été soutenue à l'unanimité, après un travail constructif en commission avec l'ensemble des collègues, comme l'a souligné ma collègue d'Ecolo-Groen. Elle permet de porter le seuil pour la consommation d'électricité à 100 000 kWh. La consommation d'électricité sera séparée de la consommation de gaz naturel. Enfin, le seuil sera maintenu pour le gaz naturel.

L'avantage de la méthode – et non le moindre – est la souplesse. En

14.03 Reccino Van Lommel (VB): Le Vlaams Belang adhère totalement à l'objectif poursuivi par cette loi visant à faire bénéficier un plus grand nombre de PME d'une protection sur le marché de l'énergie. Sans cette proposition de loi, il subsisterait des entraves pour les PME qui souhaitent changer de fournisseur. Nous devons permettre à un maximum de PME de bénéficier de prix avantageux auprès d'autres fournisseurs. Les avis de la FEBEG et de la CREG ont montré que des ajustements étaient nécessaires pour contrer certains effets indésirables.

Il est également positif qu'il soit tenu compte de l'électrification. Nous sommes favorables au relèvement du seuil de consommation d'électricité à 100 000 kWh, à la rupture du lien entre la consommation d'électricité et de gaz et au maintien du seuil pour le gaz naturel. L'instauration d'une période transitoire est également une bonne chose.

Nous soutenons cette proposition de loi.

14.04 Michel De Maegd (MR): Onze fractie is altijd voorstander van maatregelen ten gunste van kmo's in het kader van de energiewetgeving. Het huidige kader bepaalt dat een kmo een eindafnemer is met een jaarlijks elektriciteitsverbruik van minder dan 50.000 kWh en een jaarlijks gasverbruik van minder dan 100.000 kWh.

Met dit voorstel, dat unaniem gesteund werd in de commissie, wordt de drempel voor het elektriciteitsverbruik opgetrokken tot 100.000 kWh en wordt het bovendien losgekoppeld van het aardgasverbruik. Door die drempels aan te passen, bouwen we meer

effet, garder le principe des quantités consommées comme critère de définition d'une PME et se contenter d'adapter les seuils permet d'envisager d'autres adaptations futures, à la hausse, en fonction de l'évolution du marché ou peut-être même à la baisse.

En doublant le seuil de consommation d'électricité, un plus grand nombre de PME pourront bénéficier des mesures de protection. Toute l'information sur le prix est également disponible pour elles. Elles pourront utiliser les sites de comparaison des prix pour identifier aisément les économies potentielles.

C'est une bonne nouvelle, vu qu'au cours des mois et des années à venir, un nombre de croissant de petites et moyennes entreprises investiront, par exemple, dans des pompes à chaleur et des voitures de société électriques.

Enfin, vu la situation difficile de la crise du coronavirus et qu'il est essentiel de tenir compte de cette situation dans le cadre de la mise en œuvre de nouvelles obligations, il a semblé indiqué d'accorder davantage de temps au secteur pour procéder à l'élargissement du groupe-cible. La mesure sera effective dès septembre 2021.

Chers collègues, pour ces différentes raisons, notre groupe soutiendra ce texte.

14.05 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, dit wetsvoorstel breidt de bescherming van kmo's uit en zal ervoor zorgen dat meer kmo's hun energiecontract zullen kunnen veranderen, zonder een opzegvergoeding te betalen. Daarvan kunnen particulieren in de huidige wetgeving al genieten. Ze zullen ook gemakkelijker voor hernieuwbare energie kunnen kiezen.

Bij kmo's hangt de bescherming af van hun energieverbruik. Alleen kmo's met een energieverbruik binnen bepaalde limieten kunnen kosteloos hun energiefactuur opzeggen. Dit wetsvoorstel breidt deze verbruikslimieten uit en zal ervoor zorgen dat meer kmo's van deze bescherming kunnen genieten. Dat is ook de reden waarom wij dit wetsvoorstel in de commissie hebben gesteund en dat hier ook zullen doen.

Zeker in deze crisistijd moeten zelfstandigen en kmo's beter worden beschermd en ondersteund. Sommigen die ons minder goed kennen zullen hierover misschien een beetje verwonderd zijn, maar zelfstandigen en kmo-leiders zijn mensen die vaak hard werken. Daarom hebben zij steun nodig.

De beste steun die we aan kmo's en zelfstandigen kunnen geven is ervoor te zorgen dat de bevolking voldoende koopkracht heeft. Wij zullen dit voorstel dus met plezier steunen.

Nog een opmerking, voor ons had de datum van invoeging, september 2021, al vroeger mogen vallen. We vinden dat de leveranciers voldoende uitgerust zijn om er al vroeger mee te beginnen, maar dat zal ons er niet van weerhouden om dit wetsvoorstel te steunen.

14.06 Bram Delvaux (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, ook wij zijn uiteraard tevreden met dit wetsvoorstel. Dit wetsvoorstel

flexibiliteit in en kunnen we ook nieuwe aanpassingen in de toekomst overwegen op basis van de marktontwikkelingen.

Er zullen ook meer kmo's in aanmerking komen voor de beschermingsmaatregelen. Dat is goed nieuws voor de talrijke kmo's die binnenkort in warmtepompen of elektrische bedrijfswagens zullen investeren.

Gezien de gezondheids crisis leek het aangewezen om de sector meer tijd te geven om de doelgroep uit te breiden. Daarom zal de maatregel vanaf september 2021 van kracht worden.

De MR-fractie zal dit voorstel steunen.

14.05 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): La présente proposition de loi élargit les limites de consommation dans lesquelles les PME peuvent résilier leur contrat d'énergie sans frais et elles pourront de la sorte plus facilement opter pour les énergies renouvelables. Nous la soutenons. Notre parti aurait souhaité qu'elle puisse entrer en application plus tôt. Il faudra attendre septembre 2021. Rien n'empêche les fournisseurs d'énergie de mettre ce dispositif en place plus tôt.

14.06 Bram Delvaux (Open Vld): En déplaçant la consommation

zorgt ervoor dat de verbruikslimiet van elektriciteit wordt opgetrokken van 50.000 kilowattuur naar 100.000 kilowattuur op jaarbasis en maakt de definitie van een kmo in de elektriciteitswet klaar voor een verdere elektrificatie van het energieverbruik. Daarbij denken wij in de eerste plaats aan het gebruik van warmtepompen, in de plaats van aardgas of stookolie, en elektrische voertuigen. Die technologieën zorgen uiteraard voor meer elektriciteitsverbruik, waardoor het verbruik boven de drempel van 50.000 kilowattuur kan komen te liggen. Door die drempel nu op te trekken, geven wij aan de kmo's alvast de boodschap dat zij zich niet hoeven in te houden om te elektrificeren, want zij zullen de beschermingsmaatregelen, voorzien in de energiewetgeving, kunnen blijven behouden.

In de commissie was er wat discussie over de keuze van de drempel van 100.000 kilowattuur, wat deels natuurlijk een arbitraire keuze is, maar het is uiteraard een goede stap vooruit. De keuze om de drempel op te trekken is voor de leveranciers in ieder geval beter werkbaar dan het originele voorstel waarover in de commissie werd gediscussieerd, waarbij werd voorgesteld om de kmo-definitie te wijzigen op basis van grootte en aantal werknemers, wat voor de leveranciers administratief gezien bijna onwerkbaar zou zijn geworden in de praktijk.

Door de limieten op te trekken en de band tussen aardgas en elektriciteit door te knippen, zullen heel wat meer kmo's onder de definitie vallen en dus recht hebben op de beschermingsmaatregelen in de energiewetgeving, waaronder de kosteloze opzeg van het energiecontract. Dat brengt uiteraard een verhoogd risico met zich mee voor de energieleveranciers, want zij moeten hun aangekochte energie dan elders verkopen. Ik denk dat wij dat risico met zijn allen nauwgezet zullen moeten opvolgen en nagaan of dat geen opwaartse druk op de prijzen creëert. Evengoed is het mogelijk dat een grotere groep kmo's leidt tot meer concurrentie tussen de leveranciers en hopelijk tot betere, competitieve energieprijzen.

Tot slot wil ik nog even stilstaan bij de datum van inwerkingtreding. Het is ons inziens goed dat de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is vooropgesteld op 1 september 2021. Zodoende geven wij aan de leveranciers, die eveneens zwaar getroffen zijn door de coronacrisis, voldoende tijd om in de implementatie te voorzien in hun IT-toepassingen van deze wijziging in de wetgeving. Die wijzigingen zullen overigens samenkomen met de te verwachte wijzigingen in het kader van Atrias.

Samengevat, wij stimuleren met dit wetsvoorstel de elektrificatie van onze kmo's, voorzien in een uitbreiding van het aantal kmo's dat kan genieten van diverse beschermingsmaatregelen en zorgen ervoor dat de leveranciers voldoende tijd krijgen om dat IT-matig te implementeren. Niets dan positief nieuws en onze fractie zal dit wetsvoorstel dan ook steunen.

De **voorzitter**: Mijnheer Delvaux, proficiat met uw maidenspeech. (*Applaus*)

Le **président**: Je félicite M. Delvaux pour sa première intervention. (*Applaudissements*)

14.07 **Kris Verduyckt** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, het werd hier al een aantal keren gezegd: zelfstandigen en kmo's zijn voor een groot deel de motor van onze economie. Elk voorstel dat hen helpt bij een eerlijkere aanpak van hun energiefactuur, of alleszins een flexibelere

d'électricité, la faisant passer de 50 000 kwh à 100 000 kwh sur base annuelle pour les PME, nous aidons les PME qui optent pour la continuation de l'électrification par l'utilisation de pompes à chaleur ou de véhicules électriques. La hauteur du seuil a fait débat mais ce dé plafonnement est déjà un progrès.

Cette mesure implique un risque accru pour les fournisseurs d'énergie et nous devons le tenir à l'œil en vérifiant que le nouveau dispositif n'induit pas une majoration des prix. Mais il pourrait aussi bien induire une plus grande concurrence et des prix plus compétitifs entre les fournisseurs.

Nous sommes d'accord avec le 1er septembre 2021 comme date d'entrée en vigueur. Ainsi, nous accordons aux fournisseurs un délai suffisant pour adapter leurs applications TIC.

Notre groupe adoptera le présent projet de loi.

14.07 **Kris Verduyckt** (sp.a): Nous soutenons toute proposition visant à rendre la facture énergétique plus équitable pour les PME.

en betere aanpak, krijgt ook onze steun.

Vanaf het begin toen de heer Wollants dit wetsvoorstel had ingediend, waren wij mee met dit verhaal. Aanvankelijk is hij wel tegen wat administratieve grenzen aangelopen, bijvoorbeeld bij de precieze bepaling van wat een kmo is. Met de nodige flexibiliteit is er een goede oplossing uit de bus gekomen.

Zoals de collega van Open Vld zegt, kan worden gediscussieerd over die grens die nog altijd even arbitrair is als de vorige grens, maar ons gevoel zegt dat nu toch meer kmo's behoren tot de doelgroep waarvoor deze wetgeving bedoeld zou moeten zijn. Wat dat betreft, is dat een goede zaak.

Bovendien wordt dit gelijkgetrokken met de grens betreffende aardgas. Hiermee zullen we het klimaat niet redden, maar het is wel een belangrijk signaal dat elektrificatie ons ook een stap vooruit doet zetten bij het bestrijden van fossiele energie in onze samenleving.

Tot slot hadden een paar collega's het over de datum en zij vonden het goed dat die naar achteren werd geschoven. Dat is maar hoe men het bekijkt. Aan de ene kant is het misschien goed voor onze energiebedrijven, aan de andere kant zou men kunnen zeggen dat onze kmo's het vandaag ook moeilijk hebben en geholpen zouden zijn bij een vroegere inwerkingtreding van de wet. Wij hebben evenwel een overeenkomst bereikt in de commissie en zullen het voorliggende voorstel dan ook goedkeuren.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(703/6)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(703/6)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "proposition de loi modifiant la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations et la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, en vue de mieux protéger les PME".

Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen en van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, met het oog op een betere bescherming van kmo's".

La proposition de loi compte 5 articles.
Het wetsvoorstel telt 5 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.

Nous avons appuyé cette proposition de loi dès son dépôt par M. Wollants. Même s'il est vrai qu'elle est fondée sur des limites arbitraires, il était judicieux d'élargir le groupe cible des PME pouvant recourir aux dispositions de la proposition de loi. Le signal que nous envoyons ainsi consiste à dire que l'électrification constitue un pas dans le sens de la lutte contre les énergies fossiles. Si le report de l'entrée en vigueur est bénéfique pour les fournisseurs d'énergie, pour les PME, en revanche, il aurait été préférable d'avancer cette date étant donné les difficultés auxquelles elles sont déjà confrontées. Nous avons cependant atteint un compromis en commission et nous voterons donc pour cette proposition.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 Proposition de loi portant des dispositions diverses concernant la cotisation fédérale destinée au financement du Fonds social gaz et électricité (978/1-7)

15 Wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake de federale bijdrage tot financiering van de sociale fondsen gas en elektriciteit (978/1-7)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Tinne Van der Straeten, Albert Vicaire, Kris Verduyckt, Malik Ben Achour, Bert Wollants, Greet Daems, Thierry Warmoes, Michel De Maegd.

Discussion générale **Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

Mme Yngvild Ingels, rapporteur, renvoie au rapport écrit.

Ik geef het woord aan de heer Wollants.

15.01 Bert Wollants (N-VA): Mevrouw Van der Straeten, ik dank u voor dit initiatief. Collega's, ik meen dat dit een goede zaak is. In het verleden hebben we al op een andere manier gewerkt om voor een rechtzetting te zorgen voor het Fonds Gas en Elektriciteit. Op een bepaald moment had men er immers voor gekozen om de middelen voor dat fonds niet langer te indexeren. Men kan dat 1 jaar, 2 jaar of misschien zelfs 3 jaar doen, maar op termijn gaat dat een probleem vormen. Deze middelen worden immers gebruikt om ervoor te zorgen dat ook de zwaksten in de samenleving mee kunnen met de energietransitie.

Wij denken te lang en te vaak alleen aan het curatieve deel, namelijk ervoor zorgen dat de factuur betaald wordt. Dat is natuurlijk belangrijk, maar deze middelen worden ook gebruikt voor het preventieve luik. Als men diezelfde euro ook kan gebruiken om ermee te investeren in een energiezuinige koelkast of iets dergelijks, dan heeft dat elk jaar opnieuw zijn waarde. We stellen vast dat in de afgelopen jaren de kosten verbonden aan bepaalde delen van de energietransitie vaak veel hoger waren voor diegenen die aan de slag moesten met versleten toestellen in een aftands huis. Het is dus belangrijk dat we hier stappen vooruit zetten.

Tegelijkertijd moesten we ook vaststellen dat er in het verleden middelen zijn opgepot die nooit gebruikt zijn. Dat had toen zijn redenen, maar we moeten met die middelen wel beleid maken want daarvoor zijn ze immers aan de consument gevraagd. We moeten ze ten goede kunnen aanwenden, in de juiste richting. In de toekomst zullen we hier opnieuw naar moeten kijken want de fondsen die we nu aanwenden, zijn uiteraard niet onuitputtelijk.

We geven hiermee wel een belangrijk signaal dat het Fonds Gas en Elektriciteit kan blijven doen wat het moet doen en dat de OCMW's ermee kunnen blijven werken. Zo kunnen we iedereen meenemen in dit energieverhaal, hoewel er zeker nog een opdracht overblijft met betrekking tot de mensen die het moeilijker hebben.

15.01 Bert Wollants (N-VA): Par le passé, nous avons également corrigé la situation concernant le Fonds Gaz et Électricité après la décision de supprimer l'indexation. Grâce à ces moyens, les plus fragiles de notre société n'ont pas été exclus de la transition énergétique. Plutôt que de faire en sorte que les factures puissent être payées, nous pouvons également œuvrer à l'investissement des moyens dans cette transition énergétique, ce qui peut se révéler profitable à plus long terme. Par le passé, des moyens qui n'ont jamais été utilisés ont été accumulés. Nous devons faire en sorte que ces moyens soient utilisés à bon escient. Ce faisant, nous donnons également à entendre que le fonds concerné peut continuer à faire ce pourquoi il a été créé et que les CPAS puissent continuer à y recourir.

15.02 Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen): Collega's, het Platform tegen Energiearmoede, dat beheerd wordt door de Koning Boudewijnstichting heeft in februari 2010 12 getuigenissen verzameld van mensen met een betaalachterstand. 28 pagina's verhalen uit Vlaanderen, Brussel en Wallonië.

Eén op vijf gezinnen in ons land heeft moeite om de factuur te betalen. Eén van die mensen is Felix uit Brussel. Hij vertelt in het verslag het volgende, ik citeer: "Voor elektriciteitsfacturen zie ik elke maand of ik ze kan betalen. Als dat niet kan, wacht ik even om te betalen. Maar de maand nadien is het nog altijd hetzelfde. Betalen is nooit mogelijk. Er wordt niets verspild in huis. Wij hebben alleen een tv en een frigo. De verwarming werkt op gas. Wij verbruiken de verwarming niet altijd. En elektriciteit verbruiken wij enkel om eten klaar te maken en om het water van de douche te verwarmen."

Het is nu een jaar geleden dat ik naar dit Parlement ben teruggekeerd. Ik ben teruggekeerd met de vaste ambitie mee te werken aan oplossingen voor mensen als Felix. Meer nog, met de ambitie sociaal en groen met elkaar te verbinden.

Met dit voorstel helpen wij vandaag 120.000 mensen die een beroep doen op het OCMW omdat zij problemen hebben met hun energiefactuur. Deze maatregel is goed voor hun portemonnee, want het OCMW helpt mensen bij het betalen van hun factuur. Het is ook een maatregel die goed is voor de planeet, want het OCMW helpt ook mensen te investeren in een betere koelkast of in een spaar-douchekop.

Dit is maar een eerste stap. Er is veel meer nodig. Zeker door de crisis vergroot de kwetsbaarheid enorm. Vandaar dat wij voorstellen hebben om het sociaal tarief uit te breiden tot een grotere doelgroep, voorstellen die binnenkort in het Parlement besproken zullen worden.

Vandaag is natuurlijk vandaag. Vandaag zetten wij deze eerste stap. Ik wil dan ook iedereen bedanken, over de fractiegrenzen heen, voor de goede samenwerking, eerst in december en nu in de afgelopen maand, om de middelen vrij te maken in het slapend fonds om mensen als Felix te kunnen helpen.

Meer nog dan naar de stemming vandaag, kijk ik uit naar de volgende discussies die wij in de commissie zullen houden en daarna hier in de plenaire om mensen die kwetsbaar zijn voor energiearmoede een structurele oplossing te kunnen geven.

15.03 Albert Vicaire (Ecolo-Groen): Monsieur le président, au-delà de ce qu'a dit Mme Van der Straeten, je souhaite aussi remercier les membres de la commission Climat qui ont soutenu et amendé ce texte. Nous avons travaillé en bonne intelligence et je m'en réjouis.

Même si chacun s'accorde à dire qu'il est primordial de lutter contre la précarité énergétique, une question épineuse demeure. Qui va payer? Mme Van der Straeten a proposé un financement via le Fonds de réduction forfaitaire pour le chauffage au gaz et à l'électricité, méthode qui a été validée par la Cour des comptes et qui n'impacte pas la facture de gaz ou d'électricité du consommateur, il faut le rappeler.

15.02 Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen): Dans notre pays, un ménage sur cinq éprouve des difficultés à honorer ses factures d'énergie. J'ai pour ambition de contribuer à trouver des solutions pour ces personnes et à connecter le social et l'écologie. La présente proposition permet d'aider 120 000 personnes qui s'adressent aux CPAS parce que leur facture énergétique leur pose problème. Les CPAS les aident non seulement à régler leurs factures, mais aussi à investir dans l'achat d'un réfrigérateur peu énergivore ou d'une tête de douche économique.

Cela n'est toutefois pas suffisant. C'est pourquoi nous proposons d'étendre le tarif social à un plus grand groupe cible. Aujourd'hui, nous franchissons un premier cap en libérant des moyens issus du fonds dormant pour pouvoir aider des personnes en difficulté. Espérons que dans le futur, nous pourrions leur proposer une véritable solution structurelle.

15.03 Albert Vicaire (Ecolo-Groen): Het bestrijden van energiearmoede is essentieel. Mevrouw Van der Straeten stelde voor om de financiering te laten verlopen via het fonds voor forfaitaire verminderingen voor verwarming met aardgas en elektriciteit. Die aanpak werd door het Rekenhof bekrachtigd en heeft geen gevolgen voor de consument.

En 2017, plus de 120 000 personnes ont bénéficié du Fonds gaz et électricité pour être soutenues dans leur consommation d'énergie. Avec l'indexation proposée aujourd'hui, ce sont davantage de personnes qui pourront être aidées. Elles pourront avancer vers la transition énergétique, vers plus de confort, vers plus d'estime de soi, créant au passage des emplois dans le secteur du bâtiment – l'isolation, la régulation, l'installation de nouveaux moyens de chauffage, l'électroménager. Tout cela est vecteur d'emplois. Plus que jamais, nous avons besoin de ces emplois non délocalisables. C'est une des facettes du Green Deal qu'Ecolo-Groen souhaite mettre en place pour une société plus solidaire, plus verte et plus forte.

Pour conclure, je tiens à dire que loin de moi l'idée de nous arrêter ici. Nous ne réussissons pas la transition énergétique si nous laissons tous ces ménages sur le bord du chemin. Pour lutter contre la précarité énergétique, de grands enjeux nous attendent encore. Le premier, c'est d'élargir, comme l'a dit Mme Van der Straeten, les conditions permettant l'accès au Fonds gaz et électricité. Le second sera de trouver une source de financement structurel pour les fonds en question. Je gage que chacun sera à nouveau au rendez-vous pour aider nos concitoyens les moins favorisés à se fournir dignement en énergie et pour, en conséquence, créer d'autres emplois.

Je vous remercie, monsieur le président, chers collègues.

Le **président**: Monsieur Vicaire, félicitations pour votre *maiden speech*! (*Applaudissements*) De **voorzitter**: Gefeliciteerd met uw maidenspeech. (*Applaus*)

15.04 Kurt Ravyts (VB): Mijnheer de voorzitter, onze fractie heeft de wet van 20 december 2019 die de artikelen 2 en 3 van het KB van 19 december 2018 niet bekrachtigde, mee goedgekeurd. Dat was een eerste broodnodige stap voor vandaag. De bedoeling was ook om de kosten van de indexeringen niet door te rekenen in de factuur van de eindafnemers door de federale bijdrage te verhogen, maar de kosten te dekken door gebruik te maken van beschikbare, slapende fondsen. De kosten van de indexeringen voor 2019 en 2020 worden gefinancierd door het saldo van het slapend fonds voor forfaitaire verminderingen voor verwarming met gas en elektriciteit.

Het voorliggend wetsvoorstel heeft tot doel de bepalingen van de artikelen 2 en 3 van het KB van 17 december 2019 niet te bekrachtigen en toe te laten dat het saldo van het eerder vermeld slapend fonds zou worden gebruikt voor de financiering van de jaarlijkse indexering van de bedragen die worden gestort aan het sociaal fonds gas en elektriciteit en dus, kort gezegd, aan de OCMW's.

Met andere woorden, vandaag wordt hier een wettelijke basis verzekerd voor de indexering in afwachting van een structurele herziening van de fondsen, want dat aspect kwam ook naar boven tijdens de hoorzittingen over de fondsen. Het wetsvoorstel zorgt er ook voor dat de CREG niet meer moet wachten op een KB om het saldo van het slapend fonds concreet aan te wenden, te bestemmen of te alloceren in het wetstrategieën. De CREG kan nu handelen.

Wij hebben het wetsvoorstel goedgekeurd omdat wij meegaan in het stapsgewijs verder metselen aan een robuust, sociaal energiebeleid. Onze voorwaarde was wel dat dit niet mocht leiden tot een verhoging

In 2017 kregen er meer dan 120.000 mensen steun dankzij het Gas- en Elektriciteitsfonds. Met de voorgestelde indexering zullen nog meer mensen geholpen worden. Zij zullen kunnen deelnemen aan de energietransitie en er zullen nieuwe banen in de bouwsector gecreëerd worden, die niet naar het buitenland verplaatst kunnen worden. Dit is een van de facetten van de Green Deal waar de Ecolo-Groenfractie sterk voor pleit, voor een solidaire en groene samenleving.

Uiteraard is dit geen eindpunt. Om energiearmoede te bestrijden zullen we de voorwaarden voor de toegang tot het Gas- en Elektriciteitsfonds moeten verruimen en een structurele financieringsbron voor die fondsen moeten vinden.

15.04 Kurt Ravyts (VB): Mon groupe s'est associé à l'adoption de la loi du 20 décembre 2019, une étape incontournable pour avancer dans le dossier aujourd'hui en discussion. En attendant une réforme structurelle, grâce à la présente proposition de loi, le Fonds Gaz et Électricité pourra financer le coût de l'indexation annuelle. De plus, la CREG ne devra désormais plus attendre un arrêté royal pour utiliser le solde.

Aussi longtemps que la cotisation fédérale n'augmente pas, mon groupe est disposé à collaborer à l'élaboration d'une politique énergétique aux accents résolument sociaux. Néanmoins, le fonds dormant n'est pas inépuisable. Il est probable qu'il ne sera plus en mesure de financer le coût de l'indexation de l'électricité pour 2023. Pour le gaz, ce sera déjà le cas l'année prochaine.

En attendant, reste à trancher la question de l'opportunité de créer un nouveau fonds offrant une pro-

van de federale bijdrage, die dan weer een impact zou hebben op de factuur van de eindafnemers.

Toch is het duidelijk dat de instrumentalisering van het kwestieuze slapend fonds een eindig verhaal is. Het Rekenhof heeft berekend dat voor elektriciteit de kosten voor de indexeringen voor dit en volgend jaar zullen kunnen worden gefinancierd. Op basis van een extrapolatie zou het fonds ook nog de indexering voor 2022 kunnen financieren, maar voor 2023 zou het niet langer over voldoende middelen beschikken. Met betrekking tot gas zal enkel de indexering voor dit jaar kunnen worden gefinancierd, maar niet meer de volledige indexering voor volgend jaar. Met andere woorden, er zal een externe bron moeten komen om de structurele kostprijs van de indexering op te vangen, als men de federale bijdrage op termijn niet wil verhogen.

Ook het debat over de vraag of er een nieuw fonds moet komen teneinde, ongeacht de brandstof, een volledige sociale bescherming te bieden en de billijkheid tussen alle consumenten te verzekeren, ligt eigenlijk nog altijd open.

Het is juist, mijnheer Warmoes, dat het indexeringsmechanisme zelf ook moet worden herzien. Het volgt immers onvoldoende de evoluties inzake energiearmoede.

Collega's, onze fractie staat open voor alle mogelijke oplossingen die de factuur, vandaag eigenlijk een belastingbrief, niet impacteert.

Vorige week hoorden wij in de commissie hoe de coronacrisis, die ook een sociale crisis is, de energiearmoede op allerlei manieren nog acuter maakt.

De vaste leden van de commissie kunnen getuigen dat wij onbevangen meedenken en steun verlenen aan het parlementair werk rond energiearmoede. Vandaag hebben wij opnieuw initiatieven, mevrouw Van der Straeten heeft ernaar verwezen, met betrekking tot het onderzoek naar het mogelijkerwijze uitbreiden van de doelgroep die van sociale tarieven geniet. Het Platform tegen Energiearmoede vraagt heel duidelijk een uitbreiding van de toegang tot het sociaal tarief voor mensen met een laag inkomen voor wie deze crisis de betaalmoeilijkheden nog heeft verergerd.

Energiecheque of uitbreiding van de doelgroep? De vraag ligt open. Ook voor ons is het belangrijkste criterium dat de maatregel in de coronacontext zo gericht mogelijk is, waarbij er aandacht moet zijn voor alle schakels in de keten, dus ook voor de repercussies voor de leveranciers.

We stellen evenzeer vast dat er op gewestelijk niveau onvoldoende beweging komt in de samenstelling van de eindfactuur. Heel wat openbare dienstverplichtingen verzwaren de factuur. Aanbeveling 2 van het Platform tegen Energiearmoede is heel duidelijk. Er moet een debat komen over de verschillende componenten van de factuur. Welke elementen moeten in de factuur worden opgenomen en welke elementen moeten met andere middelen worden gefinancierd? Dan duikt in dit gremium onvermijdelijk ook een noodzakelijke 6 % btw en geen 21 % btw op voor de meest kwetsbare gezinnen. Op gewestelijk vlak gaat het hier ook over de nettarieven. In de commissie wezen de OCMW's ook op de wenselijkheid van een specifieke COVID-19-

tection sociale intégrale et garantissant l'équité entre tous les consommateurs. La semaine dernière, nous avons appris que la crise du coronavirus avait encore accru la précarité énergétique. Que le problème soit réglé par un chèque-énergie ou par un élargissement du groupe cible, ce qui importe pour mon groupe c'est de proposer une solution la plus ciblée possible, tenant compte des différents maillons de la chaîne.

Il conviendrait également de mener un débat sur les différents postes de la facture, comme la TVA de 6 % pour les familles vulnérables ou les tarifs de réseau, sur une enveloppe spéciale COVID-19 faisant partie de ce fonds comme demandé par les CPAS ou sur l'affectation potentielle d'une partie du solde régulateur auprès du gestionnaire de réseau, à laquelle Mme Van der Straeten se référait.

En tout cas, mon groupe veut qu'il soit mis fin au sous-financement structurel de la politique énergétique sociale des CPAS et soutient dès lors pleinement cette proposition de loi.

enveloppe binnen het Fonds Gas en Elektriciteit, in te zetten volgens dezelfde voorwaarden en bruikbaar zonder tijdslimiet.

Ik heb goed geluisterd toen mevrouw Van der Straeten bijna stoemelings een en ander opperde...

Of tenminste op een laconieke wijze...

Mijnheer Calvo, hou u rustig. Ik bedoel het niet pejoratief. Ik bedoel het net positief. U luistert niet.

Ik heb goed geluisterd toen mevrouw Van der Straeten een en ander opperde – dat is mooier – over de mogelijke aanwending van een deel van het regulatorisch saldo bij de netbeheerders voor deze enveloppe.

Er moet volgens onze fractie inderdaad een einde komen aan de structurele onderfinanciering van het sociale energiebeleid van de OCMW's. Daarom onderschrijven wij dit wetsvoorstel voluit.

15.05 Michel De Maegd (MR): Chers collègues, je voudrais à mon tour remercier Mme Van der Straeten pour son initiative, ainsi que l'ensemble des collègues avec lesquels nous avons mené des travaux constructifs pour aider les citoyens les plus fragiles dans ce dossier.

Les CPAS peuvent octroyer une aide aux ménages en difficulté de paiement de leurs factures d'énergie, via le Fonds gaz et électricité. Cependant, les moyens de ce fonds étaient gelés à leur niveau de 2012. Déjà en décembre, lors du vote de l'arrêté royal relatif aux fonds sociaux gaz et électricité, notre groupe a déposé, avec d'autres groupes, un amendement afin de mettre fin au gel de cette indexation. La proposition que nous traitons aujourd'hui permettra de financer pendant quelques années cette indexation et, ce, en utilisant le solde restant du Fonds de réduction forfaitaire pour le chauffage au gaz naturel et à l'électricité, afin de ne pas répercuter ces montants sur les clients des fournisseurs d'énergie.

Encore une fois, le travail en commission a été positif. Le texte a été adopté à une très large majorité. Cette mesure répond à la demande des fédérations des CPAS insistant sur l'urgence de libérer les moyens financiers indispensables au travail de terrain.

Enfin, la mesure est importante mais elle n'apporte pas de solution structurelle. Elle s'appuie sur la seule utilisation des fonds dormants. Mais lorsque ceux-ci seront épuisés, il faudra bien sûr à nouveau financer l'indexation via la facture des consommateurs finaux. Il convient donc, comme cela a été souligné en commission, de réaliser une évaluation des fonds, de leur utilité, des besoins, notamment pour lutter efficacement, dans un proche avenir, contre la précarité énergétique. Je vous remercie.

15.06 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): Monsieur le président, les CPAS auront bien besoin de l'indexation du Fonds gaz et électricité et nous espérons qu'ils y auront vite accès. Les représentants des

15.05 Michel De Maegd (MR): De OCMW's kunnen gezinnen in moeilijkheden helpen om hun energiefactuur te betalen via het fonds voor gas en elektriciteit. Maar die middelen waren bevroren op het niveau van 2012. De MR had al in december 2019 een amendement ingediend bij de tekst over de sociale fondsen voor gas en elektriciteit om de bedragen opnieuw te indexeren. Het voorliggende voorstel strekt ertoe die indexering te financieren met het saldo van het fonds ter vermindering van de bijdrage voor de gas- en elektriciteitsverwarming, zodat die bedragen niet op de andere consumenten afgewenteld worden.

De maatregel komt tegemoet aan de vragen van de federaties van de OCMW's, die dringend financiële middelen daarvoor eisten. Het is geen structurele maatregel, aangezien er gebruikgemaakt wordt van slapende fondsen. Als die fondsen opgebruikt zijn, zal de indexering betaald moeten worden via de energiefactuur van de consument. We moeten de fondsen dan ook herbekijken om de strijd tegen de energiearmoede op efficiënte wijze te kunnen voeren.

15.06 Thierry Warmoes (PVDA-PTB): De OCMW's zullen wel degelijk nood hebben aan de indexe-

CPAS étaient en effet très clairs lors des auditions que nous avons tenues en janvier et encore la semaine passée: ils doivent disposer de moyens nécessaires. Ils sont à genoux et cette indexation permettra de renflouer un peu leurs caisses. Ils demandent aussi 30 millions d'euros supplémentaires pour le Fonds gaz et électricité qui n'est toujours pas autosuffisant. Ils doivent donc mettre de leur poche. Or les poches du CPAS ne sont pas très remplies.

Cette proposition apporte six avancées. Ce n'est qu'un premier pas. Il en faudra d'autres, comme la révision du mécanisme d'indexation lui-même. Il faudra cependant réfléchir à d'autres moyens que les fonds dormants pour l'indexation du Fonds gaz et électricité. Il faudra trouver des moyens d'ici peu car les fonds servant à financer le dégel de l'indexation ne vont pas durer longtemps. Le PTB se battra pour que cela se fasse en dehors du cadre actuel.

Le financement du Fonds via la cotisation fédérale alourdit la facture d'électricité des ménages, alors que l'électricité en Belgique est déjà une des plus chères d'Europe. Nous avons signé cette proposition de loi et nous sommes heureux de pouvoir collaborer avec les autres partis.

Il faut continuer à aller dans ce sens pour combattre la précarité énergétique qui est en augmentation du fait de cette crise qui creuse encore les inégalités. La précarité énergétique est un problème multidisciplinaire lié notamment au logement. La Fondation Roi Baudouin appelle d'ailleurs à ce que des investissements publics soient faits pour améliorer les logements.

Je rappelle que, lors des auditions, la FEBEG a démontré par des illustrations que la majorité des ménages n'avait même pas les moyens d'isoler son logement. Nous soutenons donc cette revendication relative aux logements et nous espérons que nous pourrions à nouveau collaborer à l'avenir avec les autres partis pour continuer à combattre la précarité énergétique.

Chers collègues, vous l'aurez compris, nous avons souscrit à cette proposition et, bien entendu, nous voterons également pour cette proposition en séance plénière.

15.07 Bram Delvaux (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, collega's, ook onze fractie keurde eind 2019 het wetsvoorstel goed om de federale bijdrage ter financiering van het Sociaal Energiefonds te indexeren voor de middelen van 2019. Belangrijk daarbij te vermelden, is dat de goedkeuring gekoppeld was aan de voorwaarden dat de maatregel niet op de eindfactuur zou komen en dat hij begrotingsneutraal zou zijn. Dat hebben wij ook letterlijk in de tekst, in het bijzonder in artikel 2, derde lid, van het wetsvoorstel van 20 december 2019 laten opnemen. De FOD, de CREG en het Rekenhof gaven destijds geen uitsluitsel in hun advies op onze vraag of het, wat de begrotingsimpact betrof, al dan niet ging om een ESR-uitgave. Om die reden hebben wij tijdens de commissievergadering van 6 mei 2020 de minister nogmaals expliciet gevraagd uitsluitsel daarover te geven. Op 13 mei 2020 kwam dan het antwoord dat het wel degelijk om een uitgave gaat die aan de ESR-verplichting onderhevig is.

Daarom hebben wij ons tijdens de stemming in de commissie

ring van het fonds voor gas en elektriciteit. Toen ze gehoord werden, vroegen hun vertegenwoordigers om hun financiën er opnieuw wat bovenop te helpen. Ze vragen ook 30 miljoen euro voor dat fonds, dat nog steeds niet zelfvoorzienend is.

Daarnaast moeten we het indexeringsmechanisme herzien, want de slapende fondsen zullen niet volstaan. De PVDA zal ervoor ijveren dat dat buiten het huidige kader gebeurt. De financiering van het fonds via de federale bijdrage drukt op de gezinnen.

We moeten blijven strijden tegen de energiearmoede, die in deze crisisperiode toeneemt. Tijdens de hoorzittingen toonde FEBEG aan dat de meeste gezinnen niet over de nodige middelen beschikken om hun woning te isoleren. Ook de Koning Boudewijnstichting pleit voor overheidsinvesteringen.

We hopen dat we deze strijd opnieuw samen met de andere partijen kunnen aangaan.

We zullen voor dit voorstel stemmen.

15.07 Bram Delvaux (Open Vld): Fin 2019, notre groupe a approuvé une proposition de loi analogue à la condition expresse que la mesure ne pèse pas sur la facture finale et que le principe de neutralité budgétaire soit respecté. Pour la présente proposition, les autorités compétentes n'ont pas précisé si, en tant que dépense SEC, la mesure aurait des répercussions sur le budget et de quelle ampleur. En réponse à notre question, le ministre a répondu le 13 mai qu'il s'agissait bien d'une dépense SEC. Nous nous sommes donc abstenus lors du vote en commission, ce qui ne signifie pas pour autant

onthouden. Daarmee willen wij niet gezegd hebben dat de OCMW's het niet moeilijk hebben hun taken inzake energiearmoede altijd even goed te vervullen. Trouwens, de problematiek ligt onze fractie ook na aan het hart. Laten we echter inzetten op een holistische aanpak en op structurele maatregelen met oog voor preventie, zoals de verbetering van de energie-efficiëntie van woningen en toestellen, een lagere energiefactuur en spaarzaam verbruik. Ook over het hergebruik van het sociaal tarief, waarover nu in de commissie discussies lopen, kunnen wij verder praten. Laten wij openstaan voor wat mogelijk is en vooral in het Parlement structurele maatregelen nemen.

Het zijn bijzondere tijden, die bijzondere maatregelen vergen, een mantra dat wij hier vaak horen, soms terecht maar niet altijd. Het lijkt erop dat sommigen van de gelegenheid gebruik willen maken om aan alles en nog wat geld uit te geven. In voorliggend wetsvoorstel stellen de indieners dat de maatregel maar 228.533 euro zou kosten. Nu blijkt dat enkel de meeruitgave te zijn ten opzichte van de indexering in 2019, terwijl de echte meerkosten eigenlijk oplopen tot 6.364.990 euro. Voor beide jaren komt het dus neer op een begrotingsuitgave van 12,5 miljoen euro.

Wij hebben hier al vaak de vraag gekregen wat er zal gebeuren wanneer het Verwarmingsfonds op is. Op die vraag hebben wij op het moment geen antwoord.

Wij hebben ons hiertegen niet willens nillens verzet en wij zullen dat ook vandaag niet doen. Ik wilde alleen nog even een aantal feiten duiden, om de collega's scherp te houden inzake de budgettaire implicaties van de wetsvoorstellen die hier worden goedgekeurd. Daarom zal mijn fractie zich ook vandaag bij de stemming hierover onthouden.

15.08 Kris Verduyckt (sp.a): Mijnheer de voorzitter, collega Van der Straeten gaf daarstraks een specifiek voorbeeld van energiearmoede. Dergelijke voorbeelden, ook het voorbeeld van Dylan van vorige week, stellen de problemen heel scherp. Uiteraard is het belangrijk om te weten over hoeveel personen het daarbij gaat en dat is afhankelijk van de definitie van energiearmoede. De CREG, onze onafhankelijke regulator, concludeert dat 400.000 gezinnen in dit land in het beste geval de factuur voor elektriciteit en gas vrezen of onvoldoende budget hebben om hun huis deftig te verwarmen.

Ik ga graag in op twee redenen waarom wij het wetsvoorstel zullen goedkeuren. Ten eerste, men ziet bij kwetsbare gezinnen heel vaak dat net zij door een gebrek aan informatie of door een gebrek aan middelen slechte keuzes maken. Er werd hier reeds verwezen naar structurele oplossingen. Maar wij geloven bijvoorbeeld niet in de oplossing van de energiecheques, omdat onze energiemarkt ontzettend complex is. Ik heb zelf een voorstel met betrekking tot de slapende contracten ingediend, om wat meer transparantie in die markt te krijgen. Dat is een van de problemen van die markt vandaag.

Sommigen werpen op dat er toch een sociaal tarief bestaat en dat biedt voor veel mensen misschien gedeeltelijk een oplossing, maar dat is zeker niet voldoende, als het gaat over investeringen in energietransitie en die investeringen zijn net nodig –I collega Wollants merkte het terecht op – om onder andere oude verwarmingsketels te

que nous ne tenions pas compte de la tâche difficile qui incombe aux CPAS en matière de précarité énergétique. Nous préconisons toutefois une approche holistique et des mesures préventives structurelles. Nous sommes également ouverts à la discussion sur la "réutilisation" du tarif social.

Il est assez facile de dire qu'une période exceptionnelle requiert des mesures exceptionnelles. Pour certains toutefois, cette période exceptionnelle semble être le moment de dépenser à tout va. Selon les auteurs de la proposition, la mesure ne coûterait que 228 533 euros mais le coût supplémentaire réel s'élève à 12,5 millions d'euros sur deux ans. Nous n'avons pas non plus obtenu de réponse à la question de savoir ce qui se passera si toutes les ressources du Fonds Social Chauffage sont épuisées.

Pour les raisons précitées, mon groupe s'abstiendra lors du vote.

15.08 Kris Verduyckt (sp.a): Les exemples concrets de précarité énergétique interpellent, mais il est tout aussi frappant, selon la CREG, que pas moins de 400 000 ménages sont confrontés à la précarité énergétique. Les ménages vulnérables opèrent de mauvais choix par manque d'informations ou de moyens. Les chèques-énergie ne constituent pas une solution en raison de la complexité particulière de notre marché de l'énergie. Le tarif social offre une solution partielle mais ne suffit pas pour les investissements dans la transition énergétique. Cette proposition ne sauvera pas non plus le climat, mais c'est un pas dans la bonne direction.

Notre pays a rapidement pris des mesures générales pour réagir à la crise du coronavirus. Au cours de la phase suivante, celle de la

vervangen. Daarvoor is het tarief onvoldoende en is het fonds heel belangrijk.

Net zoals het vorige voorstel dat hier besproken werd, zal ook het voorgelegde voorstel het klimaat niet redden, maar het is opnieuw een stapje in de goede richting.

Het volgende aspect waarop ik wil ingaan, heeft te maken met de coronacrisis, een woord dat kennelijk in geen enkele uitzetting in het Parlement ontbreekt. De verschillende parlementen in België hebben heel wat algemene maatregelen genomen en spelen heel kort op de bal. Dat is op zich goed, maar die algemene maatregelen moeten vooral onderdeel zijn van de eerste fase. Als de relance er straks aankomt, moeten we veel specifiekere te werk gaan en heel goed het doel waar we straks willen uitkomen en wie we op welke manier zullen helpen, voor ogen houden. Onderhavig voorstel past perfect in dat kader: inderdaad, niet iedereen zal hetzelfde bedrag krijgen. Bovendien geven wij de OCMW's in het veld de verantwoordelijkheid ter zake, want zij weten perfect wie ze voor zich hebben en hoe ze de mensen goed kunnen helpen, een aanpak waar de sp.a-fractie zich volledig achter kan scharen.

Dat zijn twee redenen te meer waarom wij het voorstel niet alleen mee hebben ondertekend, maar ook zullen goedkeuren.

15.09 Sophie Rohonyi (DéFI): Monsieur le président, chers collègues, la présente proposition de loi entend soutenir les personnes qui sont touchées par la précarité énergétique, et ce via le Fonds social gaz et électricité.

On se souviendra que les moyens de ce fonds fédéral étaient gelés depuis 2012. Ce n'est qu'en décembre 2019 que notre assemblée a décidé à l'unanimité d'indexer ledit fonds en l'augmentant de 6 millions d'euros pour le faire passer de 53 millions d'euros à 59 millions d'euros. Il s'agit ici d'une avancée que mon groupe soutiendra, bien entendu.

Il la soutiendra parce qu'il ressort d'une étude de la CREG qu'aujourd'hui, en Belgique, au moins 400 000 ménages vivent dans la précarité énergétique. Les isolés, les familles monoparentales, mais aussi ceux dont les revenus sont les plus bas, sont les plus vulnérables.

Selon le dernier baromètre de la précarité énergétique réalisé à la demande de la Fondation Roi Baudouin, plus d'un ménage sur cinq vit en situation de précarité énergétique en Belgique. Ce chiffre varie très peu depuis 2009. Cette précarité concerne 27,6 % des ménages en Wallonie, 25,6 % à Bruxelles et 15 % en Flandre.

Les personnes qui disposent de moyens financiers limités risquent de consacrer une part proportionnellement trop élevée de leur budget à l'énergie (précarité énergétique mesurée), de devoir fortement restreindre leur consommation (précarité énergétique cachée) ou de ne pas oser chauffer leur habitation (précarité énergétique ressentie). Dès lors, faire partie d'un ménage ne disposant pas de revenus du travail aggrave, de manière considérable, le risque de se retrouver dans une situation de précarité énergétique. Cela concerne plus de 35 % des ménages sans emploi. Enfin, la précarité énergétique

relance, des mesures plus spécifiques et plus ciblées seront toutefois nécessaires et les CPAS peuvent jouer un rôle en la matière. Pour ces raisons, le groupe sp.a soutiendra cette proposition avec conviction.

15.09 Sophie Rohonyi (DéFI): Met dit wetsvoorstel wordt beoogd om via het sociaal fonds voor gas en elektriciteit de burgers te steunen die met energiearmoede kampen. De middelen van dit federaal fonds zijn sinds 2012 bevroren, maar in december beslisten we eenparig om het te verhogen van 53 naar 59 miljoen euro.

Volgens de jongste editie van de Barometer Energiearmoede verkeert meer dan een gezin op vijf in deze moeilijke situatie. Sinds 2009 is dat cijfer nauwelijks veranderd. Gezinnen zonder inkomen uit werk lopen een nog groter risico. Voorts treft de energiearmoede vooral eenoudergezinnen en alleenstaande vrouwen die ouder zijn dan 65 jaar.

Door de verhoging van deze financiële enveloppe kan de strijd tegen deze vorm van armoede worden gevoerd: wij verheugen ons over deze maatregel en bedanken de hoofdindieners van het voorstel. Mijn fractie zal het voorstel steunen, net zoals ze dat zou doen voor elk ander voorstel dat in dezelfde lijn ligt.

touche les femmes appartenant à des familles monoparentales, mais aussi les femmes isolées de plus de 65 ans.

Selon les estimations de la Cour des comptes, le coût total de l'indexation du Fonds tant pour l'électricité que pour le gaz s'élèverait à plus de 6,3 millions d'euros pour 2020 et à plus de 7 millions d'euros pour 2021.

Cette enveloppe budgétaire supplémentaire importante permettra donc de mieux lutter contre la précarité énergétique des ménages. Nous tenions à saluer cette mesure et à en remercier le principal auteur.

En conséquence, mon groupe soutiendra la présente proposition de loi, mais aussi toute autre initiative parlementaire ultérieure, afin de lutter plus efficacement contre la précarité énergétique, mais aussi d'améliorer le pouvoir d'achat des ménages les plus vulnérables.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(978/7)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(978/7)**

L'intitulé en néerlandais a été modifié par la commission en "wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake de federale bijdrage tot financiering van het sociaal fonds gas en elektriciteit".
Het opschrift in het Nederlands werd door de commissie gewijzigd in "wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake de federale bijdrage tot financiering van het sociaal fonds gas en elektriciteit".

La proposition de loi compte 5 articles.
Het wetsvoorstel telt 5 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 5 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 5 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

16 Proposition de résolution visant à suspendre la consultation publique de l'Ondraf sur la gestion à long terme des déchets radioactifs conditionnés de haute activité et/ou de longue durée de vie durant la période de confinement face au Covid-19 (1164/1-3)

16 Voorstel van resolutie met het oog op het opschorten van de door NIRAS georganiseerde publieksraadpleging over het langetermijnbeheer van geconditioneerd hoogradioactief en/of langlevend afval tijdens de lockdownmaatregelen door het COVID-19- virus (1164/1-3)

Proposition déposée par:
Voorstel ingediend door:

Samuel Cogolati, Tinne Van der Straeten, Georges Gilkinet, Kristof Calvo, Albert Vicaire, Malik Ben Achour, Thierry Warmoes, Greet Daems.

La commission de l'Énergie, de l'Environnement et du Climat propose de rejeter cette proposition de résolution. **(1164/3)**

De commissie voor Energie, Leefmilieu en Klimaat stelt voor dit voorstel van resolutie te verwerpen. **(1164/3)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, l'auteur.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indiener te hebben gehoord.

16.01 Michel De Maegd, rapporteur: Monsieur le président, avec votre accord, je me réfère au rapport écrit.

16.01 Michel De Maegd, rapporteur: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

16.02 Samuel Cogolati (Ecolo-Groen): Chers collègues, cela fait maintenant plusieurs semaines que la polémique s'amplifie. Plusieurs communes, principalement au sud du pays, se sont élevées contre cette consultation publique de l'Organisme national des déchets radioactifs et des matières fissiles enrichies (ONDRAF) à propos de son projet d'enfouissement des déchets les plus hautement radioactifs, qui tombe en plein confinement et en pleine crise du COVID-19. Dans tous les partis, de toutes les couleurs politiques, y compris dans les pays voisins, des voix se sont élevées pour exiger le report de cette consultation.

16.02 Samuel Cogolati (Ecolo-Groen): Sommige gemeenten protesteren tegen de publieksraadpleging van NIRAS over haar project voor de berging van hoogradioactief afval. Net zoals in de buurlanden vraagt men ook hier om die raadpleging uit te stellen. We hebben dat een maand geleden in de commissie voor Energie gedaan. De termijn zou moeten worden verlengd opdat alle betrokkenen net zoals het FANC en de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling hun mening na de lockdown zouden kunnen geven.

C'est exactement ce que nous avons demandé voici un mois en commission de l'Énergie: pouvoir allonger le délai de la consultation publique de l'ONDRAF pour que toutes les personnes intéressées puissent s'exprimer, mais aussi pour que les institutions comme l'Agence fédérale de contrôle nucléaire (AFCN), mais aussi le Conseil fédéral du développement durable puissent rendre un avis après la période de confinement. Nous formulons cette demande avec Tinne Van der Straeten, notre collègue de Groen, mais aussi avec nos collègues Malik Ben Achour et Thierry Warmoes.

De voorliggende tekst werd toen verworpen maar er zijn sindsdien drie nieuwe elementen opgedoken. Ten eerste de zeer sterke oppositie van de Luxemburgse regering, die op tegenstrijdigheden in het project en op de noodzaak van een grensoverschrijdende milieueffectrapportage gewezen heeft. De regering van Rijnland-Palts heeft eveneens officieel om een dergelijke studie gevraagd.

Ce texte a été effectivement rejeté, il y a un mois, mais en quelques semaines au moins trois éléments neufs et déterminants se sont ajoutés au débat. Il s'agit d'abord de l'opposition très ferme du gouvernement luxembourgeois. Le Grand-Duché de Luxembourg a relevé plusieurs incohérences dans le projet d'enfouissement des déchets hautement radioactifs et, surtout, il a relevé qu'il fallait absolument conduire une étude transfrontalière sur les incidences environnementales, y compris dans nos pays voisins – au Grand-Duché de Luxembourg et en Allemagne. Deuxième élément, l'Allemagne s'est élevée avec le gouvernement de Rhénanie-Palatinat et a demandé de manière officielle au gouvernement fédéral belge de pouvoir conduire une étude d'incidences transfrontalière.

In Duitsland werd een petitie in die zin in een tijdsbestek van 24 uur door 30.000 mensen ondertekend. Tot slot roepen vele Waalse gemeentebesturen, over de partijgrenzen heen, ertoe op deze publieksraadpleging op te schorten. Het zou niet meer dan normaal zijn dat ook de betrokken burgers in Vlaanderen (de inwoners van Boom en Ieper) zich hierover zou-

Chers collègues, une pétition a été lancée en Allemagne et – je viens de le vérifier sur change.org – a recueilli en 24 heures pas moins de 30 000 signatures. C'est six fois plus que les réactions à l'enquête publique de l'ONDRAF en cours depuis un mois et demi.

Et puis, chers collègues, j'en viens au troisième aspect dont nous devrions vraiment tenir compte. Je veux parler de tous ces appels

très clairs en provenance des communes belges en faveur du report de la consultation publique de l'ONDRAF. Voici quelques semaines, vous avez entendu notre collègue Josy Arens, bourgmestre cdH d'Attert, mais plusieurs conseils communaux se sont aussi prononcés - tous partis confondus et, le plus souvent, à l'unanimité – via des motions: à Vielsalm, à Dinant, à Namur, à Huy – ma commune – ou encore à Virton. Je sais que les communes de la Communauté germanophone planifient également ce vote de motion dans les jours à venir.

Il est vrai que le Sud s'est beaucoup exprimé au moyen de votes de motion par des conseils communaux, mais je dois vous avouer qu'il me semblerait tout à fait logique que les populations du nord du pays qui vivent à proximité du site de Mol – cf. l'argile de Boom et d'Ypres – puissent aussi s'exprimer.

Vous savez que les conseils communaux se sont emparés de ce débat et de ce projet particulièrement grave, mais ils n'ont pas pu se tenir durant la période de confinement. Or il ne reste que deux semaines avant l'échéance du 13 juin pour formuler un avis informé sur un sujet aussi sérieux que l'enfouissement de déchets hautement radioactifs pour une durée d'un million d'années. En 2018, l'ONDRAF en a estimé le budget à 10,7 milliards d'euros.

Chers collègues, la moindre des choses serait de pouvoir simplement allonger, comme le demande cette proposition de résolution, la durée de l'enquête publique pour que toutes les personnes intéressées puissent s'exprimer en connaissance de cause. C'est tout ce que nous souhaitons. Nous ne demandons pas la lune, mais simplement un vrai débat public, fondé sur des avis d'experts. Il s'agit de donner la parole aux scientifiques et d'objectiver, comme il le faut, ce débat public.

C'est pourquoi, chers collègues, j'espère de tout cœur que les nombreux appels de nos voisins, mais aussi de toutes ces communes qui se sont récemment exprimées, seront entendus dans cette assemblée pour que nous fassions vivre la démocratie participative à l'échelle locale dans toutes nos provinces. Par conséquent, je vous demande de bien vouloir voter contre le rejet de ce texte, au vu de ces trois nouveaux éléments. Je vous remercie de votre attention.

Président: Patrick Dewael, président.

Voorzitter: Patrick Dewael, voorzitter.

Le **président**: Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de résolution aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit voorstel van resolutie zal later plaatsvinden.

17 Proposition de loi portant certaines mesures d'urgence en matière de contrôle des prix dans le cadre de la crise du COVID-19 (1153/1-5)

17 Wetsvoorstel houdende bepaalde noodmaatregelen inzake prijzencontrole in het raam van de COVID-19-crisis (1153/1-5)

Proposition déposée par:

Voorstel ingediend door:

Christophe Lacroix, Melissa Depraetere, Patrick Prévot, Philippe Tison, Eliane Tillieux, Malik Ben Achour,

Khalil Aouasti, Eric Thiébaud, Ludivine Dedonder, Ahmed Laaouej.

La commission de l'Économie, de la Protection des consommateurs et de l'Agenda numérique propose de rejeter cette proposition de loi. **(1153/5)**

De commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda stelt voor dit wetsvoorstel te verwerpen. **(1153/5)**

Conformément à l'article 88 du Règlement, l'assemblée plénière se prononcera sur cette proposition de rejet après avoir entendu le rapporteur et, éventuellement, l'auteur.

Overeenkomstig artikel 88 van het Reglement spreekt de plenaire vergadering zich uit over dit voorstel tot verwerping, na de rapporteur en eventueel de indiener te hebben gehoord.

Le rapporteur est M. Friart. Il se réfère au rapport écrit.

17.01 **Christophe Lacroix** (PS): Monsieur le président, chers collègues, depuis le début de la crise sanitaire, la problématique des prix a été évoquée de nombreuses fois au sein de cette assemblée: le prix du matériel de protection d'abord, les masques, les gels hydroalcooliques, les savons, les gels lavants, les produits de nettoyage nécessaires pour se protéger du virus.

Mon groupe a relevé que certains distributeurs étaient apparus dans nos gares avec des masques en tissus vendus jusqu'à 15 euros pièce. Or nous sommes aujourd'hui entrés en déconfinement et, plus encore qu'hier, il est nécessaire pour des raisons sanitaires que les citoyens et le personnel de soins puissent accéder à du matériel de protection à un prix abordable. C'est notre première demande. La protection de la santé ne doit pas être fonction de votre pouvoir d'achat ni de vos revenus.

Nous avons aussi évoqué de nombreuses fois le prix des produits alimentaires puisque beaucoup de gens appréhendent aujourd'hui le moment de passer à la caisse. Beaucoup ont l'impression de ne plus rien avoir dans leur caddie pour 40 ou 50 euros. On leur explique qu'il n'y a pas d'inflation généralisée, qu'il y a une hausse temporaire des prix en raison de l'arrêt des promotions et que tout rentrera bientôt dans l'ordre. Or de nombreux ménages ne font pas ce constat. Ils éprouvent des difficultés, avec des revenus qui ont diminué de manière très importante.

Un article de Test-Achats montrait hier qu'après une correction suite au retour des promotions, les prix repartent à nouveau à la hausse, avec une tendance défavorable dans certains magasins, où les prix sont 5,6 % plus chers que début mars. Selon les derniers chiffres de Statbel, le prix des légumes a augmenté de 5,9 % en un mois et le prix des fruits frais a augmenté de 11,8 % en un an. Or, avec le confinement, de nombreux enfants issus de familles précarisées ou défavorisées n'ont plus accès aux cantines scolaires. Il faut donc veiller à ce que ces familles puissent avoir accès à une alimentation équilibrée à un coût raisonnable.

Chers collègues, cette proposition de loi demande finalement deux choses très simples et il est incompréhensible que certains partis – je pense à la droite – fassent bloc pour s'y opposer. Premièrement, nous demandons de mettre l'Observatoire des prix en alerte pour surveiller l'évolution du prix des biens dits essentiels.

Deuxièmement, nous demandons de réinstaurer le contrôle des prix

17.01 **Christophe Lacroix** (PS): Al van bij het begin van de gezondheids crisis hebben we de prijzenproblematiek aangekaart, met name wat de prijs van beschermingsmateriaal, mondmaskers, hydroalcoholische gels, schoonmaakproducten en zeep betreft. De bescherming van de gezondheid mag niet afhangen van de koopkracht.

Voedingsproducten zijn duurder geworden. Zelfs al wordt er beweerd dat er geen algemene inflatie is en de stijging wegens het stopzetten van promotionele acties slechts tijdelijk is, ervaren toch heel wat gezinnen moeilijkheden, met name omdat hun inkomen is gedaald. Test Aankoop toonde gisteren aan dat de prijzen, na de correctie als gevolg van de terugkeer van de promoties, opnieuw aan het stijgen zijn, meer bepaald de prijs van fruit en groenten. Momenteel kunnen tal van kinderen uit achtergestelde gezinnen niet meer eten in de schoolrefect. Zij moeten toch gezond en evenwichtig kunnen eten, tegen een redelijke prijs.

Met dit wetsvoorstel wordt beoogd om het Prijzenobservatorium te laten toezien op de evolutie van de prijzen van levensnoodzakelijke goederen en opnieuw een prijscontrole in te voeren, zodat de federale regering voor bepaalde categorieën van producten een maximumprijs kan opleggen.

Verschillende Europese landen

et de permettre au gouvernement fédéral, si cela lui paraît nécessaire, de fixer des prix maxima pour certaines catégories de produits. De telles mesures ont existé.

Je rappelle que des mesures de fixation des prix ont été prises dans de nombreux pays européens. En France, on a assisté à la fixation d'un prix maximum pour les gels hydroalcooliques. En Italie, une ordonnance a été prise, fixant le prix des masques chirurgicaux à 50 centimes d'euro. En Espagne, l'État a fixé un prix maximum de vente des masques chirurgicaux publics à 96 centimes d'euro. Au Portugal, les ministres de l'Économie et de la Santé ont signé un décret imposant un profit maximum de 15 % sur la vente de masques, de gels désinfectants et d'appareils médicaux.

En Belgique, selon le SPF Économie, il existe une carence dans notre législation. Ni la loi du 22 janvier 1945, ni l'arrêté-loi du 14 mai 1946, ni le livre XVIII du Code de droit économique ne constituent des instruments adéquats pour que le ministre de l'Économie puisse intervenir sur les prix. C'est pourquoi nous vous demandons de renvoyer ce texte à la commission de l'Économie. L'Observatoire des prix doit être mis en alerte et surveiller l'évolution des prix des biens essentiels. Si les prix n'ont pas augmenté, nous pourrions l'expliquer à nos concitoyens. Au contraire, si l'on constate une augmentation, un dysfonctionnement grave du marché et une spéculation abusive sur des produits aussi essentiels sur le plan sanitaire que ceux que j'ai mentionnés tout à l'heure, alors le gouvernement interviendra en fixant un prix maximum.

Nous ne pouvons pas laisser les citoyens dans la misère et nous ne pouvons pas nous permettre de laisser la spéculation s'inviter dans la crise sanitaire. Nous voulons un État protecteur, qui protège ses citoyens de toute une série d'abus ou de carences de la part de certains qui veulent s'engraisser sur le dos des plus pauvres. Nous voulons pallier les carences législatives puisque, actuellement, le gouvernement est dans l'incapacité de réagir et de fixer un prix maximum.

Le **président**: Plus personne ne peut prendre la parole.
Geen andere spreker mag het woord nemen.

Le vote sur la proposition de rejet de cette proposition de loi aura lieu ultérieurement.
De stemming over het voorstel tot verwerping van dit wetsvoorstel zal later plaatsvinden.

18 Prise en considération de propositions

18 Inoverwegingneming van voorstellen

Vous avez pris connaissance dans l'ordre du jour qui vous a été distribué de la liste des propositions dont la prise en considération est demandée.

In de laatst rondgedeelde agenda komt een lijst van voorstellen voor waarvan de inoverwegingneming is gevraagd.

S'il n'y a pas d'observations à ce sujet, je considère la prise en considération de ces propositions comme acquise. Je renvoie les propositions aux commissions compétentes conformément au Règlement.

Indien er geen bezwaar is, beschouw ik de inoverwegingneming van deze voorstellen als aangenomen. Overeenkomstig het Reglement worden die voorstellen naar de bevoegde commissies verzonden.

Pas d'observation? (*Non*)

Il en sera ainsi.

hebben dat gedaan. Volgens de FOD Economie ontbreekt het België aan wetgeving die het mogelijk maakt om in de prijzen in te grijpen. Daarom vragen wij dat deze tekst opnieuw wordt verzonden naar de commissie voor Economie. Het Prijzenobservatorium moet de evolutie van de prijzen van essentiële goederen volgen. Als de prijzen niet stijgen, zullen we dat aan de burgers uitleggen en als ze wel stijgen, zal de regering kunnen ingrijpen. We mogen de burgers niet in de steek laten en we mogen niet toestaan dat deze gezondheidscrisis aanleiding geeft tot speculatie. Wij willen een Staat die zijn burgers beschermt en we willen de lacunes in de wetgeving opvullen.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus wordt besloten.

Demandes d'urgence **Urgentieverzoeken**

Le **président**: Chers collègues, j'en viens maintenant aux demandes d'urgence.

Als we naar de lijst van verzoeken kijken, ben ik vooral heel nieuwsgierig welke voorstellen niet de urgentie zullen krijgen.

Monsieur Laaouej, vous demandez l'urgence pour votre proposition de loi visant à octroyer une prime aux travailleurs durant la crise du COVID-19, n° 1262/1.

Mijnheer Laaouej, u vraagt de urgentie voor uw wetsvoorstel tot toekenning van een premie aan wie tijdens de COVID-19-crisis werkt, nr. 1262/1.

18.01 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, il s'agit d'une prime COVID-19, d'un complément de revenu qui serait ciblé pour certains travailleurs, en particulier ceux qui ont été touchés directement et mis à contribution pour faire face à la crise.

18.01 Ahmed Laaouej (PS): Die loontoeslag zou worden toegekend aan bepaalde werknemers, meer bepaald degenen met een essentieel beroep die tijdens de crisis zijn blijven werken.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.

Monsieur Laaouej, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1264/1 visant au remboursement partiel des primes d'assurance auto, au prorata de la durée du confinement imposé en raison du COVID-19.

Mijnheer Laaouej, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1264 tot gedeeltelijke terugbetaling van de autoverzekeringspremies, naar rato van de duur van de verplichte lockdown als gevolg van de COVID-19-pandemie.

18.02 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, il a été observé que pendant la crise du coronavirus les gens utilisaient moins leur voiture. C'est pourquoi nous aimerions avoir un débat avec nos collègues sur une possible réduction de la prime d'assurance au prorata de la période durant laquelle les gens n'ont pas utilisé leur voiture. C'est pourquoi nous demandons l'urgence.

18.02 Ahmed Laaouej (PS): We zouden een debat willen voeren over de verlaging van de verzekeringspremie naar rato van de periode waarin de verzekerden hun auto niet hebben gebruikt tijdens de coronacrisis. We vragen derhalve de urgentie.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.

Monsieur Laaouej, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1270/1 visant à améliorer le parental corona.

Mijnheer Laaouej, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1270/1 tot verbetering van het corona-ouderschapsverlof.

18.03 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, il a été observé que le congé parental tel qu'il existe n'est pas adapté à des situations de crise comme celle que nous avons vécue avec le coronavirus. Là aussi, il s'agit d'avoir un débat avec les collègues sur le congé parental: est-il adapté, ou pas, à la situation de crise que nous vivons? C'est pourquoi nous demandons l'urgence.

18.03 Ahmed Laaouej (PS): Het ouderschapsverlof is niet aangepast aan crisissituaties. Wij zouden daarover een debat willen voeren.

Le **président:** Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Collega Verherstraeten, ik deel u mee dat voor het wetsvoorstel houdende boek 2, titel 3 "Relatievermogensrecht" en boek 4 "Nalatenschappen, schenkingen en testamenten" van het Burgerlijk Wetboek, nr. 1272/1, de Raad van State wordt gesolliciteerd.

L'avis du Conseil d'État est demandé pour la proposition de loi n° 1272/1.

18.04 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ook dit is een juridisch werk dat het huwelijksvermogensrecht en het erfrecht met elkaar compatibel maakt en dat door heel wat academici in het noorden en het zuiden van het land is gemaakt en dat best ook aan een grondig onderzoek door de Raad van State wordt onderworpen.

18.04 Servais Verherstraeten (CD&V): Je ne demande pas l'urgence, mais, comme je l'ai fait la semaine dernière pour le Code d'instruction criminelle, un examen approfondi par le Conseil d'État.

Zoals u hebt gemerkt, vraag ik daarvoor dus niet de urgentie. Dit is louter zoals we vorige week ook hebben gedaan met het Wetboek van strafvordering, namelijk dat we vragen dat de Raad van State dit op zijn juridische merites bekijkt alvorens het in de Kamer wordt besproken.

De **voorzitter:** Moet ik daarover laten stemmen? (*Neen*)

Le **président:** Pas d'objection? (*Assentiment*)

Je crois que c'est normal que l'on demande que je sollicite l'avis du Conseil d'État, avec l'approbation de la Chambre, dans les délais raisonnables. Pas d'urgence.

Monsieur De Smet, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1275/1 diminuant le taux de TVA sur les savons, agents de surface organiques et préparations pour lessives.

De urgentie wordt gevraagd voor het wetsvoorstel nr. 1275/1 van de heer De Smet c.s. tot verlaging van het btw-tarief op zeep, organische tensioactieve producten en wasmiddelen.

18.05 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, je sais que cela peut faire sourire mais de facto, le savon est devenu un produit de première nécessité, me semble-t-il. Encourager sa consommation raisonnable nous paraît nécessaire pour que les gestes barrières continuent à être respectés. La diminution d'une TVA vers un taux de 6 % nous semble requérir l'urgence. Je vous remercie.

18.05 François De Smet (DéFI): Door de crisis is zeep een eerste levensbehoefte geworden. De urgentie is vereist om het btw-tarief op dit product tot 6 % te verlagen.

Le **président:** Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

De urgentie wordt gevraagd voor het voorstel van resolutie nr. 1277/1 L'urgence est demandée pour la

van mevrouw Ponthier en mevrouw Samyn tot het verlenen van steun aan internationale verzoeken om de rol van China in de uitbraak van het COVID-19-virus te onderzoeken.

proposition de résolution n° 1277 de Mmes Ponthier et Samyn visant à appuyer les demandes internationales en vue d'examiner le rôle joué par la Chine dans le déclenchement de la pandémie du COVID-19.

18.06 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de voorzitter, de vraag om aan te sluiten bij de internationale verzoeken om de rol van China inzake de uitbraak van de COVID-19-crisis te onderzoeken, is urgent naar onze mening. Hierin mag niet worden getalmd, omdat een aantal essentiële maatregelen en beleidskeuzes die de Belgische regering vooral naar de EU toe zal moeten nemen, op korte termijn in een ander licht of in een ander kader kunnen worden bekeken en eventueel worden aangepast. Vandaar dat de Vlaams Belangfractie de urgentie vraagt voor dit voorstel.

18.06 Annick Ponthier (VB): Cette question doit être examinée d'urgence car certaines mesures et décisions politiques essentielles que la Belgique devra prendre, surtout vis-à-vis de l'UE, pourraient être placées dans une nouvelle perspective et éventuellement, être modifiées à court terme. C'est pour cette raison que notre groupe demande l'urgence.

De **voorzitter:** Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.
Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.

*De urgentie wordt verworpen.
L'urgence est rejetée.*

Monsieur Laaouej, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1278/1 (Mmes Sophie Thémont et Ludivine Dedonder et M. Patrick Prévot) visant à étendre le droit d'accès au chômage temporaire aux travailleurs sous contrat d'occupation d'étudiant.

Ik kom nu op het wetsvoorstel nr. 1278/1 van de dames Thémont en Dedonder en de heer Prévot teneinde het recht op toegang tot de tijdelijke werkloosheid uit te breiden tot al wie met een studentenarbeidsovereenkomst werkt.

18.07 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, le kern+10 a élargi les possibilités de recours à des étudiants. Il s'agit dès lors de pouvoir aussi leur appliquer les possibilités d'être temporairement en chômage.

18.07 Ahmed Laaouej (PS): Het uitgebreide kernkabinet heeft de mogelijkheid om van de regeling gebruik te maken uitgebreid tot de studenten. Zij moeten in aanmerking kunnen komen voor tijdelijke werkloosheid.

Le **président:** Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande.
Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Monsieur Laaouej, vous demandez l'urgence pour votre proposition de loi visant à promouvoir le pouvoir d'achat et à relancer l'économie à la suite de la crise du COVID-19, n° 1282/1.

Mijnheer Laaouej, u vraagt de urgentie voor uw wetsvoorstel tot versterking van de koopkracht en tot ondersteuning van de relance van de economie na afloop van de COVID-19-crisis, nr. 1282/1.

18.08 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, c'est un texte qui vise à avoir un débat sur la relance dans différentes commissions, mais essentiellement la commission des Finances, en lien avec le

18.08 Ahmed Laaouej (PS): Deze tekst strekt ertoe in verschillende commissies, met name in de

COVID-19.

commissie Financiën, een debat te houden over de relance in verband met COVID-19.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

18.09 **Servais Verherstraeten** (CD&V): Ik gedoog deze meerderheid.

De **voorzitter**: Ik denk dat u geen andere keuze hebt, mijnheer Verherstraeten. Ik zou het omdraaien, ik denk dat men u nog een tijdje gedoogt.

De urgentie wordt eveneens gevraagd voor het voorstel nr. 1284/1 van mevrouw Kathleen Depoorter betreffende de tijdelijke btw-teruggave voor medische hulpmiddelen verstrekt door overheidsinstellingen en erkende instellingen met het oog op het gratis verstrekken ervan ter bestrijding van de COVID-19-pandemie.

L'urgence est demandée pour la proposition de loi n° 1284/1 de Mme Kathleen Depoorter relative à la restitution temporaire de la TVA pour les dispositifs médicaux fournis par des organismes publics et des organismes agréés en vue de leur fourniture gratuite dans le cadre de la lutte contre la pandémie de COVID-19.

De heer De Roover motiveert het urgentieverzoek.

18.10 **Peter De Roover** (N-VA): Mijnheer de voorzitter, de Europese Commissie heeft beslist dat geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en medisch beschermingsmateriaal onder bepaalde omstandigheden vrij van btw kan worden ingevoerd. Er geldt dan een tarief van nul procent btw. Wanneer dezelfde instellingen onder dezelfde voorwaarden die goederen bij Belgische producenten aankopen, dan dienen zij, al naargelang, 6 % of 21 % btw te betalen. Dat betekent dus dat wij met de bizarre situatie van benadeling geconfronteerd worden, wat wij willen opheffen. Aangezien het ook gaat om geneesmiddelen, medische hulpmiddelen en medisch beschermingsmateriaal in het kader van de coronapandemie, vragen wij de urgentie.

18.10 **Peter De Roover** (N-VA): Une décision de la Commission européenne prévoit l'exonération de la TVA, sous certaines conditions, sur les importations de médicaments, de dispositifs médicaux et de matériel de protection médical. Si les mêmes organismes achètent ces marchandises aux mêmes conditions auprès de producteurs belges, ils devront toutefois acquitter une TVA de 6 ou de 21 %. Nous souhaitons remédier à cette anomalie et, dans le cadre de la pandémie de COVID-19, nous demandons l'urgence.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Als ik zie op welke manier er hier meerderheden tot stand komen, vraag ik mij af waarom het zo moeilijk is om een regering te vormen.

Mevrouw Kitir vraagt de urgentie voor het voorstel van resolutie van mevrouw Anja Vanrobaeys tot instelling van een relanceplan voor de artistieke en evenementensector, nr. 1285/1.

Mme Kitir demande l'urgence pour la proposition de résolution n° 1285/1 de Mme Anja Vanrobaeys visant l'élaboration d'un plan

de relance pour les secteurs artistique et événementiel.

18.11 Meryame Kitir (sp.a): Mijnheer de voorzitter, het is genoegzaam bekend dat de artistieke sector en de evenementensector ook heel erg door COVID-19 zijn getroffen. Op het moment is er daarvoor nog altijd geen regeling. Daarom vragen wij de hoogdringendheid voor ons voorstel van resolutie.

18.11 Meryame Kitir (sp.a): Le secteur artistique et événementiel est également lourdement affecté par la pandémie et il n'y a pour l'instant encore aucun régime pour eux. C'est la raison pour laquelle nous demandons l'urgence pour notre résolution.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*De urgentie wordt aangenomen.
L'urgence est adoptée.*

De urgentie wordt gevraagd door de heer Van Quickenborne voor het wetsvoorstel van de dames Tania De Jonge en Kathleen Verhelst houdende uitzonderlijke en dringende maatregelen inzake jaarlijkse vakantie in het kader van de COVID-19-pandemie, nr. 1288/1.

L'urgence est demandée par M. Van Quickenborne pour la proposition de loi n° 1288/1 de Mmes Tania De Jonge en Kathleen Verhelst portant des mesures exceptionnelles et urgentes en matière de vacances annuelles dans le cadre de la pandémie COVID-19.

18.12 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, wij vragen de urgentie. Het voorstel voert uitzonderlijke en dringende maatregelen in voor de jaarlijkse vakantie in het kader van de COVID-pandemie.

18.12 Vincent Van Quickenborne (Open Vld): Nous demandons l'extrême urgence pour cette proposition qui veut créer la flexibilité nécessaire pour que les employeurs puissent décider avec leurs travailleurs d'organiser les périodes de vacances d'été 2020 avec souplesse et ce, dans le cadre de la pandémie de la COVID-19.

Zonder afbreuk te doen aan de wettelijke en bij cao, arbeidsreglement of individuele arbeidsovereenkomst geregelde vakantiedagen, creëert het voorstel flexibiliteit, zodat werkgevers in overleg met hun werknemers uitzonderlijk kunnen beslissen soepel om te springen met de vakantieperiodes voor de zomer van 2020.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over het verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Mijnheer Buysrogge, u vraagt de urgentie voor het voorstel van resolutie nr. 1289/1 betreffende de verdere deelname aan Operation Inherent Resolve (OIR). Ik neem aan dat de heer De Roover de urgentie zal verdedigen.

Monsieur Buysrogge demande l'urgence pour la proposition de résolution n° 1289/1 relative à la poursuite de la participation à l'Operation Inherent Resolve (OIR).

18.13 Peter De Roover (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik zal het urgentieverzoek met vuur verdedigen, maar ik merk toch even op dat dit voorstel van resolutie enigszins in de lijn ligt van het voorstel nr. 1298/1 van collega Jadin, die ook de urgentie vraagt.

18.13 Peter De Roover (N-VA): Cette proposition de résolution présente des similitudes avec la proposition de la collègue Mme Jadin qui demande également l'ur-

Ten eerste, enige duidelijkheid voor onze partners is natuurlijk van belang.

Ten tweede, het gaat ook over kosten want er zullen bepaalde bestellingen geplaatst en contracten afgesloten moeten worden. Ook vanuit dat oogpunt kunnen wij best snel een beslissing nemen.

Tot slot is het ook voor de betrokken personeelsleden van Defensie zinvol om snel te weten waar zij aan toe zijn. Vandaar ons urgentieverzoek.

gence. Nos partenaires ont en effet le droit d'y voir un peu plus clair; de plus, eu égard aux commandes qui devront être passées et aux contrats qui devront être signés, il s'agit aussi d'une question de coûts et enfin, les membres du personnel de la Défense concernés ont également le droit de savoir rapidement ce qui les attend.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Monsieur Laaouej, vous demandez l'urgence pour la proposition de loi n° 1290/1 modifiant la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale et visant à relever le taux de remboursement du revenu d'intégration sociale afin de permettre aux CPAS de répondre favorablement à l'urgence du terrain, en particulier dans le cadre de la crise liée au COVID-19.

De urgentie wordt gevraagd voor het wetsvoorstel nr. 1290 van de dames Thémont en Dedonder en de heer Goblet tot wijziging van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, teneinde het terugbetalingspercentage van het leefloon te verhogen om de OCMW's in staat te stellen tegemoet te komen aan de dringende noodzaak in het veld, inzonderheid in de context van de COVID-19-crisis.

18.14 Ahmed Laaouej (PS): Monsieur le président, je pense que tout est dans l'intitulé de la proposition de loi. Il s'agit d'une revalorisation de certains revenus et minima sociaux, pour aider les publics plus vulnérables à faire face à la crise.

18.14 Ahmed Laaouej (PS): Dit voorstel strekt ertoe bepaalde sociale minima te verhogen om de meest kwetsbaren te wapenen tegen de crisis.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est rejetée.
De urgentie wordt verworpen.*

J'en viens à la proposition de résolution n° 1291/1 de M. Benoît Piedboeuf visant à mettre en place un plan d'aide cohérent en faveur du secteur horeca dans le contexte de la crise du coronavirus.

De urgentie wordt gevraagd voor het voorstel van resolutie nr. 1291 van de heer Piedboeuf over het instellen van een samenhangend plan ter ondersteuning van de horecasector in de context van de door het coronavirus veroorzaakte crisis.

18.15 Benoît Piedboeuf (MR): Monsieur le président, normalement et si tout le monde est d'accord, ma proposition de résolution doit être jointe aux propositions qui ont obtenu l'urgence, la semaine dernière.

18.15 Benoît Piedboeuf (MR): Dit voorstel zou moeten worden toegevoegd aan de voorstellen waarvoor vorige week de urgentie werd toegekend. Mocht de kern +

Si chose extraordinaire, le kern +10 ne devait pas atterrir à un plan,

ce week-end, on travaillerait alors ensemble!

Le **président**: Chers collègues, si personne ne s'y oppose, la proposition de résolution n° 1291/1 sera jointe aux propositions qui ont déjà obtenu l'urgence, la semaine passée. (*Assentiment*)

Mijnheer Ravyts, u vraagt de urgentie voor het wetsvoorstel nr. 1294/1 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven tot verlaging van het btw-tarief op restaurant- en cateringdiensten.

18.16 Kurt Ravyts (VB): Mijnheer de voorzitter, we hoorden daarnet dat de horecacoalitie bezig is, die een tijdelijke maatregel vraagt. Wij vragen de urgentie voor een voorstel dat verder wil gaan en structureel van aard is.

18.17 Barbara Pas (VB): Net zoals bij het vorige voorstel is het even goed als dit voorstel kan worden toegevoegd aan de besprekingen van volgende week.

De **voorzitter**: Daarom vraag ik of iemand een aparte stemming vraagt. Er is samenhang met de andere voorstellen in dezelfde context.

Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

L'urgence est rejetée.

De urgentie wordt verworpen.

De urgentie wordt eveneens gevraagd voor het wetsvoorstel nr. 1295/1 van mevrouw Bercy Slegers en de heer Servais Verherstraeten houdende diverse bepalingen inzake justitie in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 en diverse andere bepalingen inzake justitie.

18.18 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het betreft een diversiteit aan bepalingen om alles in het werk te stellen om het functioneren van Justitie mogelijk te maken in de COVID-19-periode. Het heeft voornamelijk te maken met de operationele

10 het toch niet eens worden over een plan, dan kunnen we samenwerken.

De **voorzitter**: We voegen dit voorstel dus toe aan het voorstel van vorige week.

L'urgence est demandée pour la proposition de loi n° 1294/1 de M. Ravyts modifiant l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux et visant à réduire la TVA sur les services de restaurant et de restauration.

18.16 Kurt Ravyts (VB): Nous venons d'entendre que la coalition de l'horeca demande une mesure temporaire. Nous demandons l'urgence pour une proposition structurelle qui entend aller plus loin.

18.17 Barbara Pas (VB): Cette proposition peut aussi être jointe aux discussions de la semaine prochaine.

Le **président**: C'est la raison pour laquelle je demande si quelqu'un demande un vote séparé, car il y a un lien avec les autres propositions qui se situent dans un même contexte.

L'urgence est demandée pour la proposition de loi n° 1295/1 de Mme Bercy Slegers et consorts portant des dispositions diverses en matière de justice dans le cadre de la lutte contre la propagation du coronavirus COVID-19 et autres dispositions diverses en matière de justice.

18.18 Servais Verherstraeten (CD&V): Il s'agit ici d'une conjonction de dispositions visant à permettre à la Justice de fonctionner

werksfeer van Justitie om fysieke contacten te vermijden door bijvoorbeeld het uitwisselen van documenten en het gebruik van gebouwen. Het gaat dus onder meer over digitalisering, videoconferenties en dies meer.

Aangezien het een voorstel is dat ook is voorbereid op het kabinet van Justitie, vraag ik dat u het volgens de rechtspraak naar de Raad van State stuurt.

pendant la période de COVID-19, et principalement de techniques opérationnelles permettant d'éviter les contacts physiques. Dans la mesure où cette proposition a également été préparée au cabinet de la Justice, je demande que le président l'envoie au Conseil d'État, conformément à la jurisprudence, afin d'obtenir un avis dans les cinq jours.

De **voorzitter**: Voor een advies binnen vijf dagen?

18.19 Servais Verherstraeten (CD&V): Ja.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Dan verzend ik het voorstel naar de Raad van State voor een advies binnen de vijf dagen.

De urgentie wordt eveneens gevraagd voor het voorstel nr. 1296/1 tot tijdelijke inperking van het loonbeslag, de loonoverdracht en het uitvoerend beslag tegen particulieren.

L'urgence est également demandée pour la proposition n° 1296/1 de Mme Depraetere limitant temporairement la saisie sur salaire, la cession de rémunération et la saisie-arrêt exécution à l'égard des particuliers.

18.20 Meryame Kitir (sp.a): Mijnheer de voorzitter, de huidige regeling loopt af op 17 juni. De gevolgen van de coronamaatregelen zullen nog veel langer duren. Wij vragen de urgentie met het oog op de verlenging van de huidige maatregelen.

18.20 Meryame Kitir (sp.a): Le régime actuel prend fin le 17 juin, alors que les conséquences des mesures prises dans le cadre de la crise du coronavirus dureront bien plus longtemps. Nous demandons l'urgence pour la prolongation des mesures existantes.

Le **président**: Je propose aux présidents de groupe de se prononcer sur cette demande. Ik stel voor dat de fractievoorzitters zich over dit verzoek uitspreken.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Er is ook de vraag naar urgentie voor het voorstel van resolutie van mevrouw Kattrin Jadin betreffende de operationele inzet in het kader van de Operatie Inherent Resolve (OIR), nr. 1298/1.

L'urgence pour la proposition de résolution n° 1298/1 de Mme Jadin concernant l'engagement opérationnel dans le cadre de l'Opération Inherent Resolve est également adoptée, aangezien het is gekoppeld aan een voorstel waarvoor de urgentie reeds is aangenomen.

Cette proposition est jointe à l'autre proposition, qui a obtenu l'urgence. Er is samenhang, dus dat volgt dezelfde regeling.

*L'urgence est adoptée.
De urgentie wordt aangenomen.*

Collega's, ik geef u mee dat op basis van wat wij in de Conferentie

Comme convenu lors de la Confé-

van voorzitters hebben afgesproken straks nog of morgen het nodige wordt gedaan om al deze voorstellen in te schrijven op de agenda van de commissies. Dat gebeurt automatisch. De plenaire vergadering heeft dat vastgelegd en we zullen volgende week dus niet *au fur et à mesure* moeten vaststellen wat er allemaal bijkomt. Morgen vertrekken al deze voorstellen waarvoor de urgentie werd aangenomen naar de commissies.

Meteen beantwoordt dat ook de vraag die enkele weken geleden werd gesteld in verband met het tijdig beantwoorden van de vragen. Dat wordt een beetje minder dringend naarmate de agenda van de commissies wordt volgestouwd met wetgevend werk.

18.21 Servais Verherstraeten (CD&V): Mijnheer de voorzitter, al een ruime periode geleden hebt u gemeld dat u telkens het advies van het Rekenhof zou vragen over de kostprijs van hangende voorstellen die ter bespreking liggen in de Kamer.

Kunt u dat voor de aangehaalde voorstellen ook doen? Ik zou dat positief adviseren.

De **voorzitter**: Mijnheer Verherstraeten, ik heb dat uit eigen beweging willen doen. Men wou mij niet zoveel macht geven. Ik begrijp dat er een vermoeden van wantrouwen tegenover mijn persoon bestaat.

U kunt echter een bepaalde meerderheid daarvoor vormen. Een commissie kan dat advies natuurlijk ook altijd vragen.

Vroeg of laat zullen wij eens de optelsom moeten maken van wat wij allemaal voorgelegd krijgen. Wij hebben die voorstellen nog niet goedgekeurd, maar ik merk dat een zekere constante rechtspraak zich ontwikkelt.

Het staat elke commissie vrij het advies van het Rekenhof te vragen om te weten wat de juiste budgettaire repercussies zijn van alles wat het Parlement in zijn wijsheid eventueel goedkeurt.

Votes nominatifs

Naamstemmingen

19 Motions déposées en conclusion de l'interpellation de Mme Annick Ponthier sur "les relations futures avec la Chine vu sa responsabilité dans la crise du COVID-19" (n° 12)

19 Moties ingediend tot besluit van de interpellatie van mevrouw Annick Ponthier over "de toekomstige verhoudingen met China ten gevolge van zijn aandeel in de COVID-19-crisis" (nr. 12)

Cette interpellation a été développée en réunion publique de la commission des Relations extérieures du 19 mai 2020.

Deze interpellatie werd gehouden in de openbare vergadering van de commissie voor Buitenlandse Betrekkingen van 19 mei 2020.

Deux motions ont été déposées (MOT n°12/1):

- une motion de recommandation a été déposée par Mme Annick Ponthier;
- une motion pure et simple a été déposée par MM. Michel De Maegd et André Flahaut.

Twee moties werden ingediend (MOT nr. 12/1):

- een motie van aanbeveling werd ingediend door mevrouw Annick Ponthier;
- een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Michel De Maegd en André Flahaut.

rence des présidents, ces propositions seront d'office inscrites à l'ordre du jour des commissions.

Toutes les propositions qui ont obtenu l'urgence sont placées à l'ordre du jour des commissions.

18.21 Servais Verherstraeten (CD&V): Le président peut-il demander à la Cour des comptes de calculer le coût de toutes les propositions?

Le **président**: J'ai voulu le faire, mais on n'a pas souhaité m'en conférer le pouvoir. Une majorité peut être constituée à cet effet et chaque commission peut également en faire la demande à la Cour des comptes.

La motion pure et simple ayant la priorité de droit, je mets cette motion aux voix.
Daar de eenvoudige motie van rechtswege voorrang heeft, breng ik deze motie in stemming.

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?
Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

19.01 Annick Ponthier (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, de gevolgen van de verspreiding van het coronavirus zijn wereldwijd pijnlijk voelbaar op het vlak van volksgezondheid. Maar ook op economisch en geopolitiek vlak zijn we in een niet eerder geziene crisis terechtgekomen.

Intussen wordt het aandeel en de verantwoordelijkheid van het communistisch regime van de Volksrepubliek China meer en meer in vraag gesteld. Tal van onregelmatigheden die maar mondjesmaat aan het licht komen – wetenschappers die verdwenen, stalen die vernietigd werden, dokters die het zwijgen worden opgelegd, rapporten die China ervan beschuldigen moedwillig bewijsmateriaal over de uitbraak van het virus te hebben vernietigd of verborgen, enzovoort –, leiden allemaal tot de conclusie dat een grondig internationaal onderzoek op zijn plaats is.

Wij hoeven daarvoor niet te wachten tot de epidemie voorbij is zoals China en de Wereldgezondheidsorganisatie nu opereren. Met een regime dat schijnbaar enkel bezig is met zijn eigen reputatie en met het uitwerken van een propagandamachine en een onverschilligheid aan de dag legt voor de gevolgen van het virus, met honderdduizenden zieken en tal van overlijdens als droevig resultaat, moet er snel een duidelijke visie worden ontwikkeld en moet er bij de Europese Unie worden gepleit om strategische sectoren en de productie van belangrijke strategische voorraden binnen de Europese Unie te houden.

Vandaar de motie van aanbeveling die de Vlaams Belangfractie vorige week in de commissie indiende. Wij vragen om niet over te gaan tot de orde van de dag zoals de eenvoudige motie vraagt, maar wel om zich aan te sluiten bij de vraag om een internationaal onafhankelijk onderzoek te voeren naar de grondoorzaak van het uitbreken van het virus en naar de nalatigheid ter zake van het communistisch regime in China.

Le **président**: Début du vote / Begin van de stemming.
Fin du vote / Einde van de stemming.
Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

(Stemming/vote 1)		
Ja	91	Oui
Nee	51	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	142	Total

La motion pure et simple est adoptée. Par conséquent, la motion de recommandation est caduque.
De eenvoudige motie is aangenomen. Bijgevolg vervalt de motie van aanbeveling.

(Mevrouw Annick Ponthier heeft tegengestemd.)

(Mme Laurence Hennuy a voté comme son groupe.)

20 Aangehouden amendement en artikel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake de detachering van werknemers (1173/1-5)**20 Amendement et article réservés du projet de loi portant diverses dispositions concernant le détachement de travailleurs (1173/1-5)**Stemming over amendement nr. 2 van Hans Verreyt cs op artikel 6. **(1173/5)**Vote sur l'amendement n° 2 de Hans Verreyt cs à l'article 6. **(1173/5)**

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 2)</i>		
Ja	19	Oui
Nee	102	Non
Onthoudingen	23	Abstentions
Totaal	144	Total

Bijgevolg is het amendement verworpen en is artikel 6 aangenomen.

En conséquence, l'amendement est rejeté et l'article 6 est adopté.

21 Geheel van het wetsontwerp houdende diverse bepalingen inzake de detachering van werknemers (1173/1)**21 Ensemble du projet de loi portant diverses dispositions concernant le détachement de travailleurs (1173/1)**Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 3)</i>		
Ja	126	Oui
Nee	20	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	146	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1173/6)**En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1173/6)***(M. Mathieu Bihet a voté comme son groupe.)**(Mme Laurence Hennuy a voté comme son groupe.)**(Mme Mélissa Hanus a voté comme son groupe.)***22 Wetsontwerp betreffende werk in de visserijsector (1176/3)****22 Projet de loi relatif au travail dans la pêche (1176/3)**Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 4)</i>		
Ja	147	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	147	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsontwerp aan. Het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1176/4)**

En conséquence, la Chambre adopte le projet de loi. Il sera soumis à la sanction royale. **(1176/4)**

(M. Maxime Prévot a voté comme son groupe.)

(Mme Laurence Hennuy a voté comme son groupe.)

23 Wetsvoorstel tot invoering van een recht op uitkeringen bij tijdelijke werkloosheid van gepensioneerden van 65 jaar omwille van het COVID-19-virus (1228/5)

23 Proposition de loi visant à introduire un droit à des allocations de chômage temporaires pour les pensionnés de 65 ans et plus en raison du virus COVID-19 (1228/5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

23.01 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mijnheer de voorzitter, de Partij van de Arbeid zal het wetsvoorstel mee goedkeuren. Er is een situatie ontstaan waarin categorieën van werknemers ongelijk worden behandeld. Gepensioneerden die een bijverdienste hebben als zelfstandige, kunnen een beroep doen op een overbruggingsrecht. Gepensioneerden die vroeger dan 65 met pensioen zijn gegaan en nog inkomsten halen uit een bijverdienste als werknemer, kunnen ook genieten van het recht op tijdelijke werkloosheid. Dan moet dat natuurlijk ook kunnen voor gepensioneerden boven de 65 jaar. Met onderhavig wetsvoorstel wordt de discriminatie op dat vlak opgeheven.

Dat is een goede zaak, maar wij willen het probleem bij de wortel aanpakken en vermijden dat gepensioneerden zich gedwongen voelen om nog iets te moeten bijverdienen, als ze hun hele leven hebben gewerkt. Dat kan natuurlijk alleen maar door de wettelijke pensioenen te verhogen, zijnde het minimumpensioen. We hebben daar een wetsvoorstel voor ingediend, op basis van een burgerinitiatief waarvoor meer dan honderdduizend mensen hebben gekozen. Wij hopen dat wij over afzienbare tijd de gesprekken daarover in het Parlement kunnen aanvatten. We hopen uiteraard ook dat er gevolg zal worden gegeven aan die zeer populaire eis. Dat zou echt wel een structurele verbetering zijn voor heel wat gepensioneerden, die momenteel aan het worstelen zijn. Dat was trouwens voor de coronacrisis al zo.

Hoe dan ook zullen wij het voorstel wel goedkeuren, omdat heel wat gepensioneerden nu ook al in precarie omstandigheden leven. Zolang het minimumpensioen niet wordt opgetrokken, kunnen ze alleen maar terugvallen op hun bijverdienste. Als ze een beroep kunnen doen op economische werkloosheid, is dat een goede zaak.

Le **président**: Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

23.01 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Le PTB appuiera cette proposition de loi. Les pensionnés qui jouissent d'un revenu complémentaire peuvent solliciter le droit passerelle. Les pensionnés de moins de 65 ans qui ont un revenu complémentaire comme travailleurs peuvent demander un chômage temporaire. Cette proposition de loi veille à le permettre aussi pour les pensionnés de plus de 65 ans.

Nous voulons éviter que les pensionnés ne se sentent forcés de gagner un revenu complémentaire en augmentant la pension légale. Espérons que notre proposition pourra être rapidement discutée. Mais tant que la pension minimale n'est pas relevée, ces pensionnés devront se rabattre sur leurs revenus complémentaires. La possibilité de demander le chômage économique représente dès lors bien sûr une bonne chose.

<i>(Stemming/vote 5)</i>		
Ja	123	Oui
Nee	25	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	148	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(1228/6)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(1228/6)**

(Mme Laurence Hennuy a voté comme son groupe.)

24 Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen en van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, met het oog op een betere bescherming van kmo's (nieuw opschrift) (703/6)

24 Proposition de loi modifiant la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations et la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité, en vue de mieux protéger les PME (nouvel intitulé) (703/6)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 6)</i>		
Ja	145	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	0	Abstentions
Totaal	145	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. **(703/7)**

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. **(703/7)**

(M. Nabil Boukili a voté comme son groupe.)

25 Wetsvoorstel houdende diverse bepalingen inzake de federale bijdrage tot financiering van het sociaal fonds gas en elektriciteit (nieuw opschrift) (978/7)

25 Proposition de loi portant des dispositions diverses concernant la cotisation fédérale destinée au financement du Fonds social gaz et électricité (978/7)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote? *(Non)*

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring? *(Nee)*

Begin van de stemming / Début du vote.

Einde van de stemming / Fin du vote.

Uitslag van de stemming / Résultat du vote.

<i>(Stemming/vote 7)</i>		
Ja	135	Oui
Nee	0	Non
Onthoudingen	12	Abstentions
Totaal	147	Total

Bijgevolg neemt de Kamer het wetsvoorstel aan. Het zal als wetsontwerp aan de Koning ter bekrachtiging worden voorgelegd. (978/8)

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de loi. Elle sera soumise en tant que projet de loi à la sanction royale. (978/8)

Reden van onthouding? (Nee)

Raison d'abstention? (Non)

(M. Maxime Prévot a voté comme son groupe.)

(M. Raoul Hedebouw a voté comme son groupe.)

26 Proposition de rejet faite par la commission de l'Énergie, de l'Environnement et du Climat de la proposition de résolution visant à suspendre la consultation publique de l'Ondraf sur la gestion à long terme des déchets radioactifs conditionnés de haute activité et/ou de longue durée de vie durant la période de confinement face au Covid-19 (1164/1-3)

26 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Energie, Leefmilieu en Klimaat van het voorstel van resolutie met het oog op het opschorten van de door NIRAS georganiseerde publieksraadpleging over het langetermijnbeheer van geconditioneerd hoogradioactief en/of langlevend afval tijdens de lockdownmaatregelen door het Covid-19 virus (1164/1-3)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

26.01 **Thierry Warmoes** (PVDA-PTB): Nous regrettons que cette consultation n'ait pas encore pu être suspendue ou prolongée. Nous comprenons parfaitement la peur des communes qui vont peut-être devoir accueillir des déchets hautement radioactifs. À titre d'exemple, le conseil communal de Namur a voté mardi, à l'unanimité, sur proposition du Collège et avec entre autres les échevins MR, une motion visant à prolonger cette consultation et refuser les déchets nucléaires sur son territoire.

Plusieurs experts sont unanimes: même en temps normal, deux mois de consultation, c'est beaucoup trop court. Une année ne serait pas de trop pour mener une analyse digne de ce nom du principe de stockage proposé par l'ONDRAF. Avec le confinement et l'occupation médiatique prise par le coronavirus, il y a de quoi se demander si les conditions sont réellement réunies pour demander au citoyen de réfléchir à la gestion des déchets hautement radioactifs.

Le fait que l'ONDRAF veuille poursuivre le *business as usual* alors que nous sommes en crise sanitaire et que les gens sont accaparés par les conséquences de cette crise, démontre une volonté de confiner la participation publique, de contenir des critiques qui pourraient être dérangeantes alors qu'il s'agit d'un problème qui va s'étirer sur des milliers d'années. Pour toutes ces raisons, le PTB votera contre le rejet de cette proposition.

26.02 **Kris Verduyckt** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, ik wil een stemverklaring uitbrengen omdat wij een andere stemhouding zullen aannemen dan in de commissievergadering. Het gaat om een bijzonder belangrijke discussie. Discussies mogen evenwel niet met elkaar verward worden. Wij vinden dat de nu voorliggende discussie niet op de lange baan mag worden geschoven. De discussie in ons land moet eindelijk plaatsvinden. Het kernafval ligt er, al veel te lang.

26.01 **Thierry Warmoes** (PVDA-PTB): We betreuren dat de raadplegingsperiode niet verlengd werd. We begrijpen dat de gemeenten bang zijn. Dinsdag heeft het Naamse schepencollege, waarin MR-schepenen zetelen, op eigen initiatief een motie aangenomen om de raadplegingsperiode te verlengen en de berging van afval op het grondgebied van de stad te weigeren.

Volgens experts is een periode van twee maanden te kort om het bergingsprincipe te bestuderen. De voorwaarden voor een publieksraadpleging zijn niet vervuld. In volle gezondheids crisis wil NIRAS blijkbaar de inspraak beperken en de kritiek indammen over een aangelegenheid waarvan de gevolgen zich nog duizenden jaren zullen doen voelen. We zullen tegen de verwerping van het voorstel stemmen.

26.02 **Kris Verduyckt** (sp.a): Notre vote sera différent de celui que nous avons exprimé en commission. Nous estimons que cette discussion ne peut être reportée sine die. Cela fait trop longtemps que les déchets nucléaires atten-

Ook voor ons is dat een zeer belangrijke kwestie.

Wij hebben gemerkt dat er al veel reacties zijn gekomen op de nu voorliggende procedure. De COVID-19-crisis was naar ons gevoel dan ook niet echt een belemmering om dit openbaar onderzoek op een deftige manier te kunnen voeren. We hebben ook veel respect voor de reacties uit onze buurlanden en voor mensen die zich zorgen maken. Wij zullen ons dan ook niet langer verzetten tegen een eventuele verlenging van die procedure. Daarom zullen wij ons bij de stemming vandaag onthouden.

26.03 François De Smet (DéFI): Monsieur le président, nous déplorons que cette proposition de résolution ait été rejetée en commission, puisqu'elle nous semblait frappée au coin du bon sens, eu égard aux circonstances sanitaires dues au COVID-19. Je pense aussi au besoin de transparence qu'expriment de très nombreuses communes.

Nous avons manqué quelque chose dans ce dossier. La méfiance envers l'ONDRAF ne va faire que s'intensifier. Nous connaissons la communication d'au moins une commune – qui a été citée – n'ayant pas été prévenue par les autorités. Dès lors, nous voterons contre ce rejet.

26.04 Michel De Maegd (MR): Monsieur le président, chers collègues, je souhaite également justifier le vote de mon groupe. Nous ne soutenons pas les demandes du groupe Ecolo-Groen, notamment le fait d'allonger la durée de la consultation publique sur la gestion des déchets nucléaires. En effet, l'ONDRAF, organisme indépendant et transparent, je le rappelle, respecte absolument toutes les dispositions de la loi.

Je tiens à souligner que la consultation telle que l'ONDRAF préconise de l'organiser n'est en rien incompatible avec les mesures de confinement. Ces consultations ne prévoyaient ni tenue de réunion ni panel d'experts ni nécessité de contact physique entre les personnes. Il est également à noter que d'autres consultations publiques sont organisées et se poursuivent en ce moment même à tous niveaux de pouvoir, que ce soit au niveau européen ou au niveau des Régions et sur des sujets tout aussi importants.

Enfin et contrairement à ce que nous avons pu entendre de la ministre du Grand-Duché de Luxembourg, l'enquête en cours vise uniquement à établir le principe d'enfouissement. Les autres questions telles que le choix de la localisation – et là, c'est tout à fait autre chose – seront traitées ultérieurement et à ce moment-là toujours avec de nouvelles consultations publiques. Ne créons pas un faux problème pour ensuite surfer sur celui-ci! C'est tromper les gens dans un dossier aussi sensible. Je vous remercie.

26.05 Kurt Ravyts (VB): Mijnheer de voorzitter, collega's, alle landen van de OESO en de Europese Unie met minstens één kernreactor voor elektriciteitsproductie kozen inmiddels formeel voor geologische eindberging. Alleen Italië, Mexico en België hebben nog geen beslissing genomen over het langetermijnbeheer van hun hoogradioactief en langlevend afval. Het wordt volgens onze fractie dan ook de hoogste tijd dat het Belgische regelgevingskader eindelijk bevestigd of er als beleid voor het beheer van het middelhoog-

dent une solution. La crise du coronavirus ne constituait pas pour nous une entrave à l'enquête publique. Nous n'allons toutefois pas nous opposer plus longtemps à une prolongation de la procédure par respect pour les pays voisins et les gens qui sont inquiets. C'est pourquoi nous nous abstiendrons aujourd'hui.

26.03 François De Smet (DéFI): Wij betreuren dat dit voorstel van resolutie in de commissie verworpen werd, want het getuigt van gezond verstand en komt tegemoet aan de vraag naar openheid. Het wantrouwen van de gemeenten ten aanzien van NIRAS zal nog groter worden. Wij zullen tegen de verwerping stemmen.

26.04 Michel De Maegd (MR): We zijn het niet eens met de eisen van Ecolo-Groen, met name om de duur van de publieksraadpleging over het beheer van het nucleair afval te verlengen. NIRAS is immers een onafhankelijk en transparant orgaan dat zich aan de wet houdt. De organisatie van die raadpleging is niet strijdig met de lockdown aangezien er noch in een vergadering noch in een panel van deskundigen voorzien was. Het onderzoek heeft betrekking op het principe van de berging, en de andere kwesties, zoals de locatie, zullen later tijdens andere raadplegingen aan bod komen.

26.05 Kurt Ravyts (VB): Tous les pays de l'OCDE et de l'UE possédant au moins un réacteur nucléaire ont opté dans l'intervalle pour le stockage géologique. Seuls le Mexique, l'Italie et la Belgique n'ont pas encore pris de décision. Il devient donc urgent qu'une déci-

hoogradioactief kernafval gekozen wordt voor geologische opslag.

Collega Verduyckt, in de commissievergadering van 15 januari zei u: "Het is bijzonder belangrijk dat het beslissingsproces definitief wordt opgestart en dat er knopen worden doorgehakt, want de financiering hangt af van de manier waarop." Collega, laat het beslissingsproces nu zijn gang gaan en onthoud u niet.

26.06 Catherine Fonck (cdH): Monsieur le président, nous allons donc rejeter le rejet, car nous pensons que cette procédure de consultation doit se passer dans les meilleures conditions possibles. Elle n'est qu'un élément d'une procédure très longue, mais un élément majeur. Nous ne sommes pas à quelques semaines près, justement pour que cela se passe de la meilleure manière possible.

La deuxième raison est que, si certains évoquent le fait que le confinement n'a pas empêché la consultation de se tenir, c'est en partie vrai et en partie incorrect. En effet, de très nombreux conseils communaux ne se sont pas tenus pendant cette période de confinement et les conseils communaux comme les citoyens doivent évidemment pouvoir se positionner dans la consultation sur ce dossier. Le prolonger de quelques semaines permettrait en tout cas la meilleure transparence possible et la meilleure prise en compte des différents avis.

Le **président**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 8)</i>		
Oui	80	Ja
Non	61	Nee
Abstentions	7	Onthoudingen
Total	148	Totaal

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de résolution n° 1164/1 est donc rejetée.

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het voorstel van resolutie nr. 1164/1 is dus verworpen.

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

27 Proposition de rejet faite par la commission de l'Économie, de la Protection des consommateurs et de l'Agenda numérique de la proposition de loi portant certaines mesures d'urgence en matière de contrôle des prix dans le cadre de la crise du COVID-19 (1153/1-5)

27 Voorstel tot verwerping door de commissie voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda van het wetsvoorstel houdende bepaalde noodmaatregelen inzake prijzencontrole in het raam van de COVID-19-crisis (1153/1-5)

Quelqu'un demande-t-il la parole pour une déclaration avant le vote?

Vraagt iemand het woord voor een stemverklaring?

27.01 Christophe Lacroix (PS): Monsieur le président, nous allons voter contre le rejet puisque cette proposition de loi, je le rappelle, a deux objectifs très clairs: d'une part, renforcer le rôle de l'observatoire, la surveillance des prix et donc instaurer une transparence qui permettra d'expliquer aux consommateurs pourquoi les prix ont

à plus long terme soit prise. En commission, M. Verduyckt a encore insisté sur le fait que des choix devaient d'urgence être faits. Il ferait mieux de s'en tenir à son point de vue et donc de ne pas s'abstenir.

26.06 Catherine Fonck (cdH): Wij zullen tegen de verwerping stemmen. Deze publieksraadpleging is een essentieel onderdeel van een lange procedure en moet in de beste omstandigheden kunnen plaatsvinden. Op enkele weken zal het niet aankomen. Tijdens de lockdown zijn tal van gemeenteraden niet bijeengekomen. De opschorting zou de transparantie ten goede komen en zou betekenen dat er meer stemmen kunnen worden gehoord.

27.01 Christophe Lacroix (PS): We zullen tegen de verwerping stemmen. Dit voorstel strekt ertoe de rol van het Prijzenobservatorium te versterken door de consu-

augmenté; d'autre part, doter l'État et son gouvernement d'un outil qui permet de contrôler les prix lorsque le marché dérape et ne joue pas le rôle qu'il doit jouer. En d'autres termes, nous devons avoir un État qui protège les consommateurs et en particulier, les plus vulnérables.

menten uit te leggen waarom de prijzen stijgen, en de Staat een instrument te verschaffen om de prijzen te controleren wanneer de markt ontspoord. De Staat moet de consumenten beschermen, ook de meest kwetsbaren.

Le **président**: Début du vote / Begin van de stemming.

Fin du vote / Einde van de stemming.

Résultat du vote / Uitslag van de stemming.

<i>(Stemming/vote 9)</i>		
Oui	70	Ja
Non	60	Nee
Abstentions	18	Onthoudingen
Total	148	Totaal

En conséquence, la Chambre adopte la proposition de rejet. La proposition de loi n° 1153/1 est donc rejetée.

Bijgevolg neemt de Kamer het voorstel tot verwerping aan. Het wetsvoorstel nr. 1153/1 is dus verworpen.

Reden van onthouding? (*Nee*)

Raison d'abstention? (*Non*)

28 Adoption de l'ordre du jour

28 Goedkeuring van de agenda

Nous devons procéder à l'approbation de l'ordre du jour de la séance de la semaine prochaine.

Wij moeten overgaan tot de goedkeuring van de agenda voor de vergadering van volgende week.

Pas d'observation? (*Non*) L'ordre du jour est approuvé.

Geen bezwaar? (*Nee*) De agenda is goedgekeurd.

De vergadering wordt gesloten. Volgende vergadering donderdag 4 juni 2020 om 14.15 uur.

La séance est levée. Prochaine séance le jeudi 4 juin 2020 à 14 h 15.

De vergadering wordt gesloten om 18.50 uur.

La séance est levée à 18 h 50.

L'annexe est reprise dans une brochure séparée, portant le numéro CRIV 55 PLEN 042 annexe.

De bijlage is opgenomen in een aparte brochure met nummer CRIV 55 PLEN 042 bijlage.

DETAIL DES VOTES NOMINATIFS**DETAIL VAN DE NAAMSTEMMINGEN**

Vote nominatif - Naamstemming: 001

Oui	091	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Creemers Barbara, Crombez John, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	051	Nee
-----	-----	-----

Boukili Nabil, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Colebunders Gaby, Creyelman Steven, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Hedeboom Raoul, Houtmeyers Katrien, Loones Sander, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Pas Barbara, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Spooren Jan, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hees Marco, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 002

Oui	019	Ja
-----	-----	----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Francken Theo, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Non	102	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bomblet Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, D'Amico Roberto, Daems Greet,

Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	023	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooren Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Vote nominatif - Naamstemming: 003

Oui	126	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bogaert Hendrik, Bombed Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Soors Jessika, Spooren Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	020	Nee
-----	-----	-----

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravys Kurt, Samyn Ellen,

Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 004

Oui	147	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoortere Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lachaert Egbert, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Sporeen Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 005

Oui	123	Ja
-----	-----	----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gilissen Erik,

Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Ravyts Kurt, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van den Bergh Jef, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Quickenborne Vincent, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Non	025	Nee
-----	-----	-----

Anseeuw Björn, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, De Roover Peter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Depoorter Kathleen, Donné Joy, Francken Theo, Freilich Michael, Gijbels Frieda, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Loones Sander, Metsu Koen, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Safai Darya, Spooen Jan, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van der Donckt Wim, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Wollants Bert

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 006

Oui	145	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombed Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoît, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	000	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Vote nominatif - Naamstemming: 007

Oui	135	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Bertels Jan, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Boukili Nabil, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Creyelman Steven, Crombez John, D'Amico Roberto, D'Haese Christoph, Daems Greet, Dallemagne Georges, de Laveleye Séverine, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Spiegeleer Pieter, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Depraetere Melissa, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Flahaut André, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilkinet Georges, Gilson Nathalie, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hennuy Laurence, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Jiroflée Karin, Khatlaba Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Lanjri Nahima, Leroy Marie-Colline, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Metsu Koen, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Prévot Patrick, Raskin Wouter, Ravys Kurt, Rigot Hervé, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Samyn Ellen, Schlitz Sarah, Scourneau Vincent, Segers Ben, Senesael Daniel, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Soors Jessika, Spooen Jan, Taquin Caroline, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thi baut Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donck Wim, Van der Straeten Tinne, Van Grieken Tom, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Vaerenbergh Kristien, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Wollants Bert, Zanchetta Laurence

Non	000	Nee
-----	-----	-----

Abstentions	012	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

De Caluwé Robby, De Jonge Tania, Delvaux Bram, Dewael Patrick, Gabriels Katja, Lachaert Egbert, Leysen Christian, Liekens Goedele, Van Quickenborne Vincent, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen

Vote nominatif - Naamstemming: 008

Oui	080	Ja
-----	-----	----

Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombled Christophe, Briers Jan, Burton Emmanuel, Bury Katleen, Buysrogge Peter, Creyelman Steven, D'Haese Christoph, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Spiegeleer Pieter, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Depoortere Ortwin, Dewael Patrick, Dewulf Nathalie, Dierick Leen, Dillen Marijke, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilissen Erik, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Katrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones

Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Metsu Koen, Pas Barbara, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Ponthier Annick, Raskin Wouter, Ravyts Kurt, Roggeman Tomas, Safai Darya, Samyn Ellen, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Sneppe Dominiek, Spooen Jan, Taquin Caroline, Troosters Frank, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Grieken Tom, Van Hoof Els, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenbroucke Joris, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans, Wollants Bert

Non	061	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Arens Josy, Bayet Hugues, Ben Achour Malik, Boukili Nabil, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, D'Amico Roberto, Daems Greet, Dallemagne Georges, de Laveleye Séverine, De Smet François, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Depraetere Melissa, Flahaut André, Fonck Catherine, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Khattabi Zakia, Kir Emir, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leroy Marie-Colline, Matz Vanessa, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Moutquin Simon, Özen Özlem, Prévot Maxime, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Rohonyi Sophie, Schlitz Sarah, Senesael Daniel, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan, Van Hees Marco, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	007	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bertels Jan, Crombez John, Jiroflée Karin, Kitir Meryame, Segers Ben, Vanrobaeys Anja, Verduyck Kris

Vote nominatif - Naamstemming: 009

Oui	070	Ja
-----	-----	----

Anseeuw Björn, Arens Josy, Ben Achour Malik, Bihet Mathieu, Bogaert Hendrik, Bombed Christophe, Briens Jan, Burton Emmanuel, Buysrogge Peter, D'Haese Christoph, Dallemagne Georges, De Caluwé Robby, De Jonge Tania, De Maegd Michel, De Roover Peter, De Smet François, De Wit Sophie, Dedecker Jean-Marie, Delvaux Bram, Demon Franky, Depoorter Kathleen, Dewael Patrick, Dierick Leen, Dock Magali, Donné Joy, Farih Nawal, Fonck Catherine, Francken Theo, Freilich Michael, Friart Benoit, Gabriels Katja, Galant Isabelle, Gijbels Frieda, Gilson Nathalie, Houtmeyers Katrien, Ingels Yngvild, Jadin Kattrin, Lachaert Egbert, Lanjri Nahima, Leysen Christian, Liekens Goedele, Loones Sander, Mahdi Sammy, Mathei Steven, Matz Vanessa, Metsu Koen, Piedboeuf Benoît, Pivin Philippe, Prévot Maxime, Raskin Wouter, Roggeman Tomas, Rohonyi Sophie, Safai Darya, Scourneau Vincent, Slegers Bercy, Spooen Jan, Taquin Caroline, Van Bossuyt Anneleen, Van Camp Yoleen, Van den Bergh Jef, Van der Donckt Wim, Van Hoof Els, Van Peel Valerie, Van Quickenborne Vincent, Van Vaerenbergh Kristien, Vandenput Tim, Verhaert Marianne, Verhelst Kathleen, Verherstraeten Servais, Wollants Bert

Non	060	Nee
-----	-----	-----

Aouasti Khalil, Bayet Hugues, Bertels Jan, Boukili Nabil, Buyst Kim, Calvo Kristof, Chanson Julie, Cogolati Samuel, Colebunders Gaby, Creemers Barbara, Crombez John, D'Amico Roberto, Daems Greet, de Laveleye Séverine, De Vriendt Wouter, De Vuyst Steven, Dedonder Ludivine, Delizée Jean-Marc, Depraetere Melissa, Flahaut André, Gilkinet Georges, Goblet Marc, Hanus Mélissa, Hedebouw Raoul, Hennuy Laurence, Jiroflée Karin, Khattabi Zakia, Kir Emir, Kitir Meryame, Laaouej Ahmed, Lacroix Christophe, Leroy Marie-Colline, Merckx Sofie, Mertens Peter, Moscufo Nadia, Özen Özlem, Prévot Patrick, Rigot Hervé, Schlitz Sarah, Segers Ben, Senesael Daniel, Soors Jessika, Thémont Sophie, Thibaut Cécile, Thiébaud Eric, Tillieux Eliane, Tison Philippe, Van der Straeten Tinne, Van Hecke Stefaan,

Van Hees Marco, Vanbesien Dieter, Vanden Burre Gilles, Vandenbroucke Joris, Vanrobaeys Anja, Verduyckt Kris, Vicaire Albert, Vindevoghel Maria, Warmoes Thierry, Willaert Evita, Zanchetta Laurence

Abstentions	018	Onthoudingen
-------------	-----	--------------

Bury Katleen, Creyelman Steven, De Spiegeleer Pieter, Depoortere Ortwin, Dewulf Nathalie, Dillen Marijke, Gilissen Erik, Pas Barbara, Ponthier Annick, Ravyts Kurt, Samyn Ellen, Sneppe Dominiek, Troosters Frank, Van Grieken Tom, Van Langenhove Dries, Van Lommel Reccino, Vermeersch Wouter, Verreyt Hans